

Univerzita Palackého v Olomouci

Právnická fakulta

Katedra evropského práva a mezinárodního práva veřejného

Bc. Jan Mádr

Evropská akciová společnost - SE

Diplomová práce

Olomouc 2011

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma *Evropská akciová společnost - SE* vypracoval samostatně a citoval jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne 20. 11. 2011

Jan Mádr

Poděkování:

Na tomto místě bych rád poděkoval svému vedoucímu práce JUDr. Michalu Petrovi, Ph. D. za vstřícný a vysoce profesionální přístup a jeho nekonečnou trpělivost, kterou při odborném vedení této práce projevil.

OBSAH

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	6
ÚVOD	8
1 PROBLEMATIKA EVROPSKÉ SPOLEČNOSTI (SE)	10
1.1 GENEZE MYŠLENKY EVROPSKÉ SPOLEČNOSTI.....	10
1.2 PRÁVNÍ RÁMEC SE – PŘEDPISY VZTAHUJÍCÍ SE NA SE.....	14
1.3 ANALÝZA NAŘÍZENÍ RADY Č. 2157/2001	16
1.3.1 Důvody vedoucí k vydání nařízení o statutu SE	17
1.3.2 Obecná ustanovení nařízení o SE – Hlava I.....	21
1.3.3 Založení evropské společnosti - SE (Societas Europaea) – Hlava II	27
1.3.4 Struktura evropské společnosti – Hlava III.....	32
1.3.5 Otázky účetnictví – Hlava IV	36
1.3.6 Zrušení, likvidace, platební neschopnost a zastavení plateb – Hlava V.....	37
1.3.7 Doplnující a přechodná ustanovení - Hlava VI, závěrečná ustanovení – Hlava VII	37
2 IMPLEMENTACE NAŘÍZENÍ O SE	39
2.1 PROPOJENÍ NAŘÍZENÍ O SE A PRÁVNÍCH ŘÁDŮ ČLENSKÝCH ZEMÍ.....	39
2.1.1 Příklady zákonů přijatých k provedení nařízení o SE.....	41
2.2 IMPLEMENTACE NAŘÍZENÍ V ČESKÉ REPUBLICE	42
2.2.1 Úvodní ustanovení – Hlava I	43
2.2.2 Přemístění sídla dle zákona o SE – Hlava II.....	45
2.2.3 Založení evropské společnosti – Hlavy III, IV a V.....	46
2.2.4 Struktura evropské společnosti – Hlava VI.....	47
2.2.5 Změna evropské společnosti v akciovou společnost – Hlava VII.....	51
3 ZAPOJENÍ ZAMĚSTNANCŮ DO EVROPSKÉ SPOLEČNOSTI	53
3.1 SMĚRNICE Č. 2001/86/ES O ZAPOJENÍ ZAMĚSTNANCŮ	53
4 EVROPSKÉ SPOLEČNOSTI V RÁMCI EU/ČR	57
4.1 EVROPSKÉ SPOLEČNOSTI V EU/EHP	57
4.2 SOCIETAS EUROPAEA V RÁMCI ČR	62
4.3 SHRNTÍ.....	66

5 VÝHODY A NEVÝHODY EVROPSKÉ SPOLEČNOSTI	68
5.1 POZITIVNÍ ASPEKTY	68
5.2 NEGATIVIVNÍ ASPEKTY	69
ZÁVĚR	72
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ	76
MONOGRAFIE	76
ODBORNÉ ČLÁNKY	76
ODBORNÉ ČLÁNKY ONLINE	76
OFICIÁLNÍ STUDIE A ZPRÁVY	78
PRÁVNÍ PŘEDPISY	79
JUDIKATURA	80
ELEKTRONICKÉ ZDROJE	80
PŘÍLOHY	82

Seznam použitých zkratk

SFEU – Smlouva o fungování Evropské Unie

EU – Evropská Unie

ES – Evropská společenství

SE – Societas Europaea (Evropská akciová společnost)

EP – Evropský parlament

EHS – Evropské hospodářské společenství

EHP – Evropský hospodářský prostor

ESD – Evropský soudní dvůr

ČR – Česká republika

PLC – Public Limited Company (britská obdoba akciové společnosti)

N.V. – Naamlooze Vennootschap (nizozemská obdoba akciové společnosti)

S.A. - Spółka akcyjna (polská obdoba akciové společnosti)

EUR – Euro

HMU – Hospodářská a měnová unie

IAS – Mezinárodní účetní standardy

CEO – Chief Executive Officer (generální ředitel)

AG – Aktiengesellschaft (německá obdoba akciové společnosti)

ETUI – European Trade Union Institute (Evropský odborový institut)

AT – Rakousko

BE – Belgie

CY – Kypr

CZ – Česká republika

DE – Spolková republika Německo

DK – Dánsko

EE – Estonsko

ES – Španělsko

FI – Finsko

FR – Francie

HU – Maďarsko

IT – Itálie

IE – Irsko
LU – Lucembursko
LI - Litva
LV – Lotyšsko
NL – Nizozemsko
NO – Norsko
PL – Polsko
PT – Portugalsko
RO – Rumunsko
SE – Švédsko
SI – Slovinsko
SK – Slovensko
UK – Veľká Británie

Úvod

Jednou z hlavních myšlenek evropské integrace byl hospodářský rozvoj zúčastněných států. Přestože se po letech integračních snah Evropská společenství přetransformovala v Unii a to nejen ekonomickou, ale také politickou, hlavní myšlenka i přes těžkosti všeho druhu stále přetrvává – ekonomická integrace a hospodářský rozvoj podpořený propojením ekonomik. Aby bylo možné dosáhnout opravdového propojení hospodářství členských států, musí být jednotlivým podnikům umožněno fungovat i na území států ostatních. Tento cíl, nijak nový, postrádal řadu let řádný nástroj, který by fungování a spojování podniků z různých členských států umožňoval. Po dlouholeté práci a překonání řady překážek se po více než 30 letech snahy členské státy Evropské Unie dočkaly vydání úpravy nadnárodní formy podniků evropské úrovně.

Po dlouhé a úporné snaze byl tedy dne 8. října 2001 přijat Radou Evropské Unie legislativní akt v podobě nařízení s číslem 2157/2001. Ten umožnil vznik zcela nové formy právnické osoby, jež měla umožnit podnikům efektivně působit na evropské úrovni. Přestože tato forma není první nadnárodní úpravou společnosti, je z podnikatelského pohledu rozhodně formou nejzajímavější, nejpřitažlivější, ale zároveň nejspornější. Proto si dle autorova názoru zaslouží zvláštní pozornost.

Předkládaná práce se bude věnovat problematice Evropské akciové společnosti (SE – Societas Europaea), tedy společnosti založené evropským právem, coby snahy o naplnění záměru Rady umožnit vytvoření vskutku nadnárodní akciové společnosti se sídlem na území EU, možností přesunu sídla v rámci EU, což odráží svobodu usazování zachycenou v zakládajících smlouvách, základním kapitálem v eurech a všemi náležitostmi upravenými ve vydaném nařízení a v související směrnici o zapojení zaměstnanců.

Cílem práce je analyzovat právní úpravu související s evropskou akciovou společností, a kriticky posoudit kvalitu a přínos přijatých právních předpisů. Dále pak zachytit aktuální stav Societas Europaea na území Evropské Unie včetně předložení praktických příkladů, kriticky zhodnotit dopady existence této formy společnosti na podnikatelskou situaci v rámci EU a zamyslet se nad celkovým přínosem SE. K tomu bude využito především metody empirické analýzy a komparace.

Po stručném přiblížení okolností vzniku legislativního aktu umožňujícího vznik nové právnické osoby ve své první části se práce pokusí ve druhé části analyzovat nařízení Rady,

které vznik Societas Europaea umožňuje a prozkoumat právní úpravu danou tímto nařízením. Na tuto část pak naváže popis propojení vydaného aktu a právních řádů členských zemí a implementace tohoto nařízení č. 2157/2001 v České republice. Mimoto budou, tam kde to bude možné, předkládány otázky a odpovědi týkající se kvality, přesnosti přijatých ustanovení a jejich, mnohdy nevyužitých, možností. Třetí část se pak bude věnovat problematice zapojení zaměstnanců v SE, jelikož vydaná legislativní úprava se skládá ze dvou nedílných součástí, kdy nařízení č. 2157/2001 je doplněno směrnicí č. 2001/86/ES o zapojení zaměstnanců v rámci SE. Právě tato směrnice je totiž jedním z evropskými společnostmi negativně vnímaných prvků nové podnikatelské formy. Dále se práce pokusí přiblížit reálnou situaci evropských společností na území EU a ČR a nastínit problémy související se vznikem a fungováním SE. Práce se také pokusí poskytnout souhrnný výčet a nástin negativních a pozitivních aspektů, které evropská akciová společnost vyvolává. Ty budou zmiňovány jak během celé práce, tak na jejím závěru coby přehledné shrnutí, kde jsou kriticky vyhodnoceny.

1 Problematika evropské společnosti (SE)

1.1 Geneze myšlenky evropské společnosti

Evropská Unie založená v počátcích pod zcela jiným názvem a s hlavním úmyslem ekonomické integrace a jejího postupného prohlubování se postupem času transformovala do mnohem složitější, větší a lze říci, že i nadějnější právní entity s dobrým výhledem do budoucna. Postupné rozšiřování území a sbližování právních řádů přineslo mnoho otázek právního i obchodního charakteru. A protože myšlenka ekonomické integrace a sbližování právních norem z různých oblastí práva je svým způsobem hybnou silou ekonomického růstu Evropy a její konkurenceschopnosti navenek, právě proto, že zjednodušuje a zpřehledňuje (nebo se o to alespoň snaží) podnikatelským subjektům působení na evropských trzích, bylo již během budování jednotného vnitřního trhu zřejmé, že kromě odstranění překážek obchodu bude potřeba také přizpůsobit strukturu výrobních kapacit situaci ve Společenství a jeho rozměrům.

Počátky debaty o evropské společnosti se datují zpět až do 60. let 20. století. Tato forma byla zmíněna a probírána již na mezinárodním kongresu notářů ve francouzském Tours v roce 1960. O pět let později pak francouzská vláda vydala memorandum s návrhem na vytvoření právní úpravy evropské společnosti prostřednictvím smlouvy mezi členskými státy ES. Tomuto memorandu se posléze věnovala Komise, která pak v roce 1966 vydala vlastní memorandum na podporu této myšlenky.¹ Ze stejného roku pochází také první ucelený návrh úpravy evropské společnosti coby nadnárodně koncipované formy kapitálové společnosti, který vytvořil nizozemský profesor Pieter Sanders. Ten však vznikl a zůstal na neoficiální úrovni. Dalším významným krokem bylo publikování prvního oficiálního návrhu statutu evropské společnosti Evropskou komisí v roce 1970.² Tento návrh obsahoval několik významných bodů, které jsou určitým způsobem vetknuty ve finální verzi návrhu, jako např.:

- povinnou dvouvrstvou strukturu SE (řídící orgán a kontrolní orgán),

---

¹ *Worker-participation.eu* [online]. 2010 [cit. 2010-11-17]. History of the European Company statute (ECS). Dostupné z WWW: <<http://www.worker-participation.eu/European-Company/History>>.

² LENOIR, Noëlle. The Societas Europaea (SE) in Europe: A promising start and an option with good prospect. *Utrecht Law Review* [online]. 2008, 4, [cit. 2010-11-17]. Dostupný z WWW: <<http://www.utrechtlawreview.org/index.php/ulr/article/viewFile/57/57>>.

- zřízení evropské rady zaměstnanců (informační a konzultační funkce, částečně také spolurozhodovací pravomoci),
- zastoupení zaměstnanců na úrovni vedení (1/3 členů řídicího orgánu zvolena zaměstnanci, 2/3 voleny akcionáři)
- možnost uzavírání (evropských) kolektivních smluv o pracovních podmínkách v SE mezi SE a představiteli odborů.

O pět let později se v revidovaném návrhu Komise objevilo zapracováno také již zmiňované, avšak upravené, zapojení zaměstnanců. Změnou byla tzv. třetinová parita, kdy volba členů řídicího orgánu byla rozdělena na třetiny a to následovně:

- 1/3 členů představenstva volena zaměstnanci
- 1/3 volena akcionáři
- 1/3 volena společně zaměstnanci a akcionáři

Oba návrhy Evropské komise z let 1970 a 1975 však předpokládaly naprosté odloučení právní úpravy nové formy kapitálové společnosti od úprav národních, díky čemuž narazily na velký odpor členských států, které byly přesvědčeny o tom, že právě jejich národní úprava a.s. je ta nejvhodnější, a proto byly tyto návrhy odsouzeny k zániku. Nadnárodní forma společnosti tedy na čas upadla v zapomnění a vynořila se znovu až s přijetím Bílé knihy v roce 1985. Právě tento dokument totiž specifikoval kroky potřebné k dobudování vnitřního trhu a zmínil také potřebu vytvoření nadnárodní formy kapitálové společnosti.³ Na iniciativu dobudování jednotného vnitřního trhu uvedenou v Bílé knize reagovala Evropská komise 8. června 1988 vydáním memoranda o statutu SE, ve kterém z důvodu oživení předchozího zablokovaného návrhu o SE došlo k opuštění myšlenky jednoho povinného systému zapojení zaměstnanců pro všechny SE. Společnosti se tak mohli rozhodnout, který ze systémů zapojení si zvolit. Nový návrh Evropské komise následně rozdělil legislativu týkající se SE do jednoho nařízení a jedné doplňující směrnice ošetřující zapojení zaměstnanců. Společnosti také dostaly na výběr mezi dvouvrstvou (dualistickým modelem) a jednovrstvou (monistickým modelem) strukturou. Směrnice navíc umožnila volbu mezi čtyřmi různými formami zastoupení v řídicím orgánu (německý, skandinávský, francouzský a nizozemský model). Na jednotlivých členských státech pak spočívalo

---

³ Bílá kniha Dokončení vnitřního trhu (Completing the Internal Market: White Paper from the Commission to the European Council (Milan, 28-29 June 1985) COM (85) 310, June 1985, str. 35

rozhodnutí, které formy hodlá u SE registrovaných na svém území akceptovat.⁴ K dalším dílčím úpravám návrhu ze strany Evropské komise došlo o dva roky později, kdy v roce 1991 byla do návrhu zanesena další drobná úprava systému zapojení zaměstnanců týkající se vyjednávání mezi vedením podniku a zaměstnanci. Návrhy a úpravy provedené Komisí na přelomu osmdesátých a devadesátých let se postupně odklánějí od původní vize zcela nadnárodní úpravy vytvořené v letech sedmdesátých a předznamenávají nový směr, kterým se úprava SE bude ubírat. Nadnárodní úprava je v těchto návrzích výrazně oslabena a objevují se první odkazy na národní právní řády, přesněji na národní právní úpravu akciových společností. Zapojení zaměstnanců je pak, jak již bylo naznačeno, přesunuto do samostatné směrnice. Na počátku devadesátých let se sice zdálo, že většina problémů doprovázejících úpravu samotné SE je již vyřešena, nicméně novým problémem se jevilo právě zapojení zaměstnanců, které další vývoj této nadnárodní entity zpozdilo o několik let, když se prosazení návrhů zastavilo právě na problematice participace zaměstnanců.⁵

Komise se rozhodla situaci vyřešit v roce 1996, kdy svolala skupinu expertů k vyřešení otázky zapojení zaměstnanců. Opírala se o vyjádření více než dvacítky velkých evropských skupin společností (v čele s koncernem British Petroleum), jež několik let vytrvale naznačovaly zájem o tuto nadnárodní formu podnikatelské entity. Vedením skupiny byl pověřen *Etienne Davignon*, bývalý předseda Evropské komise. Finálním produktem této expertní skupiny byla v květnu vydaná zpráva s názvem „Evropský systém zapojení zaměstnanců (s přihlédnutím ke statutu Evropské společnosti a dalším dosud nevyřízeným návrhům“. Ta konstatovala, že národní systémy zapojení zaměstnanců jsou příliš odlišné na to, aby je bylo možno harmonizovat a obsahovala kompromisní návrh řešení založený „na vyjednání míry participace mezi zúčastněnými stranami v dobré víře, s důrazem na identifikaci nejvhodnějšího možného řešení jednotlivých případů.“⁶ V případě selhání vyjednávání pak nastupuje komunitární úprava. Nelze však založit evropskou společnost, která by měla nulovou participaci zaměstnanců, určitá míra zapojení tedy měla být pro

---

⁴ Proposal for a COUNCIL REGULATION on the Statute for a European Company, COM (89) 268 final, Proposal for a COUNCIL DIRECTIVE complementing the Statute for a European Company with regard to the involvement of employees in the European Company

⁵ DĚDIČ, Jan; ČECH, Petr. *Evropská akciová společnost*. Praha: BOVA Polygon, 2006. 619 s. ISBN 80-7273-133-5.

⁶ Davignonova zpráva, květen 1997 - Evropský systém zapojení zaměstnanců (s přihlédnutím ke statutu Evropské společnosti a dalším dosud nevyřízeným návrhům, str. 17

všechny SE povinná.⁷ Výsledky předložené skupinou expertů promítla Komise do návrhu směrnice o SE a umožnila tak obnovení jednání v Radě, avšak bez okamžitého výsledku. Opakovala se totiž situace z přelomu osmdesátých a devadesátých let, kdy státy s vysokou mírou participace zaměstnanců odmítaly liberální podpůrná ustanovení a pro státy s nízkou a nulovou participací byla povinnost některé míry participace zaměstnanců na řízení evropské společnosti trnem v oku.⁸ Zde se naplno projevila rozdílnost právních řádů jednotlivých zemí Evropy a projevil se vliv, který v integrované Evropě tyto národní právní řády hrají. Teprve kompromis uvedený ve zprávě Davignonovy skupiny expertů modifikovaný během britského předsednictví Rady umožnil dosáhnout řešení přijatelného pro 14 z 15 členských států. Odmítavý postoj projevilo Španělsko, které se však podařilo přesvědčit na zasedání Evropské rady v Nice v prosinci roku 2000. Cesta k přijetí nařízení o SE i navazující směrnice o zapojení zaměstnanců Radou ES tedy byla otevřená. Jejich přijetí proběhlo 20. prosince 2000 a formální stvrzení pak 8. října 2001.⁹ Výsledné komunitární předpisy byly na rozdíl od původních představ o nadnárodní entitě upravené vlastním legislativním rámcem kombinací komunitární úpravy a odkazů na národní akciové právo. V oblasti zapojení zaměstnanců nakonec byla zvolena směrnice ponechávající provedení na jednotlivých státech.

Nařízení týkající se SE mělo vstoupit v platnost 8. října 2004 a státy také měly tříletou lhůtu na transpozici směrnice, která vstoupila v platnost 10. listopadu 2001. Problémy provázející oba komunitární předpisy však neskončily ani po jejich podpisu. Tentokrát však třicetileté práci institucí a odborníků zasadil ránu Evropský parlament, který až do konce lhůty, kterou měl k dispozici, uvažoval o napadení nařízení o SE u Evropského soudního dvora, a to pro nesprávný právní základ. Rada ES nařízení opřela o čl. 308 SFEU, které vyžaduje jednomyslný souhlas všech členů Rady a zároveň omezuje možnosti Evropského parlamentu pouze na konzultační proceduru. Právní výbor evropského parlamentu doporučil podání žaloby, avšak tehdejší předseda EP Pat Cox rozhodl 1. února 2002 opačně a k podání žaloby nakonec nedošlo.¹⁰ V tomto případě se projevila mocenská řevnivost mezi institucemi Společenství, která naštěstí nakonec musela ustoupit do pozadí vzhledem k významu projektu

---

⁷ Davignonova zpráva, květen 1997 - Evropský systém zapojení zaměstnanců (s přihlédnutím ke statutu Evropské společnosti a dalším dosud nevyřízeným návrhům)

⁸ DĚDIČ, Jan; ČECH, Petr. *Evropská akciová společnost*. Praha: BOVA Polygon, 2006. 619 s. ISBN 80-7273-133-5.

⁹ MARYCHURCH, Judith M. *Societas Europaea: Harmonization or Proliferation of Corporations Law in the European Union*. *University of Wollongong Research Online* [online]. 2002, 25, [cit. 2011-11-11]. Dostupný z WWW: <<http://ro.uow.edu.au/lawpapers/25/>>.

¹⁰ DĚDIČ, Jan; ČECH, Petr. *Evropská akciová společnost*. Praha: BOVA Polygon, 2006. 619 s. ISBN 80-7273-133-5.

a náročnosti jejího vytváření. Bylo by opravdu nedůstojné, kdyby projekt zmíněný již v Bílé knize o dobudování vnitřního trhu a nástroj umožňující jednodušší podnikání v rámci celé EU, a tedy nástroj podporující hlavní cíl – evropskou ekonomickou integraci, ztroskotal ve své finální fázi na neshodách mezi Evropským parlamentem a Radou ministrů.

Oba komunitární předpisy tedy nakonec přestály rozbroje mezi státy a institucemi a mezi institucemi samotnými a v lednu 2007 již všechny státy (kromě Rumunska a Bulharska) transponovaly i směrnici o zapojení zaměstnanců a v dubnu 2007 se na území EU registrovalo již na 70 společností SE. Jako nejvýznamnější příklady lze uvést například elektrotechnická společnost Elcoteq SE, stavební koncern Strabag SE, nebo velká pojišťovací a finanční společnost Allianz SE¹¹

Cesta k finální podobě úpravy nadnárodní podnikatelské entity tedy byla více než strastiplná a výsledný produkt je sporným mixem, který mohou mnozí vidět jako příliš nedostatečně liberální anebo naopak nedostatečně nadnárodní úpravu. Je tedy třeba se blíže podívat na výsledné nařízení a jeho implementaci do národních systémů, čemuž se věnují následující kapitoly této práce.

1.2 Právní rámec SE – předpisy vztahující se na SE

Co se týče právní úpravy SE, nejsou samozřejmě nařízení Rady č. 2157/2001 o statutu evropské společnosti a směrnice Rady č. 2001/86/ES o zapojení zaměstnanců jediné právní předpisy, které by zřízení, fungování a zánik dopodrobna a komplexně upravovaly. Jak plyne z povahy komunitárního práva, a především pak práva sekundárního, je nutno normy vydané evropskými institucemi náležitě reflektovat v národních právních řádech. Například v České republice byl proto k provedení nařízení o SE přijat zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti ve znění pozdějších předpisů, a implementace dané směrnice je pak na území ČR kromě výše zmíněného předpisu částečně provedena také zákonem č. 262/2006 Sb., konkrétně pak ustanoveními § 288-299 tohoto zákona obsaženými v zákoníku práce.¹²

Pro začátek jistě pomůže vytvořit si stručnou a přehlednou představu o komplexu právních předpisů aplikovatelných na SE. Je tedy zřejmé, že zastřešujícím prvkem zde bude

¹¹ *Worker-participation.eu* [online]. 2010 [cit. 2010-11-17]. History of the European Company statute (ECS). Dostupné z WWW: <<http://www.worker-participation.eu/European-Company/History>>.

¹² Česká republika. Zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, 213/2004, s. 11374-11404. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2004/sb213-04.pdf>> a Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.

primární právo ES, přesněji pak Smlouva o založení ES, na jejíž článek 308 samotné nařízení o SE hned na svém začátku odkazuje a jehož základě je celé nařízení o SE vydáno. Dalším a hlavním základním kamenem, na kterém je SE vystavěna je pak právo sekundární, neboli akty orgánů Evropské Unie (popř. Společenství v závislosti na době jejich vydání), přesněji **nařízení o statutu SE**, které díky své povaze sekundárního práva má na území jednotlivých členských států přímý účinek a aplikační přednost, a **ustanovení směrnice o zapojení zaměstnanců v SE**, která mohou přímého účinku za určitých podmínek nabýt.¹³ Na ně pak v úpravě navazují **stanovy SE přijaté na základě nařízení o SE**. Ve věcech, které nejsou nařízením upraveny se použije **úprava národní, přijatá k provedení článků nařízení**, u kterých s takovou úpravou nařízení o SE počítá. Na čtvrté úrovni se v této pyramidě aplikovatelných právních předpisů na základě principu subsidiarity nachází **národní akciové právo**, konkrétně ustanovení týkající se veřejných akciových společností. Rozhodující pro aplikovatelnost je pak sídlo té které SE. Posledním prvkem v pyramidě aplikovatelných předpisů jsou **ustanovení stanov SE**, která byla **přijata na základě vnitrostátního práva** státu, ve kterém má společnost své sídlo.¹⁴ V rámci zprávy o aplikaci nařízení o SE na území EU pak byla úprava statutu SE shrnuta do následujícího podrobného schématu.¹⁵

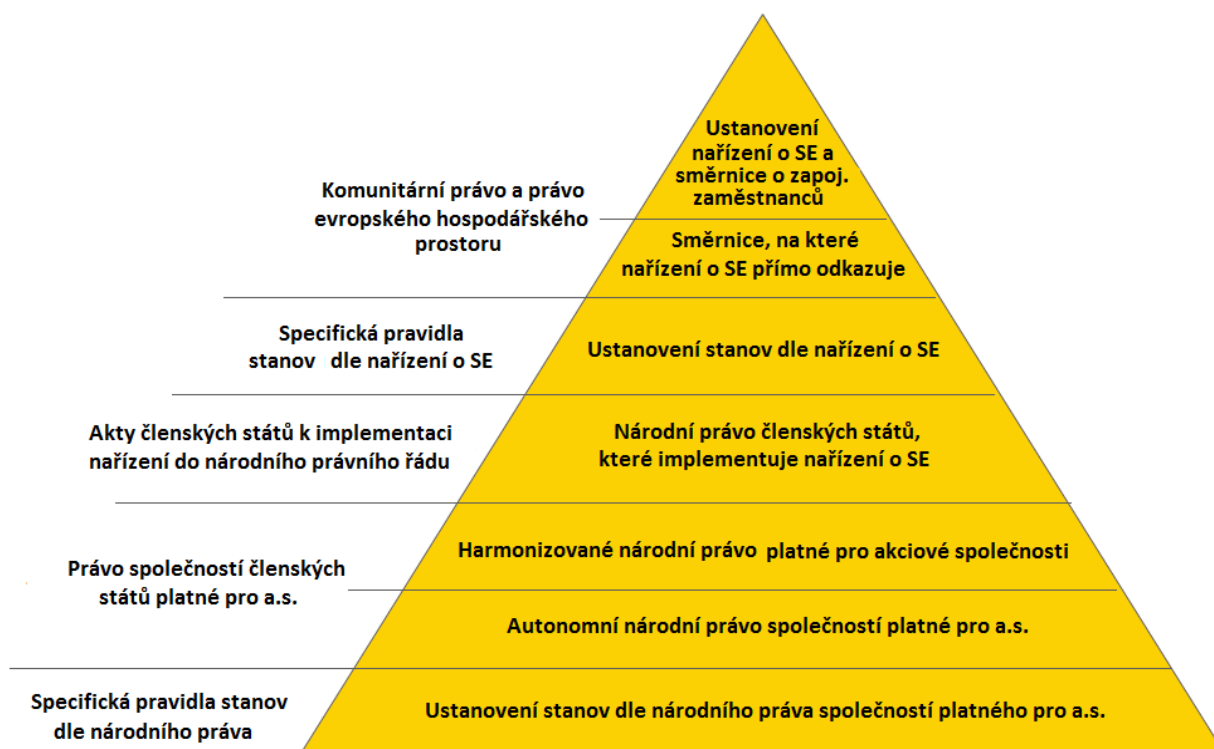
---

¹³ ŠIŠKOVÁ, Naděžda; STEHLÍK, Václav. *Evropské právo 1 : Ústavní základy Evropské Unie*. Praha: Linde Praha a.s., 2007. 310 s. ISBN 978-80-7201-680-8.

¹⁴ Businessinfo.cz [online]. 30. 9. 2008 [cit. 2010-10-30]. Nadnárodní formy společností - Evropská akciová společnost. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/nadnarodni-formy-spolecnosti-eas-opu/1000818/50052/>>.

¹⁵ Ernst & Young Sociétés d'Avocats. *Study on the operation and the impacts of the Statute for a European Company (SE) : Report drawn up following call for tender from the European Commission*. London: Ernst & Young, 2009. 294 s.

Obrázek 1 - Struktura právní úpravy SE:

Zdroj: Ernst & Young Sociétés d'Avocats

1.3 Analýza nařízení Rady č. 2157/2001

V následující části bude podrobněji rozebráno nařízení Rady č. 2157/2001 o statutu evropské společnosti. To se ve své finální podobě, přijaté v roce 2004 jako nařízení Rady (ES) č. 885/2004 z důvodů rozšíření EU o další státy a tedy nutné změny územní působnosti nařízení, skládá z preambule a sedmi hlav. Obsahem preambule je především výčet důvodů, které vedly k vydání této normy. Hlava I pak obsahuje úpravu obecných otázek a také přemístění sídla evropské společnosti. V hlavě II najdeme podrobnou úpravu jednotlivých možností založení společnosti, zatímco hlava II zakotvuje právní normy upravující organizační strukturu (monistický a dualistický systém) této formy podnikání. Nejkratší hlavou je pak hlava IV obsahující pouze dva články týkající se účetnictví. Hlava V pojednává

o zrušení, likvidaci a insolvenční SE. Hlava VI pak obsahuje doplňující a přechodná ustanovení, na něž navazují závěrečná ustanovení obsažená v hlavě VII.¹⁶

1.3.1 Důvody vedoucí k vydání nařízení o statutu SE

Jak bylo uvedeno výše, obsahují úvodní články nařízení o statutu evropské společnosti důvody vedoucí Radu k vydání tohoto dokumentu. Již ze začátku práce bylo naznačeno, že jedním z důvodů k vydání úpravy nové obchodní společnosti byla snaha institucí tehdejšího Společenství o „odstranění překážek obchodu, ale také o přizpůsobení struktur výrobních kapacit rozměrům společenství. K tomu je nezbytné, aby společnosti, jejichž činnost není omezena na uspokojování pouze čistě místních potřeb, mohly plánovat a provádět reorganizaci svého podnikání v měřítku Společenství.“¹⁷ Nařízení tedy společně umožňuje reorganizaci prostřednictvím fúzí, ovšem ty by se měly dít pouze v hranicích pravidel hospodářské soutěže, které stanovuje primární právo, přesněji Smlouva o založení ES. Lze tedy očekávat, že tyto fúze budou možné pouze tehdy, neovlivní-li obchod mezi členskými státy, jak je tomu stanoveno v čl. 102 SFEU. Lze také předpokládat, že fúze s významem z hlediska Společenství budou podléhat povinnosti předchozího oznámení, jak stanovuje nařízení Rady č. 139/2004 o kontrole spojování podniků, které upravuje další pravidla týkající se hospodářské soutěže.¹⁸

Další důvod obsažený v bodu 3 nařízení odkazuje opět na Smlouvu o fungování Evropské Unie a její článek 50, který říká, že „Evropský parlament a Rada přijmou na návrh Komise řádným legislativním postupem po konzultaci s Hospodářským a sociálním výborem směrnice k zavedení svobody usazování v určité oblasti činnosti.“ Přičemž „Se Rada a Komise přednostně zabývají takovými obory činnosti, v nichž svoboda usazování zvláště významně přispívá k rozvoji výroby a obchodu...“ a zároveň ... „postupně odstraňují omezení svobody usazování v každém oboru činnosti, který přichází v úvahu, a to jak pokud jde o podmínky zřizování zastoupení, poboček nebo dceřiných společností na území členského státu, tak...“¹⁹ Cesta nařízení však byla zvolena proto, že sbližování pomocí směrnic sice neoprošťuje společnosti založené v různých právních systémech povinnosti

---

¹⁶ Evropská Unie. Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE) : ve znění nařízení Rady (ES) č. 885/2004 ze dne 26. dubna 2004. In *Úřední věstník Evropské Unie*. 2001, L 294, s. 1-28.

¹⁷ Tamtéž

¹⁸ Tamtéž

¹⁹ Smlouva o fungování Evropské Unie, kapitola 2 – právo usazování, článek 44

zvolit formu společnosti, která se řídí pouze jedním určitým vnitrostátním právem. Bod 5 nařízení pak stanovuje povinnost států zajistit, aby jakákoliv ustanovení týkající se SE dle tohoto nařízení nevedla k diskriminaci SE na základě různého přístupu k této právní formě společnosti vzhledem k vnitrostátním formám a.s. ani k omezením při zakládání SE nebo přemístění jejího sídla.

Nařízení lze také chápat jako výborný nástroj pro překlenutí napětí, které vládlo mezi dvěma právními teoriemi uplatňovanými v rámci práva společností uvnitř EU. Řeč je zde o *teorii inkorporační a teorii sídla*. Teorie inkorporace, která se používá například ve Spojeném království, skandinávských zemích, Nizozemsku ale i České republice, říká, že na společnost se uplatní právo toho státu, ve kterém byla společnost založena a registrována, a ve kterém má tudíž své statutární sídlo. To ale nemusí odpovídat místu, kde vykonává veškerou svou činnost. Tato teorie tudíž umožňuje podnikům volný výběr právního řádu, kterým se bude založená právnická osoba řídit.²⁰ Oproti tomu teorie sídla uplatňovaná například v Německu nebo ve Francii říká, že fungování právnické osoby je upraveno zákonem státu, na jehož území se nachází reálné sídlo společnosti. Lze tedy soudit, že tato teorie je k přemístování sídla přes hranice států nepřátelská, jelikož při takovém přemístění je nutno společnost zrušit a poté znovu založit v jiném státě. Dochází tak prakticky k jejímu dočasnému zániku. Prakticky jsou obě teorie často v právních řádech legislativně modifikovány.²¹ Tyto teorie se pak tedy střetávají v momentě, kdy se právnická osoba vytvořená dle práva řídicího se teorií sídla pokusí přestěhovat, to totiž v podstatě znamená ztrátu právní subjektivity a tedy zánik právnické osoby.²² Kromě toho nemusí docházet k uznání společnosti různými soudy v různých právních systémech. V rámci EU není tento problém nijak ojedinělý a již několikrát

---

²⁰ JuraWiki.dk : *Aben Jurisdik Information* [online]. 1. 12. 2010 [cit. 2011-11-11]. Incorporation theory vs. real seat theory. Dostupné z WWW:

<http://jurawiki.dk/filer/2/2a/2_-_Incorporation_theory_vs_real_seat_theory.pdf>.

²¹ LOKAJÍČEK, Jan. *VŠEHRD: Časopis českých právníků* [online]. 10. 9. 2011 [cit. 2010-12-09]. Přeshraniční přemístění sídla obchodních společností. Dostupné z WWW:

<<http://casopis.vsehrd.cz/2011/09/preshranicni-premisteni-sidla-obchodnich-spolecnosti/>>.

²² TUROŇOVÁ, Jana. *EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo* [online]. 2. 7. 2008 [cit. 2010-11-11].

Obchodní zákoník a jeho soulad s právem EU. Dostupné z WWW:

<<http://www.epravo.cz/top/clanky/ustanoveni-22-a-26-obchodniho-zakoniku-a-jeho-soulad-s-pravem-eu-54993.html>>.

se jím zabýval ESD (viz vývoj problematiky v případech Daily Mail, Centros, Überseering a Inspire Art).²³

Exkurz ke svobodě usazování v rámci EU/EHP a judikatury ESD

Vzhledem k tomu, že přemísťování sídla společnosti je ryzím výdobytkem komunitárního práva, přesněji svobody usazování vytvořené komunitárním právem, je zřejmé, že toto téma bude zachyceno kromě smluv také v rozsudcích ESD. Článek 49 SFEU zakotvuje svobodu usazování, která se kromě fyzických osob vztahuje také na podniky a rozlišuje svobodu usazování primární a sekundární. Lepší rozlišení primární a sekundární svobody usazování však nabízí až ESD ve svých rozsudcích. Zároveň je nutné rozeznávat pohyb společností směrem *ven z* nebo *do* členského státu EU/EHP.

Rozsudek Daily Mail – V tomto rozsudku ESD, s konzervativním přístupem k pohybu společností *ven ze státu* konstatoval, že **otázky přemístění sídla a podnikatelské činnosti nebyly zahrnuty do svobody usazování** a mohly být umožněny jen harmonizací právních řádů. Zdůraznil tak nutnost realizovat svobodu usazování pomocí zakládání poboček, dceřiných společností atd. (tedy sekundární svobodu usazování).²⁴

Rozsudek Centros – Později v tomto rozsudku ESD posuzoval otázku, zda je možno registrovat pobočku v členském státě, pokud společnost ve státě své inkorporace nevyvíjela žádnou podnikatelskou činnost. Podnikat v tomto případě zamýšlela právě pouze prostřednictvím zřízené pobočky v jiném členském státě. I přestože se společnost snažila tímto způsobem vyhnout přísnějším vnitrostátním předpisům v místě své inkorporace, ESD rozhodl, že **omezení založení pobočky by znamenalo omezení svobody usazování**. Tento rozsudek má zároveň význam proto, že z něj vyplývá zákaz existence kolizních norem vnitrostátních právních řádů, které by omezovaly svobodu usazování danou zakládajícími smlouvami.²⁵

²³ CHETCUTI CAUCHI, Maria. *Chetcuti Cauchi Advocates* [online]. 2001 [cit. 2010-11-11]. Freedom of movement of the Societas Europaea. Dostupné z WWW: <<http://www.cc-advocates.com/publications/articles/freedom-of-movement-european-company.htm>>

²⁴ LOKAJÍČEK, Jan. *VŠEHRD: Časopis českých právníků* [online]. 10. 9. 2011 [cit. 2011-12-09]. Přeshraniční přemístění sídla obchodních společností. Dostupné z WWW: <<http://casopis.vsehrd.cz/2011/09/preshranicni-premisteni-sidla-obchodnich-spolecnosti/>>.

²⁵ SALAČ, Jaroslav; DOLEŽIL, Tomáš. *IPrávník* [online]. 5. 5. 2004 [cit. 2010-12-09]. Evropský soudní dvůr dotváří svobodu usazování (podnikání) obchodních společností – k rozsudku Inspire Art. Dostupné z WWW:

Rozsudek Überseering – Během tohoto velice významného rozsudku hodnotil ES slučitelnost teorie sídla a svobody usazování. V rámci tohoto případu se nizozemská společnost pokusila přemístit své reálné sídlo do Německa, které uplatňuje teorii sídla. Dle německého právního řádu měla tedy společnost ztratit právní subjektivitu. ESD však rozhodl, že obchodní společnosti mají právo provádět podnikatelskou činnost v libovolném členském státě a státy mají povinnost uznat jejich právní subjektivitu, přičemž k identifikaci jejich osobního statutu slouží statutární či skutečné sídlo společnosti nebo její hlavní pobočka. Z toho plyne, že „**obchodní společnost musí být uznána všemi členskými státy.**“²⁶ Lze tudíž vyvodit, že v opačném případě by došlo k upření práva na svobodu usazování. **K přenášení skutečného sídla společnosti tedy může dojít při současném zachování statutárního, zapsaného sídla ve státě, kde byla společnost inkorporována.**

Rozsudek Inspire Art – Poslední rozsudek ESD týkající se svobody usazování obchodních společností a jejího omezení. ESD zde dospěl k názoru, že státy nesmí na společnosti se skutečným sídlem v jiném státě, než je zapsáno statutární sídlo, uplatňovat legislativu požadující **dodatečné** zavedení minimálního kapitálu či odpovědnost členů orgánu společnosti. Takovéto **zásahy by totiž znamenaly omezování svobody usazování obchodních společností** dané SFEU. Ty jsou však **zcela nepřijatelné, nejsou-li stejné omezení kladena také zakladatelům společností domácích.**²⁷

Z výše uvedených rozsudků si lze všimnout vývoje postoje Evropského soudního dvora vůči svobodě usazování obchodních společností, jak je založena v SFEU. Proč jsou tyto rozsudky důležité pro evropské akciové společnosti? Jedním z lákadel SE měla být především možnost přesunu sídla společnosti SE bez nutnosti přerušit její existenci. Než však došlo k vydání nařízení o SE, rozsudek ESD ve věci Centros eliminoval možnost omezování zakládání poboček v jiných členských státech a následně rozsudek Überseering umožnil přesouvání skutečných sídel společností mezi členskými státy. Vzniká tak otázka, zda při

---

<http://www.ipravnik.cz/cz/clanky/pravo-evropske-a-mezinarodni/art_3740/evropsky-soudni-dvur-dotvari-svobodu-usazovani-podnikani-obchodnich-spolecnosti-k-rozsudku-inspire-art.aspx>.

²⁶ SALAČ, Jaroslav; DOLEŽIL, Tomáš. *IPrávník* [online]. 5. 5. 2004 [cit. 2010-12-09]. Evropský soudní dvůr dotváří svobodu usazování (podnikání) obchodních společností – k rozsudku Inspire Art. Dostupné z WWW: <http://www.ipravnik.cz/cz/clanky/pravo-evropske-a-mezinarodni/art_3740/evropsky-soudni-dvur-dotvari-svobodu-usazovani-podnikani-obchodnich-spolecnosti-k-rozsudku-inspire-art.aspx>.

²⁷ LOKAJÍČEK, Jan. *VŠEHRD: Časopis českých právníků* [online]. 10. 9. 2011 [cit. 2010-12-09]. Přeshraniční přemístění sídla obchodních společností. Dostupné z WWW: <<http://casopis.vsehrd.cz/2011/09/preshranicni-premisteni-sidla-obchodnich-spolecnosti/>>.

tomto stavu judikatury ještě bylo vydané nařízení potřebné. Na tuto otázku však bude odpovězeno v pozdější části práce.

Konec exkurzu ke svobodě usazování a judikatuře ESD

Preambule dále uvádí, že v oblastech, kde není třeba stanovení jednotných pravidel Společenství, bude nařízení odkazovat na jednotlivé právní úpravy akciových společností platné v tom členském státě, kde má zapsaná SE své sídlo. Dále se preambule věnuje stanovení formy a správy (jehož způsob volí sama SE) a označuje za žádoucí jasné vymezení odpovědnosti osob za řízení SE a dohled nad ní. Tyto body jsou však pouhým výčtem požadavků a jsou rozvedeny v dalších částech nařízení.

Důležitým bodem je bod 19 preambule, který v souvislosti s tolik sporným zapojením zaměstnancům, jež při přijímání nařízení způsobilo velké zpoždění, odkazuje na směrnici Rady č. 2001/86/ES ze dne 8. října 2001, kterou se doplňuje status SE s ohledem na zapojení zaměstnanců. Tato odkazující norma také uvádí, že směrnice „...tvoří nedílný doplněk tohoto nařízení a musí být uplatňována současně.“ Jedná se zároveň o první z mnoha odkazujících právních norem, která ukazuje na sekundární komunitární právo. Ostatní odkazující normy odkazují převážně na národní právní úpravu záležitostí, které nebylo třeba ošetřit přímo v nařízení. Obligátní ospravedlnění vydání tohoto nařízení se nachází v bodu 29.²⁸

1.3.2 Obecná ustanovení nařízení o SE – Hlava I

V rámci hlavy I – obecných ustanoveních jsou obsaženy zásady upravující způsobilost pro založení SE, zásady upravující základní kapitál společnosti a pravidlo pro zacházení s ním, definice stanov SE, náležitosti pro přemísťování sídla, dále pak souhrn právních předpisů upravujících SE a pravidla upravující povinnosti týkající se zápisu, zveřejňování listin, údajů a oznamovací povinnost SE.

Tuto obchodní společnost se základním kapitálem rozvrženým na akcie, kde každý akcionář ručí pouze do výše upsaného základního kapitálu lze založit pouze na území současné Evropské Unie jako právnickou osobu, kdy zapojení zaměstnanců do této obchodní

²⁸ Evropská Unie. Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE) : ve znění nařízení Rady (ES) č. 885/2004 ze dne 26. dubna 2004. In *Úřední věstník Evropské Unie*. 2001, L 294, s. 1-28.

společnosti upravuje již zmiňovaná směrnice Rady 2001/86/ES. Tato část obsahuje přesné definice a neopouští žádný prostor pro různý výklad či různou vnitrostátní úpravu.²⁹

1.3.2.1 Způsobilost a alternativy založení SE

Článek 2 obecných ustanovení obsahuje taxativní výčet možných způsobů založení SE a také jmenuje společnosti, k takovému založení způsobilé. Detaily týkající se zakládání SE jsou pak obsaženy v rámci hlavy II tohoto nařízení. Nařízení rozeznává čtyři způsoby založení SE, a to fúzí, založením holdingové společnosti SE, založením dceřiné společnosti SE a také přeměnou stávající akciové společnosti na SE. Způsobilé k **založení SE fúzí** jsou tedy dle tohoto čl. 2 akciové společnosti uvedené v příloze 1 k nařízení o SE, které jsou založeny podle práva členského státu, a které mají své sídlo a správní ústředí na území tehdejšího Společenství (dnes EU), avšak pouze v případě, že dvě z těchto zakládajících společností podléhají právním předpisům různých členských států. K **založení holdingové společnosti SE** jsou způsobilé akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným uvedené v příloze 2 nařízení o SE. Ohledně jejich založení, sídla a správního ústředí platí také výše uvedené podmínky, ovšem navíc platí, že dvě z těchto zakládajících společností *se* „musejí řídit dle práva dvou různých členských států nebo“ alespoň dvě ze zakládajících společností „musejí mít dva roky dceřinou společností řídicí se právem jiného státu nebo pobočku, která se nachází v jiném členském státě.“³⁰ Tyto dvě podmínky platí také pro **založení dceřiné SE** úpisem akcií. V takovémto případě však nařízení dává výčet subjektů rozdílný od předchozích dvou případů zakládání evropské společnosti. Odst. 3 totiž obsahuje taxativní výčet subjektů, které se mohou zakládání dceřiné SE zúčastnit. Jedná se o subjekty se sídlem a správním ústředím na území Společenství, a které mají formu veřejnoprávní nebo soukromoprávní osoby založené dle práva některého z členských států a také skrze odkaz na článek 48 SFEU zahrnuje společnosti definované jako „společnosti založené dle občanského nebo obchodního práva včetně družstev a jiné právnické osoby veřejného nebo soukromého práva s výjimkou neziskových organizací.“³¹ Posledním ze čtyř možností vzniku evropské společnosti je její **založení přeměnou stávající akciové společnosti**, založené podle práva členských států EU

²⁹ Euroskop.cz : *Věcně o Evropě* [online]. 2005 [cit. 2010-11-10]. Evropská akciová společnost. Dostupné z WWW: <<http://www.euroskop.cz/8815/sekce/evropska-akciová-společnost/>>

³⁰ Evropská Unie. Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE) : ve znění nařízení Rady (ES) č. 885/2004 ze dne 26. dubna 2004. In *Úřední věstník Evropské Unie*. 2001, L 294, s. 1-28.

³¹ Smlouva o fungování Evropské Unie, článek 48 (bývalý článek 58)

se sídlem a hlavní správou na území EU, na společnosti SE. Tento způsob vzniku je možné pouze v případě, že má daná akciová společnost nejméně dva roky svou dceřinou společnost řídící se právem jiného členského státu.³² Kromě těchto možností založení a subjektů k tomu způsobilých dává nařízení prostřednictvím odst. 5 čl. 2 členským státům možnost, aby umožnili podílet se na založení SE takové společnosti, jejíž právní ústředí se sice nenachází uvnitř EU, ale která „je založena podle práva členského státu a má sídlo v tomtéž členském státě a má zároveň trvalou a skutečnou vazbu na hospodářství členského státu.“³³ Vložením tohoto článku daly instituce EU teoretickou možnost podílet se na zakládání evropských společností libovolné společnosti pocházející ze zemí, které byly dříve koloniemi evropských států a které ještě dnes využívají právní řády původních koloniálních velmocí. V tomto případě by se jednalo především o bývalé španělské, britské, francouzské a nizozemské kolonie. Dle Dědiče se v této souvislosti mluví nejčastěji právě o Nizozemských Antilách.³⁴

Co se týče založení SE jinou SE, musí být dle čl. 3 nařízení pro tento účel SE považována za akciovou společnost řídící se právem státu, ve kterém má sídlo. SE samotná pak může založit dceřinou společnost SE. V případě, že země, kde bude mít taková dceřiná společnost své sídlo, má v právním řádu zakotveny předpisy zakazující tvorbu akciové společnosti více než jedním akcionářem, nebere se v případě dceřiné SE na takové předpisy ohled a nepoužijí se.³⁵

Na závěr této části je nutno dodat, že územní působnost nařízení byla v roce 2002 úpravou Smlouvy o EHP kromě států EU rozšířena také na státy Evropské zóny volného obchodu, možnost založit evropskou společnost tím získaly také Norsko, Lichtenštejnsko nebo Island.³⁶

---

³² *Zakládání-společností.cz* [online]. 2005, 04. 05. 2010 [cit. 2010-04-05]. Založení společnosti zahraničí. Dostupné z WWW: <<http://www.zakladani-spolecnosti.cz/zalozeni-spolecnosti-zahranicni-25/>>.

³³ Evropská Unie. Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE) : ve znění nařízení Rady (ES) č. 885/2004 ze dne 26. dubna 2004. In *Úřední věstník Evropské Unie*. 2001, L 294, s. 1-28.

³⁴ DĚDIČ, Jan; ČECH, Petr. *Evropská akciová společnost*. Praha: BOVA Polygon, 2006. 619 s. ISBN 80-7273-133-5.

³⁵ Evropská Unie. Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE) : ve znění nařízení Rady (ES) č. 885/2004 ze dne 26. dubna 2004. In *Úřední věstník Evropské Unie*. 2001, L 294, s. 1-28.

³⁶ *E. Economides & Partners LLC*. [online]. 2005 [cit. 2010-11-11]. The Societas Europaea. Dostupné z WWW: <http://totaljuris.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=65%3Athe-societas-europea&catid=25%3Athe-project&Itemid=34>.

1.3.2.2 Základní kapitál, cenné papíry, sídlo a ústředí

Vzhledem k tomu, že je evropská společnost ve své podstatě společností akciovou, vzniká při jejím založení povinnost složit základní kapitál. Jak by se dalo očekávat, stanoví nařízení o SE, že tento základní kapitál je vyjádřen v eurech. Výši základního kapitálu pak nařízení stanovuje na 120 000 EUR (pro srovnání základní kapitál české a.s. odpovídá dle zákoníku částce cca 75 000 EUR, britský ekvivalent akciové společnosti Public Limited Company PLC. pak má základní kapitál ve výši cca 55 000 EUR³⁷, nizozemská Naamloze vennootschap N.V. Kapitál ve výši 61 500 EUR³⁸ a polská Spółka akcyjna S.A. pak se základnímu kapitálu SE blíží nejvíce s základním kapitálem cca 110 000 EUR³⁹). Jestliže předpisy určitého členského státu vyžadují u společností s určitým předmětem podnikání vyšší upsaný základní kapitál, použijí se na SE se sídlem v takovém státě tyto předpisy. Uvedené množství kapitálu by mělo být dostatečně vysoké, aby finančně zajistilo společnost působící na evropské úrovni, ale současně ne tak vysoké, aby využití SE znemožnilo malým a středním podnikatelům.⁴⁰ Takováto jednoduchá úprava otázky základního kapitálu je samozřejmě nedostatečná, a proto je článek 4 dále rozvinut čl. 5, který stanovuje, že pro zachování a změny základního kapitálu SE, pro akcie, dluhopisy a ostatní cenné papíry, platí stejná pravidla, jaká by se uplatnila na národní akciovou společnost se sídlem v členském státě, kde je zapsána do rejstříku. Tímto odkazem na národní právní řády jsou tedy sice základní kapitál a cenné papíry SE ošetřeny, avšak namísto kroku k harmonizaci této části se jedná o normu, která nadále udržuje při životě na 30 úprav jedné a té samé společnosti. V souvislosti se základním kapitálem je pak nutno zmínit také článek 67 nařízení, dle kterého mají státy nepatřící do třetí etapy hospodářské a měnové unie možnost uplatnit v oblasti vyjádření základního kapitálu na SE na jejich území stejné předpisy, jako by uplatnily na národní akciové společnosti. Např. SE založená v České republice tedy musí vyjádřit základní

---

³⁷ United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland. Companies Act 2006. In *Companies Act*. 2006, c. 46, s. 1-701. Dostupný také z WWW: <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2006/46/contents>>.

³⁸ WATERBLEY, Arthur. *Succesvolle bedrijfsfinanciering en investeringsbeleid*. Antwerpen-Appeldoorn : Maklu-Uitgeverij, 2006. 472 s. ISBN 90-466-0063-7.

³⁹ BRODECKI, Zdzisław. *Polish business law*. Hague: Kluwer Law International, 2003. 591 s. ISBN 90-411-1992-2.

⁴⁰ KREJSA, Jan. *EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo* [online]. 2004 [cit. 2010-11-11]. Societas Europaea – Evropská akciová společnost II (struktura SE-VO, povaha, sídlo a firma SE). Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/societas-europaea-evropska-akciová-spolecnost-ii-struktura-se-vo-povaha-sidlo-a-firma-se-27157.html>>.

kapitál v české měně (do doby, než vstoupí do třetí fáze HMU). Může však údaje o základním kapitálu uvádět souběžně také v eurech.⁴¹

Dalším důležitým článkem z hlediska snahy o zjednodušení fungování této formy společnosti v rámci EU je článek 7, který stanoví, že „sídlo SE se musí nacházet ve Společenství, ve stejném členském státě jako její správní ústředí. Kromě toho může členský stát uložit SE zapsané do rejstříku na jeho území uložit povinnost mít své správní ústředí a sídlo na stejném místě.“⁴² U evropské společnosti se tedy rozlišuje „zapsané sídlo“ SE a „hlavní správa“ SE. V českých podmínkách nicméně musí místo hlavního sídla a zapsaného sídla splývat. Pakliže tomu tak není, vyzve rejstříkový soud společnost k nápravě. Neuposlechnutí respektive nesplnění výzvy vyústí v to, že soud společnost zruší a nařídí její likvidaci.⁴³

1.3.2.3 Přemístění sídla SE

Societas Europaea musí mít zapsané sídlo v jednom z členských států Evropské unie nebo Evropského hospodářského prostoru, ale toto sídlo nemusí být definitivní. Mezi **hlavní přínosy SE patří možnost přemístit sídlo** dle čl. 8, odst. 1 **bez toho, že by došlo k jejímu zániku nebo vytvoření nové právnické osoby**. Tato možnost měla postavit SE do značné výhody vůči národním společnostem.⁴⁴ Tato možnost je však ve světle výše zmiňovaných rozsudků ESD a také ve světle směrnic přijatých za účelem harmonizace právní úpravy obchodních společností poněkud rozpuštěna a ztrácí na síle. Možnost přesouvání sídla totiž díky těmto prvkům již nebude pouze výsadou evropské akciové společnosti, ale mělo by být umožněno v rámci svobody usazování všem obchodním společnostem napříč Evropskou Unií.

Nestanovují-li stanovy Evropské společnosti jinak je rozhodnutí o přemístění sídla přijato na valné hromadě dvoutřetinovou většinou akcionářů.⁴⁵ Aby mohla SE přesunout své

---

⁴¹ Česká republika. Zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, 213/2004, s. 11374-11404. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2004/sb213-04.pdf>>.

⁴² Evropská Unie. Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE) : ve znění nařízení Rady (ES) č. 885/2004 ze dne 26. dubna 2004. In *Úřední věstník Evropské Unie*. 2001, L 294, s. 1-28.

⁴³ NERUDA, Robert. Societas Europaea. Stručný úvod do právní úpravy a několik zamyšlení. *Právní fórum*, Praha, ASPI Publishing. ISSN 1214-7966, 2006, vol. 2006, č. 5, s. 149-160.

⁴⁴ Tamtéž

⁴⁵ Evropská Unie. Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE) : ve znění nařízení Rady (ES) č. 885/2004 ze dne 26. dubna 2004. In *Úřední věstník Evropské Unie*. 2001, L 294, s. 1-28.

sídlo, musí splnit všechny vnitrostátní podmínky, které takovýto úkon podmiňují a podmínky obsažené v nařízení o SE. V neposlední řadě musí být splněny požadavky na ochranu minoritních akcionářů, kteří s přesunem nesouhlasili a též k ochraně věřitelů SE. Osvědčení o splnění těchto podmínek vydává příslušný úřad (v České republice je to notář). S tímto osvědčením se již evropská společnost může obrátit na rejstřík cílového státu s návrhem na její zápis. Účinnosti pak přenesení sídla nabývá dnem zápisu do rejstříku v státě, kde má své nové sídlo. Tento rejstřík pak musí tuto skutečnost oznámit rejstříku starého sídla, který pak provede výmaz původního zápisu. Třetí osoby se tak již nemohou dovolávat původního sídla společnosti. Společnosti s přesunem sídla nicméně nezanikají všechny povinnosti. Například věřitelé z doby, kdy evropská společnost měla ještě staré sídlo, mohou příslušnou SE zažalovat v zemi, ze které právě přesídlila. Navíc SE nemůže přesunout své sídlo, pakliže je v likvidaci, je vůči ní zahájeno konkurzní řízení atp.⁴⁶

Je nutné dodat, že v rámci nařízení o SE je úprava přemístění sídla asi nejkompexněji upravenou otázkou⁴⁷, což odpovídá významu tohoto faktoru pro budoucí evropské společnosti a je zároveň v souladu s cílem evropských institucí poskytnout evropským podnikatelům entitu s možností volného pohybu a usazování na území EU.

1.3.2.4 Formální náležitosti působení SE, zápis, publikace, oznamování

Zbývajících 5 článků hlavy I (tedy čl. 10-14) obecně upravují spíše formální náležitosti SE. Článek 11 vyhrazuje pro evropské společnosti zkratku „SE“, která musí být uváděna před nebo za názvem firmy. Tuto zkratku tedy nejsou oprávněny používat žádné jiné společnosti na území, na kterém se má toto nařízení místní působnost. Jedinou výjimkou jsou společnosti a jiné právnické osoby zanesené v rejstřících členských států, které tuto zkratku v názvu používali již před vstupem tohoto nařízení v platnost.⁴⁸

Nařízení dále stanovuje, že evropské společnosti se zapisují v členském státě, kde se nachází jejich sídlo. Evropská společnost se sídlem v ČR se tak např. bude zapisovat do obchodního rejstříku a také ve všech souvisejících otázkách (řízení o zápisech atd.) bude

⁴⁶ Businessinfo.cz [online]. 30. 9. 2008 [cit. 2010-10-30]. Nadnárodní formy společností - Evropská akciová společnost. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/nadnarodni-formy-spolecnosti-eas-opu/1000818/50052/>>.

⁴⁷ DVOŘÁK, Tomáš. *Akciová společnost a Evropská společnost*. 2. aktualizované vydání. Praha: ASPI Publishing, 2009. 936 s. ISBN 978-80-7357-430-7.

⁴⁸ Evropská Unie. Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE) : ve znění nařízení Rady (ES) č. 885/2004 ze dne 26. dubna 2004. In *Úřední věstník Evropské Unie*. 2001, L 294, s. 1-28.

podléhat českým právním předpisům. Čl. 12, odst. 3 dále zápis podmiňuje uzavřením dohody o zapojení zaměstnanců dle směrnice 2001/86/ES, přijetím rozhodnutí dle čl. 3 stejné směrnice nebo uplynutím doby vyjednávání bez dosažení dohody.⁴⁹

Publikaci údajů týkajících se evropské společnosti, které na základě nařízení musejí být zveřejněny, upravuje čl. 13. Tento článek je však pouhým odkazem na národní právní řády a publikace údajů tak probíhá v rámci příslušných národních úprav harmonizovaných směrnicí 68/151/EHS. Na území České republiky se dle zákona údaje o SE a obsah uložených listin zveřejňují v obchodním rejstříku. „Mimo publikace údajů na národní úrovni je nařízením ošetřena také povinnost oznámení o zápisu či výmazu evropské společnosti z rejstříku a o přemístění jejího sídla v Úředním věstníku evropských společenství. **Oznámení musí** být Úřadu pro úřední tisky Společenství doručeno nejpozději do jednoho měsíce po zveřejnění v členském státě, ve kterém má SE sídlo a musí **obsahovat** následující údaje: **firmu SE, identifikační číslo, datum a místo zápisu SE do rejstříku, datum, místo a název zveřejnění, sídlo SE, a předmět podnikání SE.**“⁵⁰

Tím končí vyčerpávající výčet pravidel obsažených v rámci obecných ustanovení. Normy zde obsažené mají různý charakter a lze jim přisoudit různou důležitost. Od tradičních upozornění o zákazu diskriminace SE na základě její státní příslušnosti, kterým je nařízení protkáno, přes odkazující normy ponechávající kompletní úpravu určitých faktorů SE na národních právních řádech, až po ryze formální normy týkající se podoby názvu atd. Následující část již bude pojednávat o více faktických a mnohem komplexnějších úpravách fikčních náležitostí tolik sporné právní entity Societas Europaea.

1.3.3 Založení evropské společnosti - SE (Societas Europaea) – Hlava II

Úvodní ustanovení hlavy II pojednávající o zakládání evropské společnosti a jeho různých formách opětovně upozorňují na fakt, že s výhradou ustanovení nařízení o SE se také náležitosti založení evropské společnosti řídí také vnitrostátními předpisy vztahujícími se na akciové společnosti v jednotlivých členských státech, kde SE zřizuje své sídlo. Zakládání upravené hlavou II je zakončeno zápisem do rejstříku dle čl. 12. Úvodní ustanovení nařízení (čl. 16 odst. 1) předem stanovují, že evropská společnost nabývá právní subjektivity dnem, ke

⁴⁹ Businessinfo.cz [online]. 30. 9. 2008 [cit. 2010-10-30]. Nadnárodní formy společností - Evropská akciová společnost. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/nadnarodni-formy-spolecnosti-eas-opu/1000818/50052/>>.

⁵⁰ Tamtéž

kterému je zapsána do příslušného národního rejstříku.⁵¹ V ČR tedy dnem zápisu do obchodního rejstříku. O náležitostech oznamování a publikace upravených články 12-14 bylo již psáno výše.⁵²

Různé možnosti založení evropské společnosti již byly zmíněny v první části této kapitoly. Nyní budou jednotlivé způsoby popsány detailně v souvislostech s nařízením. V souladu s čl. 2 tedy lze založit evropskou společnost fúzí, jako holdingovou společnost, jako dceřinou společnost nebo přeměnou stávající společnosti na SE.

1.3.3.1 Založení SE fúzí

Nejrozsáhlejší úprava je v rámci nařízení dána právě prvně zmiňovanému založení SE prostřednictvím fúze mezi podniky. Tento způsob založení je upraven články 17-31. Jedná se mimo jiné o zcela první úpravu nadnárodních fúzí akciových společností, která pronikla do přímo aplikovatelného komunitárního práva a prostřednictvím toho i do právních řádů jednotlivých členských států.⁵³ S odkazem na směrnici 78/855/EHS o fúzích akciových společností⁵⁴ pak nařízení rozeznává dvě různé možnosti založení evropské společnosti fúzí. Jedná se o fúzi splynutím a fúzi sloučením. V České republice byla jmenovaná směrnice provedena zákonem č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev.⁵⁵ Přibližme si nyní v krátkosti zmíněné formy fúze a hlavní rozdíly mezi nimi.

Fúze sloučením předpokládá zánik obchodní společnosti nebo více obchodních společností, které následuje po zrušení této společnosti bez likvidace. Jména zanikající entity včetně práv a povinností z pracovněprávních vztahů pak přechází na novou obchodní společnost. Jednoduše lze tento typ fúze znázornit tak, jak můžeme vidět na obrázku v rámci přílohy č. 1.

Fúzi splynutím se pak rozumí zánik dvou či více obchodních společností. Taktéž se tak stane po zrušení společností bez likvidace a jmění stejně jako u první uvedené možnosti

⁵¹ Dědič 2006:288 upozorňuje na chybu v českém překladu nařízení. Dle něj má SE nabývat právní subjektivity „dnem ve kterém (nikoliv, ke kterému) byla zapsána do rejstříku“

⁵² Evropská Unie. Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE) : ve znění nařízení Rady (ES) č. 885/2004 ze dne 26. dubna 2004. In *Úřední věstník Evropské Unie*. 2001, L 294, s. 1-28.

⁵³ DĚDIČ, Jan; ČECH, Petr. *Evropská akciová společnost*. Praha: BOVA Polygon, 2006. 619 s. ISBN 80-7273-133-5.

⁵⁴ Nová úprava viz SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (2011/35/EU) ze dne 5. Dubna 2011, o fúzích akciových společností

⁵⁵ Česká republika. Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2008, 65, s. 214-218. Dostupný také z WWW: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/701/.cmd/ad/.c/313/.ce/10821/.p/8411/_s.155/701?PC_8411_number1=125/2008&PC_8411_p=1&PC_8411_l=125/2008&PC_8411_ps=25#10821>.

přechází na nově vznikající nástupnickou společnost. Pro lepší demonstraci rozdílu viz obrázek v rámci přílohy č. 1.⁵⁶

Nemusí však dojít pouze k fúzi rovnocenných subjektů, ale fúzovat mohou i SE a a.s., ale i dceřině a mateřské společnosti. Přestože je úprava fúzí nejobsáhlejším bodem v celém nařízení, není jasně vyřešena otázka kombinace nadnárodního fúzování a přemístování sídla SE. Vzhledem k tomu že ze své podstaty nařízení podporuje myšlenku přemístění sídla, vzniká při fúzování možnost přesunout sídlo nové společnosti do pro zakladatele vhodného členského státu, a to z různých důvodů, které jsou napříč touto prací zmiňovány. Dle Dědiče lze vzhledem k tomu, že nařízení výslovně vylučuje kombinaci založení SE a přesunutí sídla pouze u vzniku metodou přeměny stávající akciové společnosti, dovodit, že v případě fúze je kombinace založení SE a přemístění sídla povolena a tedy možná.⁵⁷ Přesný výklad však náleží Evropskému soudnímu dvoru. Tuto myšlenku podporuje také společnost Akont, která udává, že nejčastější formou zvolenou pro založení evropské společnosti v našich zeměpisných podmínkách je právě fúze akciových společností z ČR a Slovenska, kdy sídlo nové společnosti je zapsáno na Kypru. K tomu dochází pravděpodobně proto, že nově vytvořená entita požívá výhod nízké kyperské daně z příjmu ve výši pouhých 10%.⁵⁸

Nyní se ale vraťme zpět k provádění fúze dle nařízení o SE. Aby mohlo k fúzi dojít, je dle čl. 20-23 nařízení nezbytné vypracovat projekt fúze, jehož náležitosti jsou v zmíněných člancích přesně upraveny, ten pak musí být schválen valnou hromadou. V neposlední řadě musí být provedena kontrola zákonitosti fúze dle čl. 25 a 26. Dokumenty, které tuto skutečnost prokazují, jsou pak podkladem pro zápis SE do příslušného rejstříku státu sídla SE. V České republice toto osvědčení vydávají notáři.⁵⁹ Mimo zmíněné faktory nařízení poměrně kvalitně upravuje také ochranu věřitelů a akcionářů. Lze tedy říci, že až na několik nejasností ohledně přemístování sídla, je úprava vzniku fúzí vyřešena velmi propracovaně a evropská legislativci se při její tvorbě snažili ponechat co nejméně prostoru pro vznik nejasností, což se jim až na zmiňovaný problém podařilo.

---

⁵⁶ Businessinfo.cz [online]. 30. 9. 2008 [cit. 2010-10-30]. Přeměny obchodních společností. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/premeny-obchodnich-spolecnosti-opu/1000818/51717/#b11>>.

⁵⁷ DĚDIČ, Jan; ČECH, Petr. *Evropská akciová společnost*. Praha: BOVA Polygon, 2006. 619 s. ISBN 80-7273-133-5

⁵⁸ AKONT [online]. 2005 [cit. 2010-11-13]. Societas Europaea - Evropská společnost. Dostupné z WWW: <<http://www.akont.cz/cz/societas-europaea-evropska-spolecnost>>.

⁵⁹ Evropská Unie. Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE) : ve znění nařízení Rady (ES) č. 885/2004 ze dne 26. dubna 2004. In *Úřední věstník Evropské Unie*. 2001, L 294, s. 1-28.

1.3.3.2 Založení holdingové SE

V čl. 2, odst. 2 nařízení je stanoveno, že holdinkou SE mohou založit společnosti uvedené v příloze 2 k nařízení o SE, splňují-li požadavek přeshraničního prvku nebo mají alespoň dva roky dceřinou společností nebo pobočku řídicí se právem jiného státu.

Zakládání holdingové společnosti je pak upraveno v člancích 32-34 nařízení. Firmy, které usilují o vznik holdingové společnosti (tzv. promotorské společnosti (promoting companies)), se vznikem holdingové SE nezanikají. Stávají se dceřinými společnostmi SE, kterou tak staví jako prostředníka mezi holding a promotorské společnosti.⁶⁰ **Na rozdíl od fúze je tato možnost otevřena i jiným než akciovým společností.** Zakládání evropské společnosti tímto způsobem se nařízení věnuje pouze ve zmiňovaných třech člancích a tak lze předpokládat, že většina úpravy bude přenechána národním právním řádům platným pro akciové společnosti. Stejně jako u předchozího způsobu, i zde vyžaduje nařízení sestavení projektu založení holdingové společnosti obsahujícího obdobné náležitosti jako u projektu fúze. Dále je třeba vypracovat zprávu pro akcionáře zakládajících společností, která zachycuje právní a ekonomické aspekty založení SE. Zmíněný projekt musí schválit valná hromada každé promotorské společnosti a dojde-li k tomu, mají akcionáři zakládajících společností 3 měsíce na to, aby oznámili, zda zamýšlí svými akciemi přispět k založení SE. Ti, kteří tak učiní, pak obdrží akcie nově vzniklé evropské společnosti.⁶¹ Kromě těchto možností nařízení dále upravuje možnost přijetí národních předpisů k ochraně menšinových akcionářů, věřitelů a zaměstnanců. Tím úprava holdingové SE v rámci nařízení končí. Obrázek v rámci přílohy č. 1 zachycuje strukturu založení evropské společnosti založené jako holding.

1.3.3.3 Založení dceřiné SE

Založení evropské společnosti jako SE je v rámci nařízení upraveno pouze dvěma odkazujícími články. Tímto způsobem mohou evropskou společnost založit dva nebo více subjektů uvedených v článku 2 nařízení. Tyto subjekty samozřejmě musejí splňovat požadavek nadnárodního prvku. Pokud je tomu tak, mohou tyto společnosti založit dceřinou SE upsáním jejích akcií. Kromě toho může být zakladatelem dceřiné SE také mateřská SE. V takovém případě není požadován (ale ani vyloučen) další účastník založení a zakládající SE

---

⁶⁰ DĚDIČ, Jan; ČECH, Petr. *Evropská akciová společnost*. Praha: BOVA Polygon, 2006. 619 s. ISBN 80-7273-133-5

⁶¹ *Form a Company : Worldwide Incorporations* [online]. 2005 [cit. 2010-11-16]. Societas Europaea SE. Dostupné z WWW: <<http://www.formacompany.com/en/corporate-administration/societas-europaea>>.

tak může být jediným jejím zakladatelem i jediným akcionářem.⁶² To je nejspíše umožněno jistou existencí nadnárodního prvku v případě stávající evropské akciové společnosti. Oba druhy této formy založení lze zjednodušeně zachytit tak, jak je tomu na obrázku v rámci přílohy č. 1. Ve stejné příloze najdeme také grafické znázornění založení dceřiné společnosti SE již existující Societas Europaea.

1.3.3.4 Založení SE přeměnou právní formy

Poslední z nařízením upravených forem založení Societas Europaea je možnost tvorby SE prostřednictvím přeměny právní formy existující národní akciové společnosti. Podmínky pro založení touto cestou upravuje čl. 37 nařízení o SE. Ten kromě norem odkazujících na ostatní ustanovení nařízení (např. čl. 2 odst. 4) a na ustanovení jiných směrnic obsahuje normy zakazující. Tento způsob založení se, obdobně jako u fúze, týká pouze akciových společností. Tyto společnosti musí být založeny podle práva členského státu, mít sídlo i správní ústředí v EU a zároveň mít dva roky dceřinou společností, která se řídí právem jiného členského státu.⁶³ S touto změnou nelze spojit přenesení sídla společnosti do jiného státu nebo čl. 37 odst. 3 nařízení výslovně zakazuje. Podle odstavce 2 stejného článku také změnou právní formy nedochází k zániku ani vytvoření nové právnické osoby, pouze se přeměňují její vnitřní právní poměry. Také jako u předchozích forem i u této vzniká z nařízení povinnost sestavit projekt přeměny.⁶⁴ Samozřejmostí je pak odkaz na úpravu účasti zaměstnanců v souladu se směrnicí o zapojení zaměstnanců. Dvořák s odkazem na Dědiče a Čecha ve své knize uvádí, že právě tímto způsobem vznikala vůbec první Societas Europaea, a to již 4 po vstupu nařízení v platnost, tedy 12. 10. 2004. Jednalo se tehdy o rakouský Bauholding Strabag SE. Tvrdí také, že tato forma zakládání v EU převládá.⁶⁵ Není také bez zajímavosti zmínit, že podle čl. 66 nařízení lze změnit SE na národní akciovou společnost. To lze nicméně provést až po dvou letech existence společnosti a po schválení prvních dvou ročních účetních uzávěrek.

---

⁶² GRIFFIN, Stephen. *Company Law : Fundamental Principles*. Harlow : Pearson Education Limited, 2006. 536 s.

⁶³ Tamtéž

⁶⁴ Businessinfo.cz [online]. 30. 9. 2008 [cit. 2010-10-30]. Nadnárodní formy společností - Evropská akciová společnost. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/nadnarodni-formy-spolecnosti-eas-opu/1000818/50052/>>.

⁶⁵ DVOŘÁK, Tomáš. *Akciová společnost a Evropská společnost*. 2. aktualizované vydání. Praha: ASPI Publishing, 2009. 936 s. ISBN 978-80-7357-430-7.

Ani při této transformaci nemůže dojít ke změně sídla (tzn. přenesení sídla do jiného státu) a právní subjektivita společnosti není nijak dotčena.⁶⁶

1.3.4 Struktura evropské společnosti - Hlava III

V oblasti organizační struktury společnosti přináší SE novum v podobě volby mezi monistickou nebo dualistickou strukturou orgánů. Valná hromada je v obou systémech nejvyšším orgánem společnosti, ale v monistické struktuře má výkonné a kontrolní funkce správní orgán zatímco v dualistickém systému jsou svěřeny řídicímu orgánu a dozorčímu orgánu.⁶⁷

Nařízení umožňuje zakladatelům svobodné rozhodnutí, kterou z daných forem zvolí. Důvody pro volbu té nebo oné formy mohou být kulturně právní či organizační. Podle Nerudy, lze obecně říci, že „monistický systém může vyhovovat menším společnostem, neboť má jednodušší strukturu a jsou s ním spojeny nižší náklady na jeho provozování; dualistický systém naopak zajišťuje výraznější dělbu výkonné a kontrolní odpovědnosti osob ve vedení společnosti a může znamenat vyšší ochranu zájmů zaměstnanců evropské společnosti“⁶⁸ K tomuto kompromisu muselo dojít, neboť některé státy mají zakotveno pouze monistické pojetí orgánů a jiné zase dualistické, některé státy pak umožňovaly výběr struktury. Například Česká republika neměla do provedení nařízení o SE v právním řádu monistickou strukturu vůbec zakotvenou, v Německu a Rakousku pak byl do jeho zavedení taktéž povinný dualistický systém. Naopak ve Velké Británii byla povolena pouze monistická struktura akciových společností.⁶⁹ Z tohoto výčtu je možné vydedukovat, že největšími hráči v otázkách úpravy struktury bylo právě Německo a Velká Británie.⁷⁰ Žádný z členských států samozřejmě nechtěl ustoupit, vzdát se vlastní úpravy a tím toto uspořádání změnit, a proto dostala

---

⁶⁶ NERUDA, Robert. *Societas Europaea. Stručný úvod do právní úpravy a několik zamyšlení. Právní fórum*, Praha, ASPI Publishing. ISSN 1214-7966, 2006, vol. 2006, č. 5, s. 149-160.

⁶⁷ Businessinfo.cz [online]. 30. 9. 2008 [cit. 2010-10-30]. Nadnárodní formy společností - Evropská akciová společnost. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/nadnarodni-formy-spolecnosti-eas-opu/1000818/50052/>>.

⁶⁸ NERUDA, Robert. *Societas Europaea. Stručný úvod do právní úpravy a několik zamyšlení. Právní fórum*, Praha, ASPI Publishing. ISSN 1214-7966, 2006, vol. 2006, č. 5, s. 154.

⁶⁹ BOHINC, Rado. *One or two-tier corporate governance systems in some EU and non-EU countries* [online]. Koper: Megatrend Review, 2011. 18 s. Original Scientific Paper. University of Primorska. Dostupné z WWW: <<http://www.megatrendreview.com/files/articles/015/RadoBohinc.pdf>>. UDC 334.72; 005.21:334.72.021.

⁷⁰ DVOŘÁK, Tomáš. *Akciová společnost a Evropská společnost*. 2. aktualizované vydání. Praha: ASPI Publishing, 2009. 936 s. ISBN 978-80-7357-430-7.

Evropské společnosti do vlnu možnost vybrat si ze systémů podle vlastního uvážení.⁷¹ Jestliže právní úprava některého ze členských států nezná jeden z dvou v nařízení uvedených modelů (dualistický/monistický, angl. one-tier/two-tier), je jejich povinností své akciové právo upravit tak, aby speciálně odpovídalo evropské společnosti SE.⁷²

1.3.4.1 Dualistický systém

Jako první je v nařízení o SE upraven dualistický systém fungování společnosti. Jak bylo uvedeno výše, je tento systém obvyklý například v České republice nebo v Německu. Societas Europaea s dualistickým systémem řízení má dle článků 39 a 40 nařízení, kromě valné hromady, dva orgány, a to dozorčí orgán (dozorčí rada) a řídicí orgán (v českém prostředí je to představenstvo). Mimo to, že řídicí orgán se zabývá řízením společnosti, může, dle vnitrostátních předpisů platných pro akciové společnosti, mít společnost také generálního (generální) ředitele, kteří jsou zodpovědní za každodenní vedení společnosti. Pakliže tak určí stanovy, může být řídicí orgán volen společníky a ne dozorčí radou. Nařízení dále stanovuje, že členství v řídicím a dozorčím orgánu se navzájem vylučují.⁷³ Úkolem dozorčí rady je kontrolovat činnost řídicího orgánu. Má právo po řídicím orgánu požadovat informace potřebné k vykonávání této činnosti. Řídicí orgán musí dozorčí radu jednou za tři měsíce informovat o dosavadním vývoji a o očekávaném vývoji hospodářských aktivit společnosti. Dále musí řídicí orgán dozorčí radu informovat o všech záležitostech, které by mohly mít značný vliv na společnost. Dozorčí rada tedy nekontroluje pouze minulou aktivitu SE, ale zkoumá i její budoucnost. Díky několika odkazujícím normám je v mnoha otázkách (max. a min. počty členů orgánů, odpovědnost za běžné vedení společnosti atd.) týkajících se fungování dualistického modelu přenechána úprava na národní právní řády.⁷⁴ K tomuto tématu také viz kapitola 2.2.4.1

---

⁷¹ POSPÍŠIL, Michal. Evropská společnost. *Aplikované právo* [online]. 2006, 1, [cit. 2010-11-17]. Dostupný z WWW: <<http://www.aplikovanepravo.cz/clanky-pdf/46.pdf>>.

⁷² SIROTKOVÁ, Jana. *EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, práv* [online]. 2007 [cit. 2010-11-17]. Organizační struktura evropské společnosti. Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/organizacni-struktura-evropske-spolecnosti-49103.html>>.

⁷³ DVOŘÁK, Tomáš. *Akciová společnost a Evropská společnost*. 2. aktualizované vydání. Praha: ASPI Publishing, 2009. 936 s. ISBN 978-80-7357-430-7.

⁷⁴ Evropská Unie. Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE) : ve znění nařízení Rady (ES) č. 885/2004 ze dne 26. dubna 2004. In *Úřední věstník Evropské Unie*. 2001, L 294, s. 1-28.

1.3.4.2 Monistický systém

Monistický systém je obvyklý ve Francii, Itálii nebo také Velké Británii. V evropské společnosti s monistickým systémem existuje na základě nařízení pouze jediný správní orgán, který plní jak funkci řídicí tak dozorčí. Každodenní vedení společnosti pak může mít na starosti, stejně jako u dualistické struktury, generální ředitel (nebo ředitelé). Stejně jako u předchozího modelu zůstává i zde mnoho otázek řešeno národní právní úpravou (opět např. omezení max. počtu členů, minimální počet členů je nařízením stanoven na tři, což je v čl. 39 podmíněno úpravou zaměstnanců v souladu se směrnicí 2001/86/ES). Co se týče jmenování členů tohoto správního orgánu, jsou tito jmenováni valnou hromadou, ovšem existuje možnost jmenovat první správní radu v rámci stanov. Posledním ustanovením úpravy monistického modelu je článek 45, který v souvislosti s úpravou zapojení zaměstnanců a volbou předsedy správního orgánu říká, že „správní rada si volí ze svého středu předsedu. Jestliže je polovina členů správní rady jmenována zaměstnanci evropské společnosti, může být za předsedu zvolen jen člen, který byl jmenovaný valnou hromadou akcionářů.“⁷⁵ Nařízení obsahuje jen velmi málo pravidel pro způsob řízení a správy pro SE s monistickým způsobem řízení, proto se vychází z národních úprav. Další informace k tomuto tématu v kapitole 2.2.4.2.

1.3.4.3 Společná pravidla pro monistický a dualistický systém

Nařízení stanovuje ve člancích 46 -51 společná pravidla pro oba systémy. Mezi ta patří např. doba, na kterou jsou jmenováni členové orgánů (6 let). Dále v rámci odkazujících norem vymezuje, že členem orgánů SE nesmí být ten, komu to nedovolují národní předpisy. V případě obou systémů také nesmí členové orgánů SE (ani bývalí) sdělovat informace o SE, jejichž šíření by mohlo poškodit zájmy společnosti. To však pouze s výjimkou situací, kdy stanoví národní legislativa jinak nebo je-li to ve veřejném zájmu. Dále platí, není-li nařízením či stanovami určeno jinak, že pro usnášenišchopnost musí být v orgánech SE zastoupena nejméně polovina členů. Rozhodnutí jsou přijímána většinou přítomných či zastoupených členů. V případě rovnosti hlasů má předseda hlas rozhodující. V případě, že je dle směrnice 2001/86/ES upraveno zapojení zaměstnanců, může národní právo upravit (na rozdíl od výše zmíněného), že se na usnášenišchopnost uplatní spíše národní předpisy akciového práva platné ve státě, kde má daná evropská společnost své sídlo. Také úprava odpovědnosti za

---

⁷⁵ SIROTKOVÁ, Jana. *EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, práv* [online]. 2007 [cit. 2010-11-17]. Organizační struktura evropské společnosti. Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/organizacni-struktura-evropske-spolecnosti-49103.html>>.

škody vzniklé pro SE porušením povinností členů řídicích, dozorčích a správních orgánů při výkonu funkce zůstávají dle nařízení v rukou národního práva akciových společností.⁷⁶

Po srovnání monistického a dualistického modelu řízení tak, jak jsou uvedeny v nařízení o SE (a upraveny vnitrostátním zákonem) lze říci, že existují situace, kdy je dualistický model řízení a tedy rozdělení moci mezi dva různé orgány velmi výhodné. Uvést lze například:

- transfer řídicích pravomocí na určitou osobu, zatímco si dozorčí pravomoci uchová osoba jiná, čímž lze ověřit schopnost prvně zmíněného vést efektivně společnost
- rozdělení moci ve společnosti, ve které mají dvě různé rodiny stejný podíl
- povyšování profesionálních manažerů do správního orgánu (představenstva)
- umístování většího počtu lidí do představenstva/dozorčí rady po fúzi společností⁷⁷

Celkově lze říci, že se dualistický systém snaží nastavit méně elitistickou a méně introspektivní strukturu vedení společnosti. Vzniká tak obezřetnější přístup k vedení společnosti.

1.3.4.4 Valná hromada

Valná hromada jako vrcholný orgán evropské společnosti a její fungování a pravomoci jsou upraveny články 52-60 nařízení. Nicméně i zde se nařízení opět velmi často odvolává na národní úpravy akciových společností platnou v jednotlivých členských státech. Činí tak například v otázkách svolávání valné hromady akcionáři, řídicím, správním či dozorčím orgánem (čl. 54 a 55), nebo zařazováním dodatečných bodů na program valné hromady (čl. 56). Nařízení samotné stanovuje, že valná hromada SE schvaluje zásadní kroky jako např. změnu stanov, přesun sídla nebo projekt fúze při zakládání jiné SE nebo úpravu zapojení zaměstnanců ve vznikající společnosti (viz čl. 23. odst 2). Dále schvaluje projekt založení holdingové evropské společnosti, jmenuje členy dozorčí rady v dualistické společnosti a v monistické společnosti jmenuje člena či členy správní rady. Není-li stanoveno jinak, rozhoduje o změnách stanov. V neposlední řadě schvaluje projekt transformace SE na

⁷⁶ DĚDIČ, Jan; ČECH, Petr. *Evropská akciová společnost*. Praha: BOVA Polygon, 2006. 619 s. ISBN 80-7273-133-5

⁷⁷ CHETCUTI CAUCHI, Maria. *The European Company Statute: : Corporate Governance under the Proposed European Company Statute* [online]. 2001 [cit. 2010-11-18]. Chetcuti Cauchi Advocates. Dostupné z WWW: <<http://www.cc-advocates.com/publications/articles/corporate-governance.htm>>.

národní akciovou společností.⁷⁸ Rozhodování valné hromady upravuje článek 57 nařízení o SE. Otázky valné hromady uzavírají článkem 60 část nařízení pojednávající o struktuře Societas Europaea.

Tato část obsahuje úpravy rozdílných přístupů k řízení společnosti, avšak na první pohled se nabízí otázka, proč tak velké množství ustanovení odkazuje na národní právní řády, a to i v případech, kdy k tomu není žádný jasně viditelný důvod mimo jejich odlišnosti (kterou měla právě SE překlenout). V otázkách struktury monistické a dualistické je jasně viditelná snaha vyhovět dvěma největším ekonomikám v rámci tehdejšího Společenství (Velká Británie a Německo), čímž lze z politického hlediska odůvodnit složitost úpravy a počet odkazů na národní právní řády u těchto dvou modelů. Naopak u úpravy valné hromady není jasné, proč při sestavování návrhu nedošlo k jasné, jednotné úpravě obsažené již uvnitř nařízení (například aproximací stávajících úprav a nalezením nejhodnějšího řešení), která by zajistila uniformitu alespoň části úpravy struktury evropské společnosti. Vysvětlením, které se po logické úvaze nabízí, je fakt, že odkazováním na národní právní řády dochází ke zjednodušení aplikace nařízení na územích jednotlivých členských států, čímž např. pro podnikatele dochází k jednoduššímu porozumění evropské formě akciové společnosti (v případě dualistické struktury je totiž úprava v podstatě shodná s českou akciovou společností).

1.3.5 Otázky účetnictví – Hlava IV

Otázky účetnictví upravuje nařízení pouze ve dvou člácích, první z nich (čl. 61) stanovuje, že úprava účetních otázek včetně ročních závěrek a konsolidovaných závěrek se řídí vnitrostátním právním řádem, který se vztahuje na akciové společnosti ve státě, kde má SE své sídlo.⁷⁹ Druhý článek (čl. 62) pak obsahuje zvláště odkazy na směrnice Rady upravující činnost úvěrových a finančních institucí a pojišťoven. V otázkách účetnictví je tato úprava naprosto dostačující, vzhledem k tomu, že fungující systémy a mezinárodní standardy (IAS) již dlouhou dobu efektivně existují a všechny společnosti v EU tak musí připravovat konsolidované účetní závěrky v souladu s IAS.⁸⁰ Tím prakticky končí úprava účetnictví v rámci nařízení o SE. Lze dodat pouze to, že v tomto případě není zvláštní ani oddělená úprava

⁷⁸ DĚDIČ, Jan; ČECH, Petr. *Evropská akciová společnost*. Praha: BOVA Polygon, 2006. 619 s. ISBN 80-7273-133-5

⁷⁹ BOLKENSTEIN, Frits. The new European Company: Opportunity in diversity. In *Speech by Frits Bolkenstein : Address to conference at the University Of Leiden*. Leiden: University of Leiden, 2002. s. 5.

⁸⁰ European Union. REGULATION (EC) No 1606/2002 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 19 July 2002 on the application of international accounting standard. In *Official Journal of the European Communities*. 2002, L 243, s. 1-4.

potřeba, ba ani žádoucí, pro stávající firmy tak je jednodušší přejít či pokračovat ve vedení účetnictví na základě již známého univerzálního systému.

1.3.6 Zrušení, likvidace, platební neschopnost a zastavení plateb – Hlava V

Zrušení, likvidace, zastavení plateb atp. jsou ošetřeny dle čl. 63 národním právem. Nařízení v souladu s čl. 65 požaduje zveřejnění „...zahájení a ukončení řízení o zrušení, likvidaci, platební neschopnosti nebo zastavení plateb a každé rozhodnutí o pokračování v činnosti.“ Navíc nařízení stanovuje (čl. 64), že pokud SE nesplňuje požadavky stanovené v článku 7 tj. že „sídlo SE se musí nacházet ve Společenství, ve stejném členském státě jako její správní ústředí...“⁸¹ musí stát podniknout patřičné kroky k nápravě. Pokud k nápravě nedojde, stát zajistí, že společnost bude zrušena. SE může být soudem zrušena i v případě, že se její stanovy dostanou do rozporu se smlouvou o zapojení zaměstnanců a nedojde ke zjednáání nápravy.⁸² V rámci této hlavy je navíc v článku 66 evropské akciové společnosti přiznána možnost přeměnit se na vnitrostátní akciovou společnost na území státu, ve kterém má své sídlo. K tomu však může dojít nejdříve 2 roky po zápisu SE do rejstříku a po schválení prvních dvou ročních účetních závěrek.⁸³ Tímto krokem však společnost nezaniká, ani nevzniká nová právnická osoba. Stejně jako u přeměny akciové společnosti na SE, jsou v ustanoveních článku 66 dány náležitosti, které je nutno splnit, tedy tvorba projektu, jeho schválení atd.⁸⁴

1.3.7 Doplnující a přechodná ustanovení - Hlava VI, závěrečná ustanovení – Hlava VII

V rámci hlavy VI umožňuje nařízení státům, které nejsou členy třetí etapy HMU vyjadřovat svůj základní kapitál ve vlastní měně. Zároveň toto ustanovení SE dává možnost vyjádřit základní kapitál také v eurech, přičemž jako přepočítací koeficient stanovuje „přepočítací koeficient, který platil poslední den měsíce, který předcházel založení SE.“⁸⁵ V otázkách sestavování roční a konsolidované účetní závěrky pak nařízení v článku 67

⁸¹ Evropská Unie. Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE) : ve znění nařízení Rady (ES) č. 885/2004 ze dne 26. dubna 2004. In *Úřední věstník Evropské Unie*. 2001, L 294, s. 1-28.

⁸² DVOŘÁK, Tomáš. *Akciová společnost a Evropská společnost*. 2. aktualizované vydání. Praha: ASPI Publishing, 2009. 936 s. ISBN 978-80-7357-430-7.

⁸³ PETR, Michal. *Evropská společnost - 2. část. Právní rozhledy*. 2005, 3, s. 112.

⁸⁴ DĚDIČ, Jan; ČECH, Petr. *Evropská akciová společnost*. Praha: BOVA Polygon, 2006. 619 s. ISBN 80-7273-133-5

⁸⁵ Evropská Unie. Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE) : ve znění nařízení Rady (ES) č. 885/2004 ze dne 26. dubna 2004. In *Úřední věstník Evropské Unie*. 2001, L 294, s. 1-28.

společnostem SE stejnou možnost. Stát, v němž má SE své sídlo, však může požadovat vydání těchto závěrek v národní měně za stejných podmínek, jako platí pro běžné akciové společnosti.

Závěrečná ustanovení se pak tradičně věnují formálním náležitostem a požadují provedení vhodných opatření a určení příslušných úřadů, aby mohlo být nařízení na územích jednotlivých států řádně aplikováno. Dále nařízení v čl. 69 těchto závěrečných ustanovení vyžaduje vypracování zprávy o fungování nově vytvořené právní formy podnikání a to hlavně s ohledem vhodnosti možnosti umístění správního ústředí a sídla SE v různých členských státech, rozšíření pojmu fúze na další typy, než ty zmíněné v čl. 3 a 4, nebo např. povolení rozvolnění stanov SE v podobě možnosti zavedení ustanovení, která nejsou povolena běžným akciovým společnostem se sídlem v členském státě. Tato cca 300stránková zpráva byla vydána v roce 2009 a věnuje se reálné aplikaci nařízení o SE a problémům týkajícím se SE na území všech států EU.

Na závěr této kapitoly je nutno říci, že přes svou relativní nadějnost se vydané nařízení pod tíhou požadavků a nároků jednotlivých členských států při jeho přípravě výrazně odchyluje od potenciálu, které ve svých počátcích mělo. Důkazem toho je, na legislativní akt, jakým je právě nařízení, nadměrné množství odkazů na vnitrostátní právní řády, a to i v otázkách, které by jistě šlo jednoduše vyřešit na nadnárodní úrovni nařízením. Cenou za relativní jednoduchost a krátkost nařízení o SE je tedy složitost odkazů na vnitrostátní právo a výsledný efekt „rozvolněné úpravy“ nadnárodní formy společnosti.

2 Implementace nařízení o SE

2.1 Propojení nařízení o SE a právních řádů členských zemí

Nařízení o statutu evropské společnosti bylo přijato ve své stávající podobě z toho důvodu, že směrnice se zdála být nedostatečným nástrojem pro ošetření tak závažné otázky jako je nadnárodní podnikatelská forma. Při důkladném prostudování tohoto nařízení však pozorný čtenář zjistí, že se v jeho 70 člancích nachází přes sto odkazů na vnitrostátní právní řády, které požadují po státech provést určitou právní úpravu problému, umožňují státům určitý problém upravit přísněji, či pouze odkazují na části vnitrostátních právních řádů, které již určitou otázku upravují. Vzhledem k tomu, že nařízení je přímo aplikovatelné ve všech členských státech, kterým je určeno, a ze své povahy nevyžaduje ba ani nepřipouští jakoukoliv implementaci, vyvstává otázka, zda se v případě nařízení o SE jedná o nařízení v pravém slova smyslu.

Nařízení sloužící jako nástroj unifikace práva by nemělo v žádném případě ponechávat členským státům prostor pro vlastní úpravu a mělo by přesně definovat veškeré otázky, kterých se dotýká. V případě, že cílem nařízení o SE měla být tvorba unifikované obchodní společnosti, která by byla rovným a schopným soupeřem či alespoň ekvivalentem vnitrostátním akciovým společnostem a umožňovala jednodušší a levnější přeshraniční podnikání v rámci EU, je nařízení jasným nástrojem, který bylo nutno použít. V případě úpravy *Societas Europaea* však k vytvoření unifikované úpravy rozhodně nedochází.

Oficiální vydání hovoří sice jasně a pojmenovává vydaný legislativní akt nařízením, z pohledu systému práva Evropské Unie by však bylo možné a zároveň vhodné považovat nařízení o SE spíše za určitou formu „skryté směrnice.“⁸⁶ V případě, že nařízení je prostředkem unifikace práva, který se snaží dosáhnout jednoty formy a obsahu zákona, a směrnice pak je spíše prostředkem harmonizace (neboli sblížení), kdy je poskytnuta určitá doba na sladění vnitrostátního práva tak, aby si právo jednotlivých států vzájemně neodporovalo, je nutno nařízení o SE obsahující obrovské množství odkazů a ve výsledku tedy nekomplexní otevřenou úpravu označit jako tzv. „skrytou směrnici“. A to vzhledem k tomu, že státům je v rámci jeho obsahu několikrát uložena povinnost přijmout vnitrostátní

---

⁸⁶ ŠÍŠKOVÁ, Naděžda; STEHLÍK, Václav. *Evropské právo 1 : Ústavní základy Evropské Unie*. Praha: Linde Praha a.s., 2007. 310 s. ISBN 978-80-7201-680-8.

úpravu za účelem dosažení určité podobnosti s právními řády ostatních států (viz problematika monistické a dualistické struktury) a navíc je státům poskytnuta tříletá lhůta k přijetí prováděcí úpravy. Celkově je pak tímto nařízením dosaženo 30 různých právních úprav jedné problematiky zastřešené nařízením, které obsahuje specificky upravené jen určité záležitosti. Nařízení o SE, jak bylo naznačeno v předchozí části práce, rozhodně **neposkytuje unifikovanou úpravu** problematiky Societas Europaea, je spíše nástrojem harmonizace právních řádů v oblasti tvorby evropské formy obchodní společnosti. Problémem výsledné úpravy je také to, že SE původně zamýšlená jako nadnárodní forma je výrazně ovlivňována a „tvarována“ vnitrostátním právem. Je tedy naprosto reálné, aby v rámci EU, v kombinaci s možnostmi SE založit společnost ve všech členských státech, docházelo k soutěži právních řádů a snaze jednotlivých států upravit svou legislativu týkající se akciových společností (která se skrze odkazy v nařízení o SE vztahuje také na Societas Europaea) tak, aby přilákaly co největší počet podniků k založení Societas Europaea právě na jejich území. To je však při současné harmonizaci práva společností pomocí směrnic (příklad viz níže), kdy navíc ESD ve svých rozsudcích upřednostňuje inkorporační teorii⁸⁷ reálné také pro běžné vnitrostátní akciové společnosti a je nutné zvážit, zda má v takovém případě ještě forma SE takový význam, jaký evropský zákonodárce očekával. Tento tzv. „Delaware effect“ bude zmíněn ještě v pozdější části práce. Mimoto může mít nařízení v podobě skryté směrnice paradoxně za následek oddalování právních úprav týkajících se obchodních společností v jednotlivých státech. Tomu bylo možné se vyhnout, pokud by se podařilo prosadit původní ryze nadnárodní formu úpravy evropské společnosti.⁸⁸

Jak bylo uvedeno výše, nedílnou součástí nařízení je také směrnice č. 2001/86/ES o zapojení zaměstnanců. Té se bude práce věnovat v samostatném oddílu. Kromě této směrnice je však třeba připomenout i souvislost nařízení a právních řádů členských států postupně harmonizovaných pomocí velkého počtu směrnic upravujících právo společností na území EU. Jedná se mimo jiné například o tyto legislativní akty:

---

⁸⁷ S výjimkou rozsudku *C-210/06 Cartesio Oktató és Szolgáltató Bt*, kdy soud rozhodl ve smyslu, že pokud by přemístěním sídla společnosti porušila vnitrostátní předpisy státu, ve kterém byla inkorporována, nelze takové přemístění provést.

⁸⁸ MARYCHURCH, Judith M. Societas Europaea: Harmonization or Proliferation of Corporations Law in the European Union. *University of Wollongong Research Online* [online]. 2002, 25, [cit. 2011-11-11]. Dostupný z WWW: <<http://ro.uow.edu.au/lawpapers/25/>>.

- SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2003/58/ES ze dne 16. Července 2003, kterou se mění směrnice Rady 68/151/EHS, pokud jde o požadavky na zveřejňování týkající se některých forem společností,
- SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2005/56/ES ze dne 26. října 2005 o přeshraničních fúzích kapitálových společností,
- SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (2011/35/EU) ze dne 5. Dubna 2011, o fúzích akciových společností.
- SMĚRNICE RADY 2009/133/ES ze dne 19. října 2009 o společném systému zdanění při fúzích, rozděleních, částečných rozděleních, převodech aktiv a výměně akcií týkajících se společností z různých členských států a při přemístění sídla evropské společnosti nebo evropské družstevní společnosti mezi členskými státy

V návaznosti na nařízení o statutu evropské společnosti a směrnici o zapojení zaměstnanců bylo samozřejmě potřeba přijmout v rámci vnitrostátních právních řádů potřebnou legislativu. Té se věnují následující kapitoly.

2.1.1 Příklady zákonů přijatých k provedení nařízení o SE

Vzhledem k tomu, že nařízení o SE výslovně požaduje vnitrostátní prováděcí úpravu, bylo nutné na území všech států přikročit k vydání zvláštní legislativy upravující otázky, které byly do té doby upraveny nedostatečně nebo nebyly upraveny vůbec. V případě České republiky byl k provedení nařízení o SE přijat zákon č. 627/2004 Sb. o evropské společnosti a zákon č. 628/2004 Sb.,⁸⁹ kromě toho však muselo dojít k úpravě dalších norem vnitrostátního práva, jako např. zákona č. 125/2008 Sb. nebo odst. 1 §56 obchodního zákoníku, který pojednává o obchodních společnostech. Mimo zmíněnou úpravu obchodního zákoníku a přijetí samostatného zákona je pak nařízení v ČR propojeno s vnitrostátním právním řádem odkazujícími normami, jimiž je nařízení o SE doslova protkáno. Jedná se zde převážně o národní úpravu akciových společností, tedy §154-220 obchodního zákoníku. Namátkou jmenujme například vnitrostátní úpravu představenstva akciové společnosti v rámci §187 a §194 obchodního zákoníku, svolávání valné hromady dle §181 nebo práva a povinnosti generálního ředitele upravené v §188, §180 a §190 obchodního zákoníku.⁹⁰

⁸⁹ PETR, Michal. Evropská společnost - 1. část. *Právní rozhledy*. 2005, 2, s. 70-71.

⁹⁰ Česká republika. Zákon č. 513/1991 Sb.: Obchodní zákoník. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, 98, s. 2474.

V zahraničí probíhalo přijímání potřebné legislativy podobně, kdy například v Nizozemsku došlo ke změně občanského zákoníku, knihy 2 vložení cca 60 změn tak, aby bylo možné jej aplikovat i na evropskou společnost. Kromě toho také došlo k přijetí prováděcího zákona o evropské společnosti (tzv. Uitvoeringswet verordening Europese vennootschap), který byl přijat 17. března 2005.⁹¹ Ve Velké Británii pak došlo k provedení nařízení o SE přijetím dvou tzv. statutárních instrumentů, č. 2326 o evropské akciové společnosti z roku 2004, který obsahoval rámcovou úpravu potřebnou pro zřízení nové formy společnosti, a zároveň ve stejné datum byl přijat statutární instrument č. 2407 o poplatcích spojených s evropskou akciovou společností, který byl spíše vysvětlujícím memorandem o poplatcích spojených se službami a potřebnými úkony při zřizování nové formy společnosti. Mimo to bylo upraveno právo společností, přesněji britský Companies Act z roku 1985, který byl posléze znovu vydán, a jeho upravená verze obsahující zachycenou úpravu evropské společnosti spatřila světlo světa roku 2006.⁹²

2.2 Implementace nařízení v České republice

Nyní si přiblížíme implementaci nařízení o SE v rámci právního řádu České republiky. Předchozí kapitole byly udány příklady zákonů přijatých a pozměněných za účelem provedení nařízení v ČR. V této části práce nastíní přesněji úpravu danou českým zákonem a pro příklad poskytne porovnání s vnitrostátní akciovou společností. Nejprve si ale uvedme přesný přehled zákonů přijatých/pozměněných za účelem provedení nařízení o SE nebo zákonů, které se na SE uplatňují:

- **Nejzákladnějším pramenem** je bezesporu **zákon č. 627/2004 Sb.**, o evropské společnosti
- Dalším stěžejním zákonem je **zákon č. 513/1991 Sb.**, obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, ve kterém došlo k jistým úpravám
- Dále se na SE uplatní **zákon č. 125/2008 Sb.**, o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů

---

⁹¹ Koninkrijk der Nederlanden. WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN. In *Burgerlijk Wetboek*. 1999, 035, s. 438.

⁹² United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland. Companies Act 2006. In *Companies Act*. 2006, c. 46, s. 1-701. Dostupný také z WWW: <<http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2006/46/contents>>.

- V neposlední řadě pak výše zmiňovaný zákon č. **zákon č. 628/2004 Sb.**, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o evropské společnosti⁹³
- Na některé záležitosti týkající se SE se vztahuje také zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, jde však především o otázky zapojení zaměstnanců, kterým je věnována zvláštní kapitola

Zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti, je přehledně rozdělen do dvou částí. Jedna z nich upravuje otázky statutu evropské společnosti, tedy otázky založení, sídla, struktury atd. Druhá část se potom věnuje úpravě zapojení zaměstnanců. V této části se však bude práce věnovat pouze části první. Ta se skládá ze sedmi hlav a dohromady obsahuje 45 paragrafů.

2.2.1 Úvodní ustanovení – Hlava I

V rámci úvodních ustanovení se zákon o SE věnuje úpravě zrušení evropské společnosti rozhodnutím soudu, zápisům do obchodního rejstříku a jejich zveřejňováním a samozřejmě obsahuje také další obecná ustanovení. Důležitým z hlediska jasného vymezení právní úpravy je zde §1 odst. 2, který stanoví, že „...na evropskou společnost nelze použít ustanovení zvláštního právního předpisu o podmínkách činnosti organizací s mezinárodním prvkem.“⁹⁴ Zákon ve svém druhém paragrafu také specifikuje, že členským státem se pro potřeby tohoto zákona rozumí kromě členských států Evropských společenství také státy Evropského hospodářského prostoru. Česká republika také využila možnosti dané v čl. 2 odst. 5 nařízení o SE a umožňuje podílet se na založení evropské společnosti se sídlem v ČR také společnostem, které mají hlavní správu na území členského státu a „... jsou založeny podle práva některého členského státu Evropské Unie a má sídlo v tomtéž členském státě a má zároveň trvalou a skutečnou vazbu na hospodářství členského státu.“⁹⁵ V tomto místě vzniká v rámci zákona zajímavý terminologický spletenec, kdy v § 2 mluví zákon o Evropské společenství (a státech EHP), avšak v následujícím § 3 již hovoří o členských státech Evropské Unie. Při doslovném výkladu by tato formulace znamenala, že na zakládání

⁹³ PETR, Michal. Evropská společnost - 1. část. *Právní rozhledy*. 2005, 2, s. 70-71.

⁹⁴ Česká republika. Zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, 213/2004, s. 11374-11404. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2004/sb213-04.pdf>>.

⁹⁵ Evropská Unie. Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE) : ve znění nařízení Rady (ES) č. 885/2004 ze dne 26. dubna 2004. In *Úřední věstník Evropské Unie*. 2001, L 294, s. 1-28.

společností SE se sídlem v ČR se nemohou podílet například společnosti z Norska či Islandu, nebo společnosti s ekonomickou vazbou na ně a založené dle jejich práva. Lze ovšem očekávat, že pokud by k takové eventualitě došlo, bude výklad v rukou soudu, který by se plynoucí z povahy komunitárního práva snažil vyložit tento vnitrostátní zákon eurokonformně. Paragraf § 4 obecných ustanovení pak vyjasňuje terminologickou otázku ohledně používání slova „představenstvo“ a „dozorčí rada“ v rámci zákona, kdy se tímto převádí termíny řídicí a dozorčí orgán pro větší srozumitelnost na terminologii českých akciových společností. Zákon také stanovuje, že tam, kde nejsou v rámci hlavy VI dány zvláštní pravidla pro monistickou společnost, použijí se dle okolností pro předsedu správní rady ustanovení obchodního zákoníku platící pro představenstvo a pro správní radu pak ustanovení týkající se dozorčí rady nebo představenstva v závislosti na povaze a působnosti daného orgánu. V případě, kdy se na monistickou společnost má použít právní řád ČR v otázkách, které jsou ve stejné věci upraveny pro dualistický model, budou obdobně platit pro předsedu správní rady (generální/ho ředitele) nebo správní radu ustanovené obchodního zákoníku týkající se představenstva a dozorčí rady běžné akciové společnosti.⁹⁶ V rámci § 4, odst. 2, 3 tímto zákon o SE zjednodušuje pomocí odkazu úpravu některých otázek orgánů monistické struktury řízení společnosti, aniž by došlo k vytvoření nové (a možná nadbytečné právní úpravy).

V návaznosti na čl. 7 nařízení o SE požaduje prováděcí zákon o SE ve svém § 5, aby evropská společnost založená na území ČR měla shodné sídlo a správní ústředí, jestliže tomu tak není, a společnost neučiní nápravu v souladu s čl. 64 odst. 1 nařízení o SE ani po výzvě rejstříkovým soudem, kde je tato zapsána, soud ji svým rozhodnutím zruší a stanoví likvidátora. Podobná úprava je zachycena v rámci § 6, týká se však otázky zrušení na základě neodpovídajících stanov v problematice zapojení zaměstnanců.⁹⁷

Poslední část úvodních ustanovení je věnována otázkám zápisu do rejstříku a související publicity. Zákon stanoví, že zápis do rejstříku musí být zveřejněn v souladu s § 27 až 34 obchodního zákoníku v Obchodním věstníku. Vzhledem k dřívější neexistenci monistické struktury akciové společnosti zákon v § 8 odst. 2 požaduje, aby při zápisu do obchodního rejstříku společnosti s monistickou strukturou byly kromě údajů daných

---

⁹⁶ Česká republika. Zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, 213/2004, s. 11374-11404. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2004/sb213-04.pdf>>.

⁹⁷ DVOŘÁK, Tomáš. *Akciová společnost a Evropská společnost*. 2. aktualizované vydání. Praha: ASPI Publishing, 2009. 936 s. ISBN 978-80-7357-430-7.

nařízením o SE a údajů, které musejí zveřejňovat dle obchodního zákoníku ostatní právnické osoby, také další údaje, které taxativně předkládá.

2.2.2 Přemístění sídla dle zákona o SE – Hlava II

V rámci § 10-14 zákon o SE upravuje přemístování sídla s ohledem na ochranu menšinových akcionářů a věřitelů. Upravena je zde otázka uložení návrhu na přemístění sídla a také zápis změny sídla do obchodního rejstříku. § 12 přiznává v návaznosti na čl. 8 odst. 5 nařízení o SE akcionářům, kteří hlasovali proti přemístění sídla ochranu dle ustanovení zákona o přeměnách obchodních společností a povinném odkupu akcií nástupnickou společností při fúzi. Tento stupeň ochrany tedy přesně odpovídá ochraně akcionářů vnitrostátních akciových společností a je tím zajištěno, aby nedocházelo k diskriminaci formy SE v těchto otázkách.⁹⁸

Podobně pak zákon zajišťuje v § 13 ochranu věřitelů společnosti přemísťující sídlo z území ČR. Opět se zde odvolává na zákon č. 125/2008 Sb. ze dne 19. března 2008 o přeměnách obchodních společností a družstev. Dle něj mohou oprávnění věřitelé, kteří přihlásí své pohledávky, požadovat zajištění ve lhůtě 3 měsíců od zveřejnění návrhu přemístění zapsaného sídla. Jestliže se věřitel a dlužník nedohodnou na způsobu zajištění pohledávky, rozhoduje ve věci soud.⁹⁹

V rámci § 14 zákon stanovuje náležitosti, které musejí být obsaženy v potvrzení o splnění úkonů a formalit souvisejících s přemístěním sídla, které na území ČR vystavuje notář.

V hlavách I a II se kromě zmíněného terminologického problému nenachází žádný zásadní problém a úprava precizně doplňuje otázky nastíněné nařízením, kdy nařízení tuto úpravu povoluje nebo dokonce přímo vyžaduje. Nevniká tak ani žádná možnost pro diskriminaci formy SE na území České republiky. Z tohoto pohledu bude zajímavé analyzovat následující hlavy zákona o SE, které již obsahují úpravu fyzického fungování a existence SE na území ČR.

---

⁹⁸ DVOŘÁK, Tomáš. *Přeměny obchodních společností a družstev*. 1. vydání. Praha: ASPI Publishing, 2008. 432 s. ISBN 978-80-7357-376 .

⁹⁹ DVOŘÁK, Tomáš. *Akciová společnost a Evropská společnost*. 2. aktualizované vydání. Praha: ASPI Publishing, 2009. 936 s. ISBN 978-80-7357-430-7.

2.2.3 Založení evropské společnosti – Hlavy III, IV a V

V rámci uvedených hlav zákon o SE ošetřuje náležitosti zakládání evropské společnosti prostřednictvím fúze (hlava III), holdingu (hlava IV) a skrze přeměnu akciové společnosti na SE (hlava V). Nejrozsáhlejší úprava je věnována, jak by se dalo očekávat, právě založení Societas Europaea prostřednictvím fúze.

2.2.3.1 Založení evropské společnosti fúzí

K tomuto tématu zákon o SE podává mnohá upřesnění skrze odkaz na jiné normy českého práva, a to především opět na platnou legislativu v oblasti přeměn obchodních společností a družstev. Pomocí zákona o přeměnách je tak upravena otázka znalců a vypracovávání znalecké zprávy, kterou požaduje čl. 22 nařízení o SE. Kromě toho zákon o SE pomocí odkazu na nařízení a zároveň taxativního výčtu stanovuje náležitosti vydání notářského osvědčení. Pomocí odkazu na zákon o přeměnách obchodních společností a družstev je vyřešena také ochrana menšinových akcionářů s dodatkem, že notářský zápis z valné hromady schvalující projekt fúze musí obsahovat jména akcionářů, kteří hlasovali proti schválení projektu fúze. Na ochranu věřitelů se pak použije již popsany § 13 zákona o SE. Posledním paragrafem ošetřujícím podrobněji fúzi je §18, který obsahuje výčet požadavků, které musí česká společnost účastnící se fúze doložit notáři. Mimo to obsahuje §18 zákona o SE také náležitosti osvědčení o zákonnosti dokončení založení evropské společnosti fúzí vydávaného notářem. Jestliže pak společnost notáři požadované dokumenty nepředloží, odmítne notář osvědčení vydat.

2.2.3.2 Založení holdingové evropské společnosti

Část zákona věnovaná holdingové SE upravuje tento způsob pouze prostřednictvím odkazů na zákon o přeměnách obchodních společností a družstev a jeho ustanovení o fúzi společností s ohledem na jmenování znalce a vpracování znalecké zprávy, ochranu menšinových společníků a přijetí rozhodnutí o založení holdingové SE ve společnosti, která k tomu dala podnět (jedná se o přijetí rozhodnutí stejnou většinou jako při fúzi vnitrostátních společností). K tomu v jednom odstavci doplňuje požadavek, aby představenstvo tzv. promotérské společnosti¹⁰⁰ podalo návrh na zápis splnění podmínek založení holdingové SE dle čl. 33 nařízení o SE. Veškerá úprava v rámci tohoto zákona je tedy dána odkazujícími normami.

---

¹⁰⁰ Viz termín promotérské společnosti v části 1.3.3.2

2.2.3.3 Změna akciové společnosti na evropskou společnost

Tento způsob založení není v rámci zákona o SE vůbec ošetřen, obsahuje pouze jeden paragraf související se jmenováním znalce odkazující na zákon o přeměnách obchodních společností a družstev. Veškerá úprava je tak ponechána na přímo aplikovatelném nařízení o SE a dále ustanoveními, které jsou harmonizovány pomocí směrnic 77/91/EHS a 78/855/EHS a později vydaných směrnic, tyto upravujících. Zvláště pak půjde o již zmiňovaný zákon o přeměnách obchodních společností, zvláště pak jeho § 14, 21 a 22.¹⁰¹

Ohledně zakládání evropské společnosti lze podotknout, že schválením zákona o přeměnách obchodních společností v roce 2008 došlo ke značnému zjednodušení úprava, a to hlavně vynětím této úpravy z obchodního zákoníku, úpravě v souladu se třetí¹⁰² a šestou¹⁰³ směrnicí Rady a směrnicí Evropského parlamentu a Rady¹⁰⁴ a jejím umístěním do samostatného právního předpisu.¹⁰⁵

2.2.4 Struktura evropské společnosti – Hlava VI

Hlava upravující strukturu evropské společnosti se dle očekávání dělí na tři části podobně jako je tomu v nařízení o SE. Jedna upravuje dualistický systém, kdy tato část je velmi krátká, jelikož dualistický model akciových společností je v českém právu již dlouho dobu zachycen a není teda potřeba výrazných změn. Druhá část ošetřuje monistický díl, a právě díky tomu je tato část o poznání delší a složitější, jelikož tento systém v ČR před přijetím nařízení o SE neexistoval. Třetí část pak pojednává v rámci několika odstavců o valné hromadě akcionářů.

2.2.4.1 Dualistický systém

V rámci vnitrostátní úpravy dualistického systému dochází v zákoně o SE k určitým odchylkám od nařízení (tam, kde je to dovoleno). První takovou odchylkou je způsob volby představenstva, kdy čl. 39 odst. 2 nařízení o SE umožňuje členskému státu povolit v rámci stanov SE volbu řídicího orgánu v souladu s vnitrostátní úpravou akciových společností. Toho

¹⁰¹ Česká republika. Zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, 213/2004, s. 11374-11404. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2004/sb213-04.pdf>>.

¹⁰² Směrnice Rady 78/855/EHS ze dne 9. října 1978, o fúzích akciových společností

¹⁰³ Směrnice Rady 82/891/EHS ze dne 17. prosince 1982, o rozdělení akciových společností

¹⁰⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/56/ES ze dne 26. 10. 2005 o přeshraničních fúzích kapitálových společností

¹⁰⁵ *Podnikatel.cz* [online]. 2008 [cit. 2010-11-20]. Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev. Dostupné z WWW: <<http://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-c-125-2008-sb-o-premenach-obchodnich-spolecnosti-a-druzstev/cele-zneni/#poznamky>>.

bylo v ČR využito a představenstvo SE tedy může, je-li to podchyceno ve stanovách, jmenovat valná hromada akcionářů. Pokud však k takové úpravě ve stanovách nedojde, bude představenstvo vždy voleno v souladu s nařízením o SE, tedy dozorčí radou.¹⁰⁶ Zákon dále nevyužívá možnosti uvedené v čl. 36 odst. 4 nařízení o SE, kdy členskému státu je dána možnost omezit minimální a maximální počet členů představenstva. Novým pravidlem je pak čl. 39 odst. 3 nařízení o SE, který byl v České republice proveden § 24 zákona o SE, ten stanovuje, že některý z členů dozorčí rady může být dočasně jmenován usnesením dozorčí rady jako člen představenstva. V tom případě mu je však pozastavena účast v dozorčí radě, aby nedocházelo k porušení čl. 39 odst. 3. Takové jmenování platí jen do doby, než se koná nejbližší zasedání orgánu¹⁰⁷, která jmenuje chybějícího člena představenstva.¹⁰⁸ Další úprava již nebyla v rámci zákona za potřebí, jelikož ostatní problematiku upraví buď přímo aplikovatelné nařízení o SE samotné, nebo již dostačující úprava existuje pro vnitrostátní akciové společnosti v rámci obchodního zákoníku.

2.2.4.2 Monistický systém

Je upraven v rámci § 26 až 42 zákona o SE. V případě tohoto systému naráží nařízení o SE v ČR na problém, že existenci takového systému český právní řád nezná. Jeho úprava v rámci zákona o SE je tedy značně rozsáhlá a přesná. Správním orgánem je v případě ČR správní rada, která musí mít nejméně 3 členy a maximální počet členů lze určit ve stanovách. Ten však nesmí přesáhnout 18 členů. V případě české republiky může být také předseda správní rady současně generálním ředitelem, nebo může být generální ředitel jmenován mimo. Generální ředitel pak působí jako statutární orgán.¹⁰⁹ Tím vzniká možnost dvou subsystémů monistické struktury:

a) Klasický systém – „statutárním orgánem je předseda rady, který je současně generálním ředitelem. Mluvíme tedy o něm jako o výkonném členu orgánu (executive

---

¹⁰⁶ DVOŘÁK, Tomáš. *Akciová společnost a Evropská společnost*. 2. aktualizované vydání. Praha: ASPI Publishing, 2009. 936 s. ISBN 978-80-7357-430-7.

¹⁰⁷ Dozorčí rada či valná hromada, určí stanovy.

¹⁰⁸ Česká republika. Zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, 213/2004, s. 11374-11404. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2004/sb213-04.pdf>>.

¹⁰⁹ DĚDIČ, Jan; ČECH, Petr. *Evropská akciová společnost*. Praha: BOVA Polygon, 2006. 619 s. ISBN 80-7273-133-5

director) a ostatní členové správní rady jsou nevýkonnými členy (non-executive directors), přičemž tím se přibližují dozorčí radě v dualistickém modelu.¹¹⁰

b) Oddělený systém – „generální ředitel (CEO – chief executive officer) je statutárním orgánem s jednatelskou působností a obchodním vedením, a stojí mimo řady členů správní rady. Postavení samotného předsedy správní rady se příliš neliší od postavení ostatních členů správní rady. Tímto se tak správní rada přibližuje dozorčí radě v dualistickém modelu.“¹¹¹

V rámci § 27 zákona o SE jsou pak podchyceny případy, kdy se sníží počet členů správní rady pod zákonné minimum nebo stanovami určené minimum, dále také úmrtí a odstoupení členů, a omezuje možnosti svolání valné hromady za účelem jmenování členů a samotné jmenování členů na ty členy správní rady, kteří nejsou jmenování zaměstnanci v souladu se směrnicí o zapojení zaměstnanců a druhou částí zákona o SE.¹¹²

Paragrafy 29 až 32 upravují náležitosti týkající se osoby předsedy správní rady. Zajímavostí je zde klauzule říkající, že předseda správní rady „...dohlíží na dobré fungování orgánů evropské společnosti a sleduje, zda členové správní rady jsou schopni řádně vykonávat svou funkci.“¹¹³ Tuto část nelze vyložit tak, že by předseda mohl ostatním členům přikazovat a sledovat je. Jde spíše o kontrolu pro případ, kdy by se stal některý z členů správní rady nezpůsobilý zdravotně či odborně, v takovém případě předseda informuje o této skutečnosti ostatní členy, v návaznosti pak koná celá správní rada, nikoliv pouze předseda.¹¹⁴

Obchodní vedení evropské společnosti s monistickým modelem řízení je upraveno v § 35 až 39 zákona o SE. V podstatě se jedná o podrobnou úpravu osoby generálního ředitele, ať už v modelu klasickém nebo odděleném. Ať už je správní radou zvolen kterýkoliv model, je nutno tuto volbu oznámit akcionářům a třetím osobám zápisem do obchodního rejstříku. Zákon o SE dále stanoví, že na generálního ředitele se v obou případech uplatní ustanovení §

---

¹¹⁰ SIROTKOVÁ, Jana. *EPRAVO.CZ – Sbirka zákonů, judikatura, právo* [online]. 2007 [cit. 2010-11-20]. Organizační struktura evropské společnosti. Dostupné z WWW: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/organizacni-struktura-evropske-spolecnosti-49103.html>>.

¹¹¹ Tamtéž

¹¹² Česká republika. Zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti. In *Sbirka zákonů, Česká republika*. 2004, 213/2004, s. 11374-11404. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2004/sb213-04.pdf>>.

¹¹³ Tamtéž

¹¹⁴ DVOŘÁK, Tomáš. *Akciová společnost a Evropská společnost*. 2. aktualizované vydání. Praha: ASPI Publishing, 2009. 936 s. ISBN 978-80-7357-430-7.

66 obchodního zákoníku a také upraveno další ustanovení o orgánech akciové společnosti.¹¹⁵ Je také možno jmenovat delegované generální ředitele, kterých může být max. 5 (viz § 36 zákona o SE), a kteří asistují při práci generálnímu řediteli. Toto jmenování provádí taktéž správní rada a to na návrh generálního ředitele. § 37 zákona o SE stanovuje omezení výkonu funkce generálního ředitele. Stejně tak odvolání provádí správní rada dle § 38. Zákon o SE také určí, že delegovaný generální ředitel, jestliže takového evropská společnost má, získává vůči třetím osobám stejný rozsah jednatelského oprávnění jako generální ředitel. Rozsah ostatní působnosti pak určuje generální ředitel společně se správní radou.¹¹⁶

Paragrafy 40 a 42 nakonec upravují působnost celé správní rady. Správní rada určuje orientaci činnosti evropské společnosti, dohlíží na její realizaci a může jménem společnosti jednat ve všech věcech navenek. S výjimkou otázek zákonem svěřených do výhradní působnosti valné hromady se tedy může zabývat libovolnou otázkou, která se jí zdá být užitečná či potřebná.¹¹⁷ Nenáleží jí však (ani jejím členům) obchodní vedení společnosti SE, to připadá do rukou generálního ředitele, jak je popsáno v předchozím odstavci. Dále správní rada může jmenovat výbory, které lze pověřit studiem požadovaných otázek.¹¹⁸

Na tomto místě je také třeba připomenout § 4 zákona o SE, který říká, že „má-li být na evropskou společnost, která má nebo bude mít monistickou strukturu, použit právní řád České republiky v záležitostech, kdy působnost ve stejné věci je ve společnosti s dualistickou strukturou rozdělena mezi představenstvo a dozorčí radu, a tento zákon v hlavě VI dílu 2 neobsahuje zvláštní pravidla pro monisticky organizovanou společnost, platí pro předsedu správní rady, který je generálním ředitelem, nebo pro generálního ředitele, popř. pro delegovaného generálního ředitele ustanovení obchodního zákoníku týkající se představenstva akciové společnosti a pro správní radu platí ustanovení obchodního zákoníku týkající se dozorčí rady akciové společnosti.“

---

¹¹⁵ DĚDIČ, Jan; ČECH, Petr. *Evropská akciová společnost*. Praha: BOVA Polygon, 2006. 619 s. ISBN 80-7273-133-5

¹¹⁶ Česká republika. Zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, 213/2004, s. 11374-11404. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2004/sb213-04.pdf>>.

¹¹⁷ DVOŘÁK, Tomáš. *Akciová společnost a Evropská společnost*. 2. aktualizované vydání. Praha: ASPI Publishing, 2009. 936 s. ISBN 978-80-7357-430-7.

¹¹⁸ DĚDIČ, Jan; ČECH, Petr. *Evropská akciová společnost*. Praha: BOVA Polygon, 2006. 619 s. ISBN 80-7273-133-5

2.2.4.3 Valná hromada

Vzhledem k tomu, že otázky valné hromady jsou i případně nařízení ošetřeny většinou odkazy na národní právní řády, ani zákon o SE tudíž neposkytuje rozsáhlou úpravu. Ta již existuje v rámci § 184-196 obchodního zákoníku a shoduje se s úpravou platnou pro vnitrostátní akciové společnosti. Zákon o SE proto stanovuje pouze, že právo žádat o svolání valné hromady a určení pořadu jednání mají akcionáři SE za podmínek stanovených v obchodním zákoníku (§ 181),¹¹⁹ a také, že první valná hromada se může konat kdykoliv během 18 měsíců po založení SE, čímž reflektuje čl. 54 odst. 1 nařízení o SE. Dědič i Dvořák se pak shodují na tom, že ustanovení §44 je zcela vadné a zbytečné, jelikož říká, že při hlasování o změně stanov se použijí příslušná ustanovení obchodního zákoníku platné pro akciové společnosti, pokud však čl. 59 nařízení o SE nestanoví požadavek vyššího počtu hlasů. Realitou je, že zatímco nařízení požaduje 2/3 většinu **odevzaných** hlasů (nestanoví-li vnitrostátní úprava přísnější požadavky), česká vnitrostátní úprava požaduje 2/3 většinu hlasů **všech** společníků.¹²⁰ Veškerá ostatní úprava je pak ponechána obchodnímu zákoníku a odpovídá vnitrostátním akciovým společnostem. Opět tím je SE stavěna do stejné polohy jako ostatní a.s. a není umožněna jakákoliv její diskriminace.

2.2.5 Změna evropské společnosti v akciovou společnost – Hlava VII

Poslední záležitostí, které se český zákon o SE přijatý k provedení nařízení Rady č. 2157/2001 dotýká, je změna evropské společnosti ve společnost akciovou. To umožňuje čl. 66 jmenovaného nařízení. Jelikož je úprava však přeměna obchodních společností upravena zákonem o přeměnách obchodních společností a družstev, nebylo v rámci zákona přijímat další zvláštní ustanovení. § 45 zákona o SE tedy obsahuje pouze poznámku o tom, že vypracování znalecké zprávy dle čl. 37 nařízení o SE je svěřeno znalci dle pravidel pro fúzi.¹²¹

Závěrem této části je nutno podotknout, že český zákonodárce, přestože nevyužil veškerá zmocnění nabídnutá členskými státy v rámci nařízení o SE, vytvořil k provedení nařízení krátký, přehledný, ale přitom efektivní dokument, jež obsahuje snad pouze jedno

---

¹¹⁹ DVOŘÁK, Tomáš. *Akciová společnost a Evropská společnost*. 2. aktualizované vydání. Praha: ASPI Publishing, 2009. 936 s. ISBN 978-80-7357-430-7.

¹²⁰ Dvořák i Dědič shodně

¹²¹ Česká republika. Zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2004, 213/2004, s. 11374-11404. Dostupný také z WWW: <<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/sbirka/2004/sb213-04.pdf>>.

zbytečné ustanovení a to v podobě § 44, jak bylo zmíněno v předchozí kapitole, a jednu terminologickou nepřesnost (viz 2.2.1.).

3 Zapojení zaměstnanců do Evropské společnosti

3.1 Směrnice č. 2001/86/ES o zapojení zaměstnanců

Jak bylo naznačeno již v úvodu, bylo zapojení zaměstnanců v SE jedním ze zásadních jablek sváru při vyjednávání mezi členskými státy. Spory blokovaly dlouhá léta přijetí nařízení o SE až nakonec došlo k tzv. Davignonovu kompromisu. Ten uvedl, že národní přístupy se příliš liší a proto je tato otázka upravena nikoliv Nařízením, ale Směrnicí transponovanou do národních právních řádů příslušnými zákony, v České republice je úprava obsažena v druhé části zákona o evropské společnosti. Celý spor v zásadě spočíval v odlišných přístupech k participaci zaměstnanců na vedení společnosti. Jedna skupina států preferovala minimální zapojení zaměstnanců (Velká Británie) zatímco druhá (Německo) obhajovala větší zapojení zaměstnanců. Jako ilustrace rozdílů může posloužit, že např. v Německu „musí být v největších podnicích zaměstnancům umožněno volit určitý počet členů kontrolní rady. Právní řády jiných zemí (např. Velké Británie) takový požadavek neobsahují.“¹²² Participace zaměstnanců v SE tedy rozhodně není v evropském prostoru unifikovaná, neboť jak se výslovně uvádí ve směrnici: „Kvůli velké rozmanitosti pravidel a praxe v jednotlivých členských státech, pokud jde o způsob, jakým se zástupci zaměstnanců podílejí na rozhodování v rámci společností, není vhodné vytvářet jednotný evropský model účasti zaměstnanců použitelný na SE“.¹²³

Problém při aplikaci směrnice spočívá ve vazbách mezi tzv. základními a doplňkovými ustanoveními, z nichž každá pramení z jiného právního řádu. Základní ustanovení jsou obsažena v právním řádu státu, kde má zakládaná SE své sídlo, nicméně v řadě případů je potřeba použít doplňkových ustanovení právního řádu země, ve které sídlí zúčastněné společnosti. Uvažujeme-li tedy například vznik SE fúzí německé AG a britské PLC se sídlem v Londýně, bude se proces vyjednávání o účasti zaměstnanců řídit základními ustanoveními britského práva. Podle těchto ustanovení se například rozhodne, kolik míst ve vyjednávacím výboru získají *Němci* a kolik *Britové*. Kdo obsadí *německá* místa, způsob jeho

¹²² ZÍSKALOVÁ, Tereza. Přeshraniční fúze. *Ekonomika a Management* [online]. 2009, č. 1, [cit. 2010-11-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.ekonomikaamanagement.cz/cz/clanek-preshranicni-fuze.html>>.

¹²³ Evropská Unie. Směrnice Rady 2001/86/ES ze dne 8. října 2001, kterou se doplňuje statut evropské společnosti s ohledem na zapojení zaměstnanců. In *Úřední věstník Evropské Unie*. 2001, L 294, s. 22-32. Dostupný také z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001L0086:CS:HTML>>.

volby či jmenování atp. bude nicméně určeno doplňkovými ustanoveními německého práva.¹²⁴

Podle Dvořáka se spor zastánců a odpůrců vyšší účasti zaměstnanců negativně podepsal na kvalitě směrnice. Doslova uvádí, že „...legislativní jazyk směrnice je neskutečně složitý a šroubovaný, místy velmi nejasný, úprava řady dílčích, leč pro praktické fungování systému důležitých otázek není řešena vůbec nebo jen částečně atp.“ Dvořák dále upozorňuje, že implementace Směrnice je komplikovaná stylisticky i obsahově. Je totiž nezbytné, aby směrnice byla implementována co nejpřesněji do právních řádů jednotlivých států tak, aby byla možná jejich dokonalá souhra. Není proto dost dobře možné, aby národní úpravy opravovaly nedostatky obsažené ve Směrnici.

Co tedy stanovuje ve svých sedmnácti článcích směrnice Rady 2001/86/ES ze dne 8. října 2001, kterou se doplňuje statut evropské společnosti s ohledem na zapojení zaměstnanců? Zmíním zde některé z nich. Podle článku 2 se **zapojením zaměstnanců** „rozumí mechanismus, včetně informování, projednání a účasti, pomocí něhož mohou zástupci zaměstnanců ovlivňovat rozhodnutí, která mají být ve společnosti přijata.“¹²⁵ **Informování** mají být zaměstnanci, respektive jejich zástupci, **o záležitostech týkajících se SE**, tak aby mohli posoudit jejich dopad. **Projednáváním** se pak rozumí dialog mezi zaměstnanci a příslušnými orgány SE na základě poskytnutých informací. Poslední část článku 2 pak definuje **účast** jako „vliv orgánu zastupujícího zaměstnance nebo zástupců zaměstnanců na záležitosti společnosti prostřednictvím:

- práva volit nebo jmenovat některé členy dozorčího nebo správního orgánu společnosti nebo
- práva doporučovat nebo zamítat jmenování některých nebo všech členů dozorčího nebo správního orgánu společnosti.“¹²⁶

Třetí článek se zabývá **zvláštním vyjednávacím výborem**. Tento výbor zastupuje zaměstnance při vyjednávání o způsobu a rozsahu zapojení zaměstnanců do záležitostí SE. Kvůli nadnárodnímu rozměru SE musí být zástupci ve výboru alespoň ze dvou členských států. Výbor může rozhodnout nejen o zapojení zaměstnanců, ale také může přijmout

¹²⁴ DĚDIČ, Jan; ČECH, Petr. *Evropská akciová společnost*. Praha: BOVA Polygon, 2006. 619 s. ISBN 80-7273-133-5

¹²⁵ Evropská Unie. Směrnice Rady 2001/86/ES ze dne 8. října 2001, kterou se doplňuje statut evropské společnosti s ohledem na zapojení zaměstnanců. In *Úřední věstník Evropské Unie*. 2001, L 294, s. 22-32.

¹²⁶ Tamtéž

rozhodnutí o nezahájení jednání o zapojení nebo rozhodnout o ukončení již zahájeného jednání. Je dokonce možné, že přijme rozhodnutí, které vylučuje práva na zapojení na nadnárodní úrovni. „Zapojení zaměstnanců se v takovém případě omezí pouze na právo na informace a projednání, a to v rozsahu stanoveném právním řádem členského státu, ve kterém má SE zaměstnance.“¹²⁷ Úprava zapojení zaměstnanců, na které se shodl výbor a příslušné orgány zúčastněných společností, je obsažena v písemné dohodě.

Výdaje výboru související s vyjednáváním hradí zúčastněné společnosti. Co má být obsahem dohody stanovuje čl. 4, který mimo jiné též zmiňuje, že dohoda musí „v případě SE založené přeměnou zajistit přinejmenším stejnou úroveň všech podmínek zapojení zaměstnanců, jaká existuje ve společnosti, jež má být přeměněna na SE.“¹²⁸ Směrnice dále v osmém článku upravuje otázky mlčenlivosti a důvěrných informací. V neposlední řadě je třeba zmínit článek deset, který přisuzuje příslušným zástupcům zaměstnanců při výkonu jejich funkcí stejnou ochranu a záruky jako zástupcům zaměstnanců podle vnitrostátních právních předpisů nebo zvyklostí uplatňovaných zemí zaměstnání.

Ustanovení této směrnice bývají uváděny jako nevýhoda respektive odrazující faktor založení SE. Například podle studie poradenské společnosti Ernst&Young¹²⁹ připadá potřeba vyjednat o zapojení zaměstnanců zájemcům z některých zemí příliš složitá. Jedná se především o členské státy, kde podle národního práva není zapojení zaměstnanců v národních firmách tak veliké. Podle studie se ve zmíněných státech z těchto důvodů spíše vyhýbají zakládání evropských společností. V Německu se naopak ozývaly obavy, že s německými společnostmi nebude nikdo ochoten fúzovat a vytvářet SE právě z důvodů vysokého zapojení zaměstnanců do záležitostí SE.¹³⁰

K problematice zapojení zaměstnanců do SE se vztahuje i otázka tzv. shelf companies neboli ready-made companies. *Shelf companies* nejsou aktivní a nemají zaměstnance (je nutno je odlišovat od tzv. *empty companies*, které sice také nemají zaměstnance, ale jsou aktivní). Shelf companies tedy předzaložené společnosti jsou nabízeny ke koupi třetím

¹²⁷ Businessinfo.cz [online]. 30. 9. 2008 [cit. 2010-10-30]. Nadnárodní formy společností - Evropská akciová společnost. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/orientace-v-pravnich-ukonech/nadnarodni-formy-spolecnosti-eas-opu/1000818/50052/>>.

¹²⁸ Evropská Unie. Směrnice Rady 2001/86/ES ze dne 8. října 2001, kterou se doplňuje statut evropské společnosti s ohledem na zapojení zaměstnanců. In *Úřední věstník Evropské Unie*. 2001, L 294, s. 22-32.

¹²⁹ Ernst & Young Sociétés d'Avocats. *Study on the operation and the impacts of the Statute for a European Company (SE) : Report drawn up following call for tender from the European Commission*. London: Ernst & Young, 2009. 294 s.

¹³⁰ DVOŘÁK, Tomáš. *Akciová společnost a Evropská společnost*. 2. aktualizované vydání. Praha: ASPI Publishing, 2009. 936 s. ISBN 978-80-7357-430-7.

stranám a dá se tak vyhnout zdlouhavému a komplikovanému procesu zakládání evropské společnosti. To nicméně nemusí být jediný důvod pro jejich založení/koupi. Založením shelf SE respektive ziskem jejich akcií se podle studie Ernst&Young do jisté míry dá obejít proces vyjednávání se zaměstnanci. Jak blíže uvádí studie vydána na univerzitě v Amsterdamu¹³¹, u předzaložené společnosti nejsou zaměstnanci, *ipso facto* zde nemůže existovat zvláštní vyjednávací výbor a tím pádem se dá vyhnout vyjednávání o zapojení zaměstnanců.

Ve stejném materiálu autoři uvádějí, že obavy akcionářů ze zapojení zaměstnanců plynou spíše z neznalosti věci než ze skutečnosti. Doslova uvádějí, že odstrašujícím faktorem není ani tak zapojení zaměstnanců do SE jako spíše mýty, které kolem tohoto režimu existují. Ve většině případů totiž není potřeba vytvářet nová práva pro zaměstnance, která neexistovala před založením SE. „Pro toho, kdo není seznámen detailně s právem evropské společnosti, může vzbuzovat nutnost účasti zaměstnanců na řízení společnosti obavy, a tak může být tato odlišnost vnímána jako nevýhoda. Tyto obavy však nejsou oprávněné. Rozsah účasti lze poměrně jednoduše upravit ve stanovách společnosti a v minimálním rozsahu jde pouze o právo na informace poskytnuté na webu společnosti a právo pro zvoleného zástupce zaměstnanců účastnit se valné hromady, aniž by však měl právo do jejího průběhu aktivně zasahovat.“¹³² Ve světle těchto faktů asi není s podivem, že národní i evropské odborové organizace s obavou pohlížejí na vývoj na poli SE. Podle nich je možnost založit SE někdy využívána k tomu, aby byly omezeny možnosti zapojení zaměstnanců, zejména pak ve vztahu k řídicímu orgánu.¹³³

---

¹³¹ CREMERS, Jan; KLUGE, Norbert; STOLLT, Michael. *Worker participation: a 'burden' on the European Company (SE)? : A critical assessment of an EU consultation process*. Amsterdam: University of Amsterdam, 2010. 49 s.

¹³² *Evropská-společnost.eu* [online]. 2006 [cit. 2010-11-22]. Výhody a odlišnosti evropské společnosti oproti běžné akciové společnosti. Dostupné z WWW: <<http://www.evropska-spolecnost.eu/vyhody-evropske-spolecnosti.htm>>.

¹³³ REHFELDT, Udo, et al. *Employee involvement in companies under the European Company Statute*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2011. 92 s. Dostupné z WWW: <<http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2010/78/en/1/EF1078EN.pdf>>. ISBN 978-92-897-0881-.

4 Evropské společnosti v rámci EU/ČR

4.1 Evropské společnosti v EU/EHP

Otázka počtu evropských společností je poněkud složitější než by se mohlo na první pohled zdát. Od roku 2005 shromažďuje data registrovaných SE Evropský odborový institut (European Trade Union Institute ETUI) a pravidelně je zveřejňuje na svých webových stránkách <http://ecdb.worker-participation.eu>. Získávání těchto údajů není zcela jednoduché, neboť stále neexistuje centrální registr evropských společností.¹³⁴ Na tento nedostatek upozorňují i odborníci ve studii „Worker participation: a ‘burden’ on the European Company (SE)?“. Informace, které jsou obsaženy v Úředním věstníku EU, jsou značně omezené. Kupříkladu pro informace o zaměstnancích resp. jejich zapojení do SE je rozhodně nedostatečným zdrojem informací. Proto ETUI získává informace z národních rejstříků a prostřednictvím vlastního výzkumu. Záhy po té, co bylo umožněno zakládání evropských společností se ukázalo, že je třeba mezi nimi rozlišovat několik zvláštních typů. První typ nevzbudí žádný podiv, jedná se o tzv. *normální* SE tedy regulérně podnikající společnosti, které na území EU vyvíjejí nějakou hmatatelnou obchodní činnost. Zajímavé jsou však zbylé typy. Jedná se o již zmiňované *shelf* SE, tedy společnosti předzaložené a určené k prodeji. Tyto firmy nemají zaměstnance ani nevykazují činnost. Dále je nutno rozlišovat tzv. *empty* SE, které nemají zaměstnance, ale jsou aktivní. Poslední kategorie jsou tzv. *UFO SE*, trochu v nadsázce pojmenované podle „neidentifikovaných létajících objektů“. UFO SE jsou takové společnosti, o kterých se nedají zjistit dodatečné informace. Naprostá většina společností tohoto typu je zakládána právě v České republice. S tím je spojen i fakt, že v naší zemi je též zakládáno obrovské množství *shelf* SE.¹³⁵

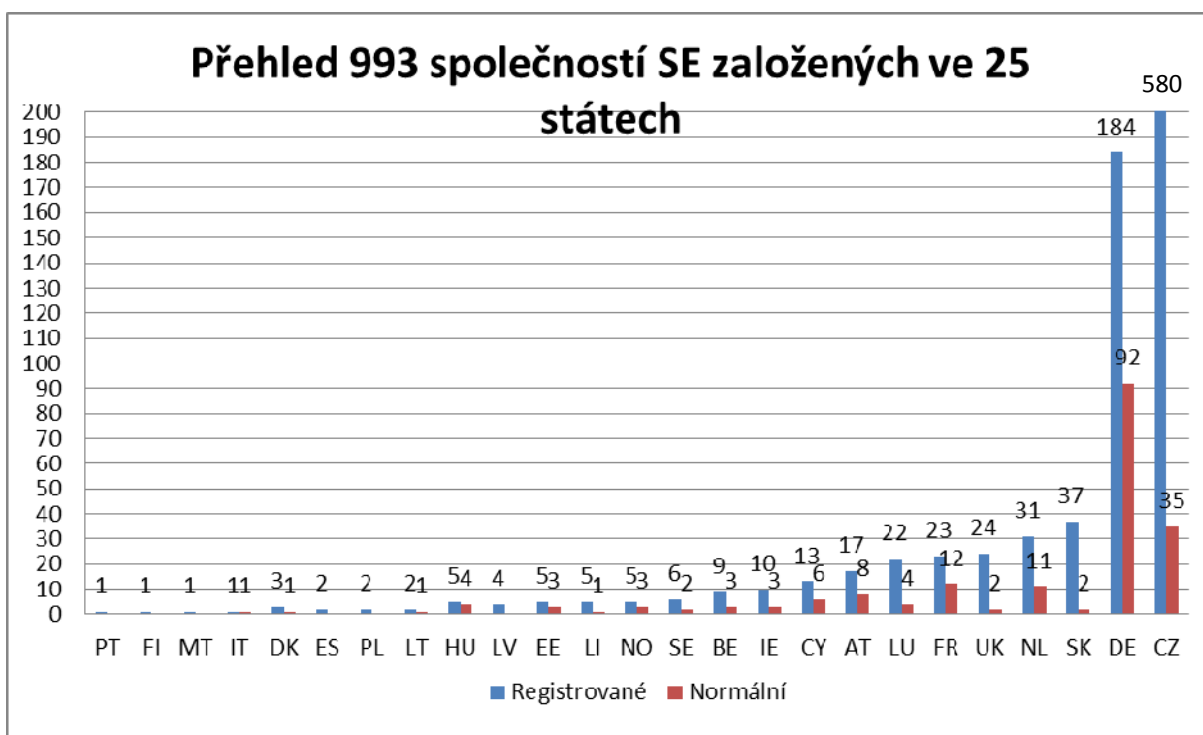
Podle údajů ETUI z 1. prosince 2011 bylo od roku 2004 založeno na 993 evropských společností. Nicméně tato data jsou značně zavádějící, pokud nepoužijeme výše zmíněného rozdělení společností na *normální* a ty ostatní. Drtivá většina takto založených SE totiž do kategorie *normální* nespadá. Podle dostupných údajů do této kategorie spadá méně než 25 % všech SE. Jak je patrné z obrázku na další straně, nejvíce *normálních* SE je založeno a

¹³⁴ *Worker-participation.eu* [online]. 2010 [cit. 2010-11-17]. History of the European Company statute (ECS). Dostupné z WWW: <<http://www.worker-participation.eu/European-Company/History>>.

¹³⁵ CREMERS, Jan; KLUGE, Norbert; STOLLT, Michael. *Worker participation: a ‘burden’ on the European Company (SE)? : A critical assessment of an EU consultation process*. Amsterdam: University of Amsterdam, 2010. 49 s.

aktivních v Německu (92), následuje ČR (35). Opačně je to v případě *shelf* resp. UFO SE, kde Česká republika jednoznačně vede a až daleko za ní následuje Spolková republika Německo. Další země, ve kterých jsou hojněji zakládány SE, jsou Británie, Nizozemsko, Francie, Slovensko, Lucembursko, Rakousko, Kypr a Švédsko. SE v zemích zmíněných v tomto odstavci reprezentují přes 90 % všech evropských společností. Zde není bez zajímavosti poznamenat, že podle studie *Employee involvement in companies under the European Company Statute* vydané roku 2011 nebyla v pěti členských zemích EU/EHP zaregistrována ani jedna evropská společnost. Jsou to Bulharsko, Řecko, Litva, Rumunsko a Slovinsko. Následující graf pro představu zachycuje strukturu počtu společností SE ve vztahu k zemím jejich inkorporace.

Obrázek 2 - Evropské společnosti založené na území EU/EHP

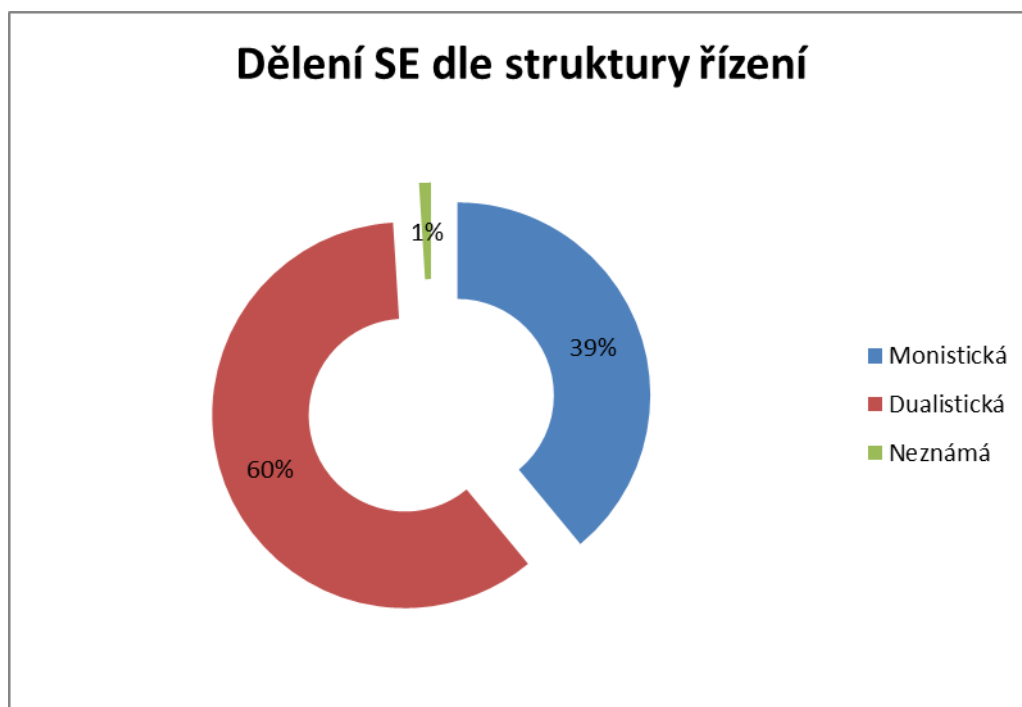
Zdroj: <http://www.etui.org/>

Co se týče struktury SE, je poněkud překvapující, že ač je monistická struktura prezentována jako výhoda plynoucí ze založení evropské společnosti, převážná většina z firem (60 %) si ponechává strukturu dualistickou. Tento fakt však lze přisoudit spíše umístěním registrovaných společností SE, kdy jak již bylo zmíněno, se jejich většina nachází

na území Německa a České republiky, tedy zemí, které si ponechaly dualistickou úpravu struktury již ze svých vnitrostátních úprav pro a.s.¹³⁶

Následující graf sestavený z dostupných údajů zachycuje dělení založených SE dle struktury jejich řízení.

Obrázek 3 - Dělení evropských společností dle jejich struktury

Zdroj: <http://www.etui.org/>

Důležitým faktorem při volbě právní formy podnikání by měla být i flexibilita. V některých oblastech se SE definitivně jeví flexibilnější, než národní firmy což by mohl být důvod, kvůli kterému se jim tak daří v Německu a České republice.¹³⁷

Nicméně podle jedné ze studií o zapojení zaměstnanců situace v České republice není rozhodně tak flexibilní a upozorňuje na fakt, že Česká republika je jednou ze tří zemí, která implementovala zvláštní ochranu pro zaměstnance. Podle stejné studie je většina českých SE *de facto* národní společností protože neoperuje na evropské úrovni. Možnost „založit“ SE

¹³⁶ REHFELDT, Udo, et al. *Employee involvement in companies under the European Company Statute*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2011. 92 s. Dostupné z WWW: <<http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2010/78/en/1/EF1078EN.pdf>>. ISBN 978-92-897-0881-.

¹³⁷ REHFELDT, Udo, et al. *Employee involvement in companies under the European Company Statute*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2011. 92 s. Dostupné z WWW: <<http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2010/78/en/1/EF1078EN.pdf>>. ISBN 978-92-897-0881-.

těmto společnostem byla dána právě nabídkou některé společnosti specializující se na prodej *shelf* SE.¹³⁸

Studie *Employee involvement in companies under the European Company Statute* jmenovitě zmiňuje společnosti, které se touto aktivitou zabývají, řadí se sem:

- CHAMR Enterprise SE (CHAMR & PARTNERS s.r.o.);
- Europea Capital SE (SMART Office & Companies, s.r.o.);
- Soffice SE;
- Euromater SE (Společnosti Online s.r.o.);
- Quick Start Europea SE;
- Ready Made Companies SE.¹³⁹

Za velikým počtem *shelf* SE společností v České republice by mohl být i fakt, že kapitál potřebný pro založení SE je pravděpodobně prezentován pouze při registraci společnosti a následně je vybrán pro další použití.¹⁴⁰ Když evropský zákonodárce tvořil nařízení o SE a související směrnici, určitě neočekával použití SE jako fiktivního produktu k prodeji. A rozhodně nemohl očekávat tvorbu *shelf a empty* společností SE. Tato oblast by nicméně vyžadovala komplexní výzkum, který by si zasloužil samostatnou práci.

Pomineme-li paradox České republiky a nahlédneme do sousedního Německa, lze tamní úspěch Societas Europaea přisoudit především faktu, že to byla právě úprava německé Aktiengesellschaft, který z velké části sloužil jako předloha pro tvorbu statutu SE. Taktéž na nutnost úpravy zapojení zaměstnanců se bude německým podnikatelům, kteří jsou na přísný režim již zvyklí, upůsobovat mnohem lépe, než například britským firmám. Ve Velké Británii nedosahuje SE zdaleka takové popularity jako např. v Německu nebo ČR. To lze přisuzovat několika faktorům. Může se jednat o menší atraktivitu formy SE pro britské podnikatele,

---

¹³⁸ CREMERS, Jan; KLUGE, Norbert; STOLLT, Michael. *Worker participation: a 'burden' on the European Company (SE)? : A critical assessment of an EU consultation process*. Amsterdam: University of Amsterdam, 2010. 49 s.

¹³⁹ REHFELDT, Udo, et al. *Employee involvement in companies under the European Company Statute*.

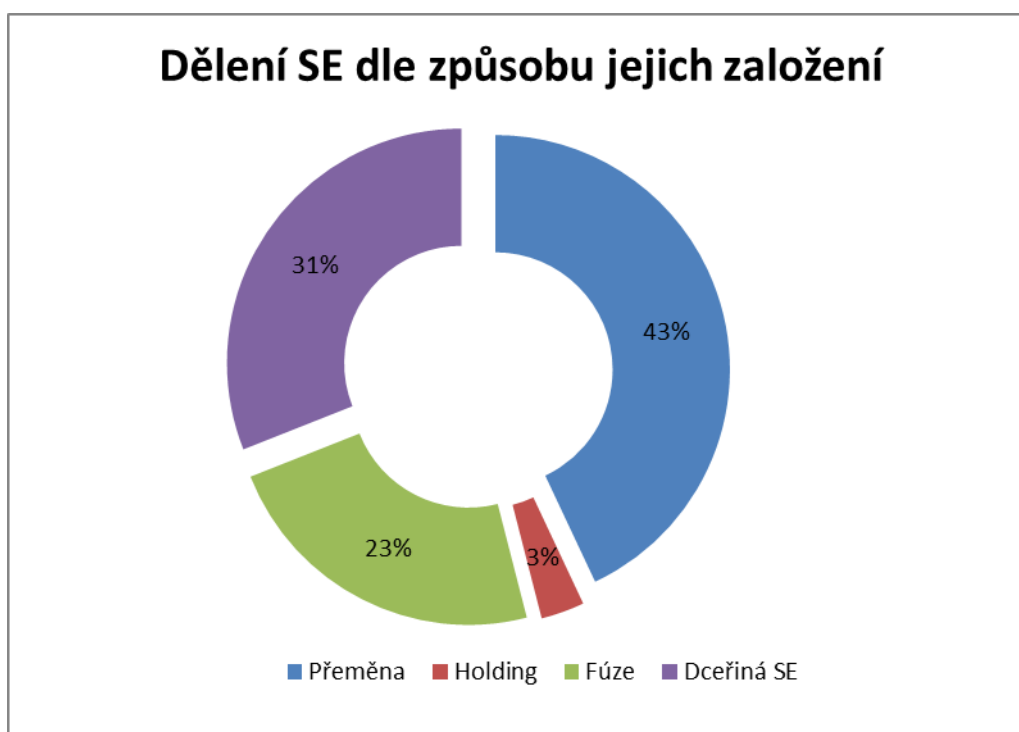
Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2011. 92 s. Dostupné z WWW:

<<http://www.eurofound.europa.eu/pubdocs/2010/78/en/1/EF1078EN.pdf>>. ISBN 978-92-897-0881-.

¹⁴⁰ CREMERS, Jan; KLUGE, Norbert; STOLLT, Michael. *Worker participation: a 'burden' on the European Company (SE)? : A critical assessment of an EU consultation process*. Amsterdam: University of Amsterdam, 2010. 49 s.

tradiční britskou nedůvěru vůči všemu „evropskému“, ale z pragmatického hlediska je nejpravděpodobnějším negativním aspektem poměrná složitost úpravy oproti národním formám společnosti, obecně menší flexibilita formy a zároveň povinné zapojení zaměstnanců a možnost dualistického modelu, který není v Británii běžný. V neposlední řadě, lze jako výrazné negativum vidět také nutnost vysokého základního kapitálu, kdy pro založení některých forem podnikání v Británii postačuje kapitál ve výši 1 GBP.¹⁴¹ V Nizozemsku je situace obdobná, základní kapitál SE je v porovnání s národními formami podnikání mnohem vyšší a i právní úpravu považují Nizozemci za složitější, zvláště pak s ohledem na zapojení zaměstnanců.

Obrázek 4 - Rozdělení SE dle způsobů jejich založení

Zdroj: <http://www.etui.org/>

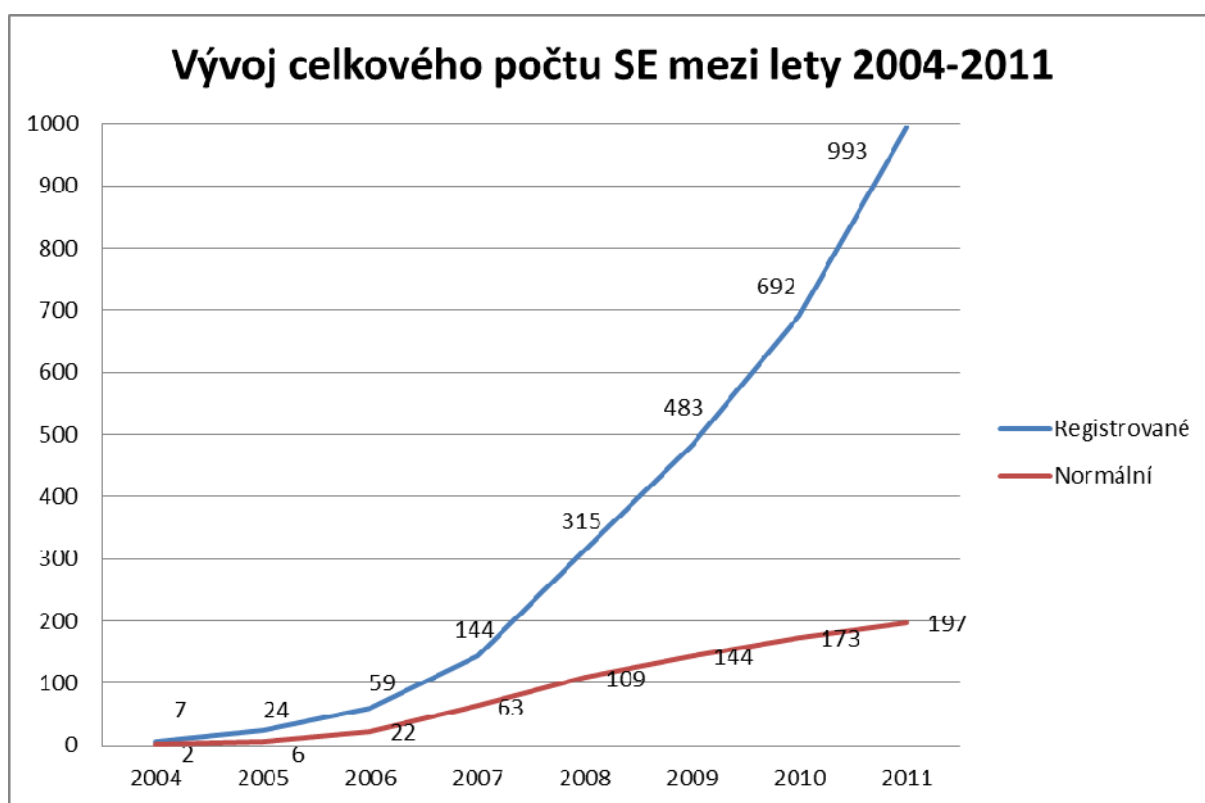
Mimo výše zmíněných faktů je zvláštností, kterou evropský zákonodárce taktéž pravděpodobně neočekával, že přestože největším lákadlem a novinkou měla být možnost přeshraničního fúzování společností, je tímto způsobem v rámci EU/EHP založeno zatím cca pouze 23 % společností. Naopak dle údajů ETUI převládá zakládání SE buď založením dceřiné společnosti SE (31 %) nebo přeměnou stávající vnitrostátní formy akciové společnosti

¹⁴¹ Ernst & Young Sociétés d'Avocats. *Study on the operation and the impacts of the Statute for a European Company (SE) : Report drawn up following call for tender from the European Commission*. London: Ernst & Young, 2009. 294 s.

na Societas Europaea, což se děje nejčastěji, a to v 43 % případů. Schematicky jsou tato čísla zachycena na obrázku č. 4. Tyto údaje se samozřejmě vztahují na celé území EU/EHP a v následující kapitole je budeme moci porovnat s údaji platnými pro Českou republiku.

Na závěr této části předkládám schéma vývoje množství evropských akciových společností v rámci celé EU/EHP, kdy údaje jsou platné k 1. 12. 2011. Diagram zachycuje rostoucí popularitu společností SE a jejich exponenciálně se zvyšující množství. Je však nutné vzít na vědomí počet těchto společností založených coby shelf/empty/UFO SE, který je v grafu zachycen v porovnání s množstvím SE vyvíjejících běžnou obchodní činnost.

Obrázek 5 - Počet společností SE od roku 2004 do konce roku 2011

Zdroj: <http://www.etui.org/>

4.2 Societas Europaea v rámci ČR

V České republice je k 1. prosinci 2011 registrováno 580 společností s přídomkem SE. Zvážíme-li fakt, že pouze cca 35 z nich vyvíjí opravdovou ekonomickou činnost. Tento trend lze přisoudit částečně menší atraktivitě SE pro místní podnikatele, na čemž má přímou odpovědnost český zákonodárce, který dle studie společnosti Ernst&Young nevyužil veškeré

možnosti povolených úprav. Zároveň národní akciová společnost, částečně harmonizovaná pomocí zmíněných směrnic, totiž díky možnosti přeshraničních fúzí a samozřejmě také možností přemístění sídla mimo zemi inkorporace dovoluje obdobné možnosti a tudíž eliminuje jinde jasnou výhodu SE. Při přijímání národní úpravy SE se český zákonodárce nepokoušel jakkoliv zvýhodnit SE před národní a.s. a pouze přizpůsobil předpisy platné pro SE předpisům platícím pro národní akciovou společnost. Nutností samozřejmě bylo zavedení možnosti monistické struktury společnosti.¹⁴²

Jak si ale vysvětlit tak veliké množství evropských společností založených v ČR? Jako veliké pozitivum a také jedním z hlavních prvků zvyšujících atraktivitu SE v rámci ČR je vnímána možnost dosadit do vedení společnosti pouze jedinou osobu, kdy národní a.s. vyžaduje alespoň tři osoby. Důsledkem vývoje daňového režimu v ČR je i možnost přemístění sídla vnímána pozitivně, jde však spíše o teoretickou domněnku, protože do roku 2010 k takovému transferu sídla směrem na území ČR nedošlo. Naopak území ČR opustilo do roku 2010 5 evropských společností, které přemístily své sídlo do jiných států EU. Stejně jako v Británii a Nizozemsku je pak negativně vnímána nutnost vysokého základního kapitálu v poměru k vnitrostátní akciové společnosti. Vzhledem k tomu, že dle portálu www.justice.cz a českého registru ekonomických subjektů je velká většina společností vlastněna jednotlivci či malými podniky, jeví se potřeba kapitálu ve výši 120 000 EUR jako odrazující a neadekvátní.¹⁴³ Proto lze popularitu SE v České republice přisoudit faktu, že lze zakoupit tuto formu společnosti již předzaloženou jako dceřinou SE jiné společnosti SE. Hlavní důvody pro zakládání (a samozřejmě i kupování předzaložených) SE shrnul výzkum organizace Společnosti Online. Prvním a zřejmě největším lákadlem je podle něj pro české podnikatele již zmiňovaná možnost dosadit do vedení méně osob než u a.s. Tím se šetří personální náklady a omezí okruh lidí s přístupem k citlivým informacím o podnikání. „Z průzkumu vyplynulo, že pro 54 % zájemců je hlavním motivem pořízení evropské společnosti právě možnost obsadit vedení pouze dvěma osobami. U akciové společnosti musejí být ve vedení nejméně čtyři, v praxi nejčastěji šest osob. Najít dostatek lidí, kteří mají absolutní důvěru, považují podnikatelé za značný problém. Méně lidí ve vedení také znamená nižší personální

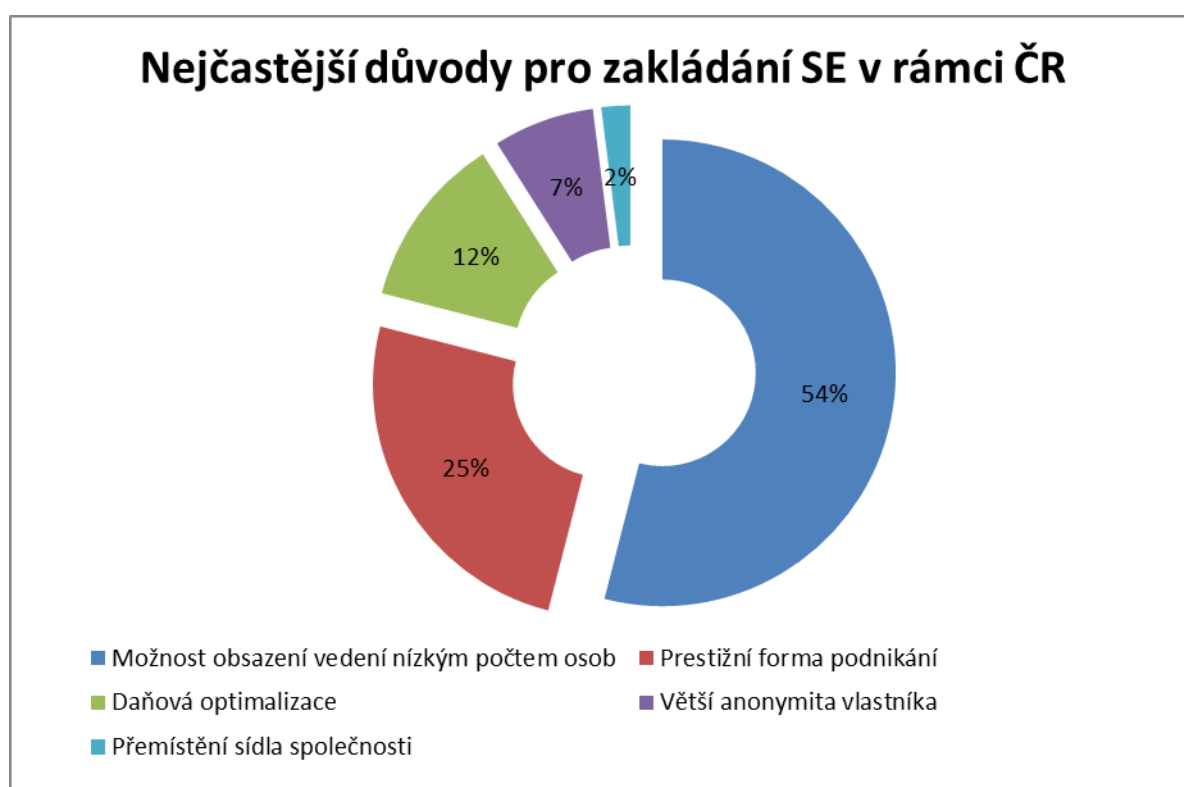
---

¹⁴² Ernst & Young Société d'Avocats. *Study on the operation and the impacts of the Statute for a European Company (SE) : Report drawn up following call for tender from the European Commission*. London: Ernst & Young, 2009. 294 s.

¹⁴³ Ernst & Young Société d'Avocats. *Study on the operation and the impacts of the Statute for a European Company (SE) : Report drawn up following call for tender from the European Commission*. London: Ernst & Young, 2009. 294 s.

náklady.¹⁴⁴ Druhým nejčastějším důvodem zájmu o SE byla pro 25 % klientů Společnosti Online prestižní forma podnikání a „zvuk evropského přídomku SE“. Třetím hlavním důvodem byla pro 12 % dotazovaných možnost využití daňové optimalizace. Na čtvrtém místě je se 7 % je uváděna větší anonymita vlastníka a posledním z důvodů pro zakládání SE je dle výzkumu pro 2 % teprve možnost přesunu firmy do zahraničí. Je tedy vidět, že přesun sídla, který byl tak často uváděn jako primární výhoda formy SE, je českými podnikateli vnímán jako příliš složitý.¹⁴⁵ Výsledky výzkumu organizace Společnosti Online jsou zachyceny na obrázku č. 6.

Obrázek 6 - Nejčastější důvody zakládání SE v ČR

Zdroj: <http://spolecnosti-online.cz/>

Fakta uvedená v této kapitole jsou jasným ukazatelem, že i přes velký počet založených SE, kterým se Evropská Unie může pyšnit, je počet reálně fungujících společností i po 7 letech existence právní úpravy stále relativně malý. Smutný rekord zde drží Česká republika, která má přes nejvyšší počet registrovaných SE na svém území, jen malý počet společností

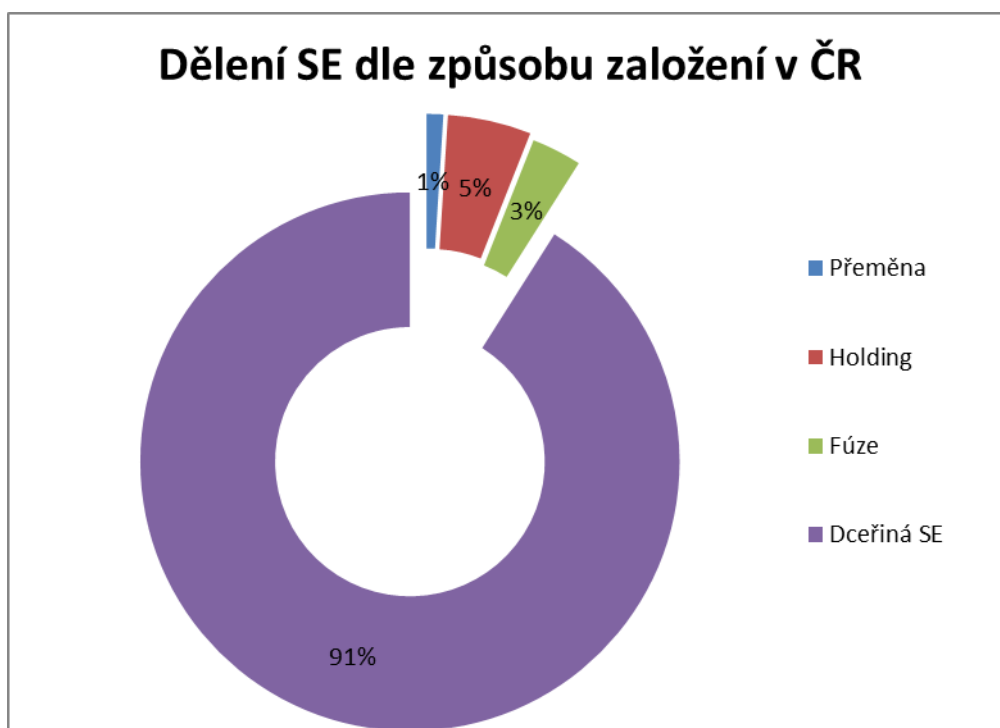
¹⁴⁴ ČTK. *České noviny.cz* : Zpravodajský server ČTK [online]. 29. 08. 2011 [cit. 2011-12-10]. V ČR letos vzniklo 137 evropských společností, v celé EU jen 35. Dostupné z WWW: <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/v-cr-letos-vzniklo-137-evropskych-spolecnosti-v-cele-eu-jen-35/680431&id_seznam=4811>.

¹⁴⁵ Tamtéž

vyvíjejících reálnou obchodní činnost. Navíc ty, u kterých je nějaká obchodní činnost vyvíjena, jsou z části tvořeny společnostmi, které ve výsledku vůbec nic neprodukují. Tím lze opětovně podložit fakt, že i přes velká očekávání spojená s příchodem nové formy podnikání, je reálný hospodářský výsledek ubohý, a nutí položit si otázku, zda úsilí spojené s přípravou této formy podnikání opravdu bylo hodno výsledného produktu. Co se týče některými odborníky očekávaného „Delaware effectu“, nasvědčovalo by množství společností založených právě v ČR tomu, že k tomuto efektu v rámci EU dochází. Pravdou však je, že reálné číslo fungujících a produkujících společností SE jakékoliv existenci „závodu ke dnu“ a rozsáhlému kupčení s právními řády nenasvědčuje. Z 580 společností SE založených v ČR je totiž přes 90 % založeno jako dceřiné společnosti.

Obrázek 7 - Dělení SE dle způsobu založení v rámci ČR

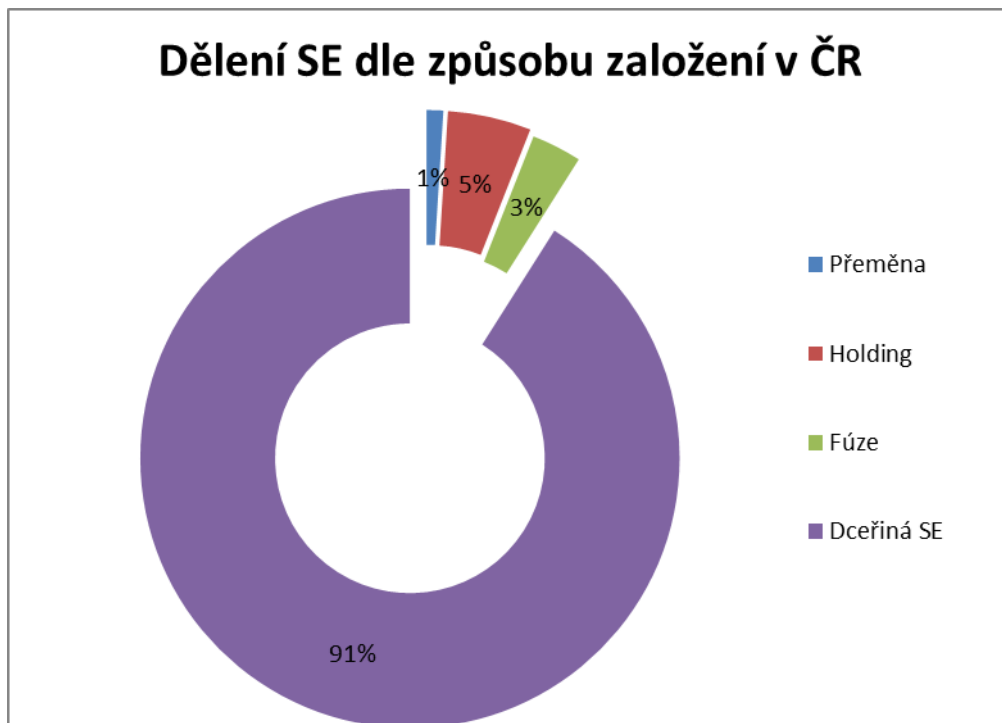

Zdroj: Ernst&Young

Přesnější údaje lze dohledat po rok 2009, kde studie Ernst&Young uvádí, že jako dceřiná společnost již existující SE bylo v ČR založeno na 91% z celkového počtu SE. Druhou nejčastější formou zakládání SE bylo vytvoření holdingové SE, kterou použila

například společnost PORSCHE AG k vytvoření Porsche Automobil Holding SE.¹⁴⁶ Podrobně je rozlišení dle formy založení SE v České republice zachyceno na obrázku 7.

Obrázek 8 - Dělení SE dle způsobu založení v rámci ČR

Zdroj: Ernst&Young

4.3 Shrnutí

Evropská společnost bezpochyby je významným titulem, na jehož pozadí stojí skvělá a velká myšlenka. Bohužel založení první Societas Europaea proběhlo až cca po 30 letech existence této myšlenky, kdy se největší pojišťovací společnost Allianz rozhodla využít tento celoevropský statut a po restrukturalizaci a fúzi s italskou RAS začala působit jako Allianz SE. Společnosti si ponechala svou dualistickou strukturu, ale došlo ke snížení počtu členů její dozorčí rady z 20 na 12. Zároveň si Allianz SE ponechala model zastoupení zaměstnanců, který převzala po Allianz AG. Polovina její dozorčí rady je tedy nyní složena ze zástupců zaměstnanců. Rozdílem však je, že tito nyní pocházejí z celé Evropy namísto Německa. Zároveň si takto společnosti Allianz otvírá možnost přesunu sídla do zemí s nízkým zdaněním právnických osob, jako je například Lucembursko, Kypr nebo dokonce Česká republika. Tolik

¹⁴⁶ Porsche SE. *Porsche SE* [online]. 26.6.2007 [cit. 2011-12-10]. Porsche Automobil Holding SE - History. Dostupné z WWW: <<http://www.porsche-se.com/pho/en/porschese/history/>>.

příklad jedné ze společností, která naplnila očekávání evropského zákonodárce a využila společnost SE jako prostředek k přeshraniční fúzi.¹⁴⁷ Žádný větší závod o získání SE coby takového prostředku se však nekonal a v prvních letech existence vzniklo mimo Allianz jen několik dalších Societas Europaea v čele se stavebním koncernem Strabag nebo agrochemickým koncernem BASF.

Situace evropských akciových společností byla vyhodnocena v této kapitole obecně v rámci EU/EHP a ČR. Na základě doložených informací a dat z rejstříků a studií lze vyvodit, že aktuální stav evropských společností rozhodně neodpovídá představě, kterou pravděpodobně měl evropský zákonodárce při tvorbě statutu. S téměř tisícem registrovaných společností napříč EU, z čehož více než polovina se nachází na území ČR a s poměrem těchto společností k reálně fungujícím společnostem jak např. zmíněné Allianz, Strabag nebo BASF je stále ještě naděje na rozsáhlý úspěch této formu pouhou hudbou budoucnosti. Přidáme-li k tomu fakt, že harmonizované právo společností nyní umožňuje přesun sídla společností napříč Evropou jakékoliv kapitálové evropské společnosti, což ještě více podporují rozhodnutí ESD zmíněné v první části práce, může se zdát statut SE dokonce až přebytečný a předražený. Založení německé obdoby s.r.o na území Německa vyjde na 1000 EUR a vyžaduje základní kapitál ve výši 25 000 EUR. V Británii pak pro srovnání tato forma vyjde německého zakladatele na 300 EUR a základní kapitál nemusí přesáhnout 1 GBP. Michael Silberberger, vedoucí společnosti Go Ahead Ltd. s pobočkami v Birminghamu a Wiesbadenu, která se zabývá poradenstvím v této oblasti, uvedl v rozhovoru pro Economist.com, že jeho společnost do roku 2005 pomohla již cca 14 000 německých podnikatelů změnit jejich podnik na britskou obdobu s.r.o. Navíc odhadl, že cca 18-20 000 německých firem tuto změnu podstoupilo za účelem fungování v zemi s jednodušší regulací a pravidly pro správu a řízení společnosti. Většinou se pak jednalo o malé a střední podniky.¹⁴⁸ Lze tedy říct, že forma SE se může stát korporátním vozidlem povětšinou pro velké podniky, které však i přesto v jejím zakládání váhají a často volí raději fúzování v režimu upraveném směrnicemi EP a Rady.

---

¹⁴⁷ Allianz Group Portal [online]. 2005 [cit. 2011-12-11]. Allianz. Dostupné z WWW: <https://www.allianz.com/static-resources/images/pdf/saobj_904673_allianz_ras_merger_equity_story.ppt>.

¹⁴⁸ The Economist. *The Economist* [online]. Frankfurt: 2005 [cit. 2011-12-11]. Pan-European companies - Limited appeal - One giant step across Europe may find few imitators. Dostupné z WWW: <http://www.economist.com/node/4408089?story_id=4408089>.

5 Výhody a nevýhody evropské společnosti

Před koncem se práce pokusí zvážit další pozitiva a negativa, mimo již uvedená, vytvořeného statutu a tedy nové právnické osoby. Nejdříve se podíváme na skutečnosti, které jsou obecně vnímány jako pozitivní.

5.1 Pozitivní aspekty

K výhodám SE bezpochyby patří již zmíněná prestiž, kterou s sebou tato forma právnické osoby přináší. Určitou roli může hrát i jistý psychologický aspekt, kdy lze nabýt dojmu, že obchod s evropskou společností je snazší než se společností národní. Navíc přípona SE je závazná ve všech členských státech a tak je celoevropsky identifikovatelná. Symbolická hodnota této formy je tedy jistě vysoká, nicméně zakladatelé se orientují i konkrétněji.¹⁴⁹

Vnímání určitých charakteristik SE jako výhody nebo nevýhody závisí na úhlu pohledu. Jako jedno z největších lákadel uváděl zákonodárce a uvádí jej také společnosti, které se zabývají prodejem předzaložených SE, možnost přesunout sídlo společnosti do jiného členského státu bez toho, že by společnost zanikla, resp. vznikla nová právnická osoba. Nové sídlo s sebou přináší řadu výhod. Společnost tak může do jisté míry uniknout z dosahu např. českých úřadů. Pouhé doručování soudních písemností do jiného členského státu se může ukázat problematické, protože musí být splněny náležitosti dané v tom kterém národním státu. Lze použít v zásadě čtyř způsobů doručení, a to **doručování ve spolupráci se správními orgány přijímajícího státu, doručování poštou, zaslání písemností konzulární nebo diplomatickou cestou či tzv. přímé doručování. Náklady na překlady do jazyka sídla společnosti, na splnění všech národních náležitostí případně nároky časové při takovémto způsobu komunikace tím zákonitě narůstají.** Zde pak pochopitelně záleží na úhlu pohledu, jestli takovéto komplikace pro úřady staré sídelní země považujeme za nevýhodu či výhodu.¹⁵⁰

Změna sídla s sebou přináší i další výhody. V místě nového sídla mohou být například pro firmu výhodnější daňové nebo právní podmínky.¹⁵¹ SE tedy může měnit svou daňovou

¹⁴⁹ POSPÍŠIL, Michal. Evropská společnost. *Aplikované právo* [online]. 2006, 1, [cit. 2011-11-17]. Dostupný z WWW: <<http://www.aplikovanepravo.cz/clanky-pdf/46.pdf>>.

¹⁵⁰ AKONT [online]. 2007 [cit. 2011-11-23]. Evropská společnost - exkluzivní záležitost. Dostupné z WWW: <<http://www.akont.cz/cz/204.evropska-spolecnost-exkluzivni-zalezitost>>.

¹⁵¹ *Evropská-společnost.eu* [online]. 2006 [cit. 2011-11-23]. Výhody a odlišnosti evropské společnosti oproti běžné akciové společnosti. Dostupné z WWW: <<http://www.evropska-spolecnost.eu/vyhody-evropske-spolecnosti.htm>>.

rezidenci podle svých aktuálních potřeb. Kupříkladu Kypr je oblíbenou destinací kvůli nižším sazbám daně. „Státy EU skýtají pestrou škálu daňových systémů, z nichž každý je výhodnější pro určité operace. Možnost využívat jejich specifika podle aktuální situace je mimořádnou vlastností Evropské společnosti.“¹⁵²

Mezi další jednoznačné výhody SE patří možnost nadnárodní fúze, která původně nebyla pro národní společnosti možná. To však již není pravdou, jelikož došlo k jejímu upravení a harmonizaci pomocí již několikrát odkazovaných směrnic. V neposlední řadě je nezbytné zmínit možnost volby mezi monistickým a dualistickým systémem řízení. Monistický systém umožňuje úsporu administrativních nákladů, protože na rozdíl od dualistického stačí pouze dvě osoby jako statutární orgány.¹⁵³ Dále pak je celková náročnost na obsazování vedení SE nižší než u většiny vnitrostátních akciových společností (viz výše uvedený příklad u české a.s.)

5.2 Negativní aspekty

Jak je zmíněno výše, vnímání výhod respektive nevýhod je dáno úhlem pohledu. Předně projekt SE ve své dnešní podobě je kompromisem. Z toho plyne, že se **neřídí jediným nadnárodním právem**. Úpravy **právní i daňové se liší v závislosti na státě**, kde chtějí zakladatelé mít sídlo. Z jednoho úhlu pohledu je to určitá přednost, protože společnost se může přesouvat tam, kde je to pro ni daňově či právně nejvýhodnější, což **může vytvářet zmiňovaný „Delaware effect“**, ale na druhou stranu pro každou destinaci potřebuje odborníky se **znalostí místních poměrů**. Ve srovnání s národní akciovou společností např. v České republice je založení Evropské společnosti nákladnější záležitost. To může, ale zároveň sloužit jako ukazatel finanční stability. Societas Europaea tak může být chápána jako prestižní záležitost, kterou si nemůže dovolit každý. Mezi nevýhody bezpochyby patří **vysoká komplikovanost procesu zakládání společnosti**. Societas Europaea nelze založit tzv. na zelené louce. V České republice se na zřizování SE zaměřují soukromé společnosti, které často uvádějí **vyšší náklady na založení a komplikovaný zakládací proces** jako jediné nevýhody. Například server Evropská-spolecnost.eu inzeruje, že „nejvýhodnějším a nejrychlejším řešením je zakoupení takzvané ready-made – tedy předzaložené – společnosti,

¹⁵² AKONT [online]. 2007 [cit. 2011-11-23]. Evropská společnost - exkluzivní záležitost. Dostupné z WWW: <<http://www.akont.cz/cz/204.evropska-spolecnost-exkluzivni-zalezitost>>.

¹⁵³ *Evropská-spolecnost.eu* [online]. 2006 [cit. 2011-11-23]. Výhody a odlišnosti evropské společnosti oproti běžné akciové společnosti. Dostupné z WWW: <<http://www.evropska-spolecnost.eu/vyhody-evropske-spolecnosti.htm>>.

kteřá má již splacený základní kapitál a je připravena k okamžitému zahájení činnosti. Cena nabízených společností se pohybuje od 94.000,- Kč nahoru¹⁵⁴ **Povinná participace zaměstnanců** jako nevýhoda je zmíněna také v kapitole 3.1. Vznik SE zcela bezpochyby otevřel skvělé možnosti pro velké množství poradenských společností nabízejících konzultace a právní služby. Tyto firmy se dokáží orientovat v poměrně složité oblasti SE a profitovat z toho. Proto mezi nevýhody můžeme v některých případech zařadit i **vysoké náklady právě na služby různých konzultantů**. Důvody pro zakládání SE jsou rozličné, ale je vysoce pravděpodobné, že toto rozhodnutí je zásadně ovlivněno právě doporučením konzultantské firmy a je pochopitelné, že tyto firmy prezentují především pozitiva SE.¹⁵⁵ V některých státech se může jevit národní forma společnosti jako výhodnější z různých důvodů. Nesmíme, ale opomenout i rozdílnost ekonomik. Například v Polsku nebo třeba na Kypru jsou podniky často malé nebo střední. Pro tyto subjekty je pochopitelně drahá SE nevýhodná.¹⁵⁶ Pokud se vrátíme k otázce nákladů na vytvoření SE, můžeme samozřejmě zmínit nutnost nákupu nových tiskovin atp. v souvislosti se změnou jména společnosti. Jsou zde **náklady na překladatelské služby, platby specialistům at' už v daňové, právní či jiné oblasti**. V souvislosti se zapojením zaměstnanců musí SE hradit **výdaje speciálního vyjednávacího výboru**.

V neposlední řadě je **koncept SE stále nový** a tedy **vzbuzuje** někdy **nejistotu**. Paradoxně, i když mezi pozitivy založení SE figuruje prestižnost této formy, někdy může evropská společnost působit nejistotu u třetích stran. Podle studie společnosti Ernst&Young musí nové SE vysvětlovat třetím osobám, jaké změny plynou z této nové formy. SE je stále poměrně neznámý element a to jak pro úřady v Evropě tak v podstatně větší míře pro partnery z jiných oblastí jako například ze Severní Ameriky či Asie. Taková nejistota pochopitelně nepřispívá k dobrým obchodním vztahům. Kromě toho mnoho společností vidí jako odrazující prvek toliko zmiňované **zapojení zaměstnanců**, jehož úprava vyžaduje **složité proces vyjednávání** a souběžné aplikace dvou a více právních řádů různých zemí na určitou otázku. Tento aspekt pak způsobuje, že v zemích, kde právní řády dříve otázku zapojení zaměstnanců nemely komplexně vyřešenu nebo ji dokonce neupravovaly, je zřizován výrazně

---

¹⁵⁴ Tamtéž

¹⁵⁵ CREMERS, Jan; KLUGE, Norbert; STOLLT, Michael. *Worker participation: a 'burden' on the European Company (SE)? : A critical assessment of an EU consultation process*. Amsterdam: University of Amsterdam, 2010. 49 s.

¹⁵⁶ Ernst & Young Société d'Avocats. *Study on the operation and the impacts of the Statute for a European Company (SE) : Report drawn up following call for tender from the European Commission*. London: Ernst & Young, 2009. 294 s.

nižší počet společností SE. V souvislosti se zmiňovanou aplikací různých právních řádů při zakládání pak bývá jako velmi negativní uváděna také skutečnost, že SE je v podstatě „pomerančem“ složeným z „plátků“, které tvoří přemrštěné množství odkazů na národní legislativu, zabalených do slušivé „slupky“ nadnárodní formy podnikání, zatímco původně mělo jít spíše o jednoduché „jablko“, při jehož rozlomení vidíme jednotnou strukturu.¹⁵⁷

---

¹⁵⁷ Ernst & Young Société d'Avocats. *Study on the operation and the impacts of the Statute for a European Company (SE) : Report drawn up following call for tender from the European Commission*. London: Ernst & Young, 2009. 294 s.

Závěr

Na závěr se nabízí otázka, zda tedy stála „třicetiletá válka“ o podobu tohoto legislativního aktu za to a zda je Societas Europaea opravdovým přínosem pro evropské podniky.

Práce se po přiblížení historie tvorby a nastínění obsahu a formy předpisu upravujícího Societas Europaea věnuje také krátkému přiblížení implementace vzniklého nařízení v České republice. V průběhu pak poukazuje a kriticky odpovídá na otázky vyvstávající v souvislosti s kvalitou zpracování předpisů. V třetí části se práce věnuje zapojení zaměstnanců v rámci SE coby obsahu směrnice o zapojení zaměstnanců, která je nedílnou součástí úpravy evropské akciové společnosti. Čtvrtá část práce pak analyzuje situaci a stav evropských akciových společností na území EU/EHP a ČR. Přitom kriticky nahlíží na negativní a pozitivní aspekty vznikající různou právní úpravou zachycenou v různých státech a přibližuje praktické důvody k zakládání nebo naopak nezaložení společností SE, přičemž podává data a informace potřebné k tomu, aby si čtenář práce mohl udělat představu o reálném stavu, který zdaleka neodpovídá stavu předpokládanému při tvorbě nařízení o SE. Pátá část potom na jednom místě podává přehled o pozitivních i negativních aspektech Societas Europaea tak, jak jsou oficiálně prezentovány a zároveň vnímány společnostmi a veřejností.

Po zvážení známých pro a proti a analýze dostupných zdrojů dospěl autor k závěru, že nelze poskytnout jednoznačnou jednoslovnou odpověď na otázku položenou na začátku této strany. Domnívá se však, že uváděné výhody opravdu nejsou natolik přínosné, aby bylo projekt Societas Europaea možné považovat za jednoznačně přínosný úspěch umožňující lepší a efektivnější fungování podniků na nadnárodní úrovni. Zvláště pak s ohledem na aktuální stav harmonizace práva společností. Co se popularity týče, lze odpovědět kladně ve smyslu, že na 1000 podniků s formou SE registrovaných na území EU může být důkazem přínosnosti a popularity této formy. Opět je však nutno odvolat se na čtvrtou část práce, která statisticky ukazuje, že reálná situace zdaleka není tak pozitivní, jak by se na první pohled mohlo zdát. Dále je nutno podotknout, že vzhledem k vytyčeným cílům se evropským zákonodárcům nepodařilo naplnit vizi právnické osoby upravené výlučně komunitárním právem. Původní koncept totiž vzal po třicetiletém boji za své. I přesto má však tato forma evropským podnikatelům stále co nabídnout a je jasným a reálným krokem k další harmonizaci evropského práva společností. Z pohledu věřitelů a akcionářů je pak asi největší noční můrou

30 různých forem jejich ochrany, které se pak budou dovolávat při změně sídla společnosti, která se v případě SE přímo očekává. Ostatně režimy ochrany věřitelů a akcionářů, pročež v této práci nejsou dopodrobna rozvedeny, by vydaly na práci samostatnou. Režim zapojení zaměstnanců pak pro některé členské státy znamená další noční můru, přičemž v jiných státech je zapojení zaměstnanců v rámci SE zlým snem naopak pro odborové organizace. To vše by přitom bylo možné vyřešit jedinou společnou úpravou, která by se SE týkala. Ruku v ruce s výše zmíněnými pak jde problém struktury, která namísto unifikace nutí státy vytvořit další úpravu monistické/dualistické struktury, namísto toho, aby došlo ke zjednodušení stávajících struktur. Státy se pak uchylují k řešením a la Česká republika, kdy se téměř celá část zákona o SE zavádějící monistickou strukturu skládá z odkazů na dualistickou formu akciové společnosti, a tedy dochází k násilnému „napasování“ dualistické struktury na monistický model.

I po sedmi letech existence nové formy podnikání je tedy její reálná budoucnost a přínosnost stále ve hvězdách a asi jedinou cestou k jejímu rozsáhlému využívání by bylo revidování a vznik mnohem lepšího unifikovaného zpracování, které by mohlo každému z členských států nabídnout něco, co by v porovnání s vnitrostátními akciovými společnostmi bylo neodolatelnou nabídkou. Teprve potom by byla evropská společnost vskutku skvělým nástrojem pro podnikání na evropské úrovni.

Abstrakt

Ekonomická integrace a hospodářský rozvoj byly hlavním důvodem pro tvorbu Evropské Unie. Po dokončení jednotného vnitřního trhu bylo dalším potřebným krokem dle Komise přizpůsobit podmínky podnikání v rámci Společenství nadnárodním rozměrům. Komise se tedy rozhodla umožnit evropským podnikatelům zakládat nový druh obchodní firmy. Tím je Societas Europaea, upravená nařízením 2157/2001, které bylo po dlouhém a náročném procesu tvorby vydáno 8. října 2001.

Tato práce se věnuje problematice Evropské akciové společnosti (SE – Societas Europaea), tedy společnosti založené evropským právem, coby snahy o naplnění záměru Rady umožnit vytvoření vskutku nadnárodní akciové společnosti se sídlem na území EU, možností přesunu sídla v rámci EU a vzniku pomocí přeshraniční fúze, základním kapitálem v eurech a všemi náležitostmi upravenými ve vydaném nařízení a související směrnici o zapojení zaměstnanců. Ve své první části přibližuje okolnosti vzniku legislativního aktu umožňujícího vznik nové právnické osoby, ve druhé části pak analyzuje nařízení Rady, které vznik Societas Europaea umožňuje a zkoumá právní úpravu danou tímto nařízením. Dále popisuje propojení vydaného aktu a právních řádů členských zemí a implementaci tohoto nařízení č. 2157/2001 v České republice. Třetí část se věnuje problematice zapojení zaměstnanců v SE, jelikož vydaná legislativní úprava se skládá ze dvou nedílných součástí, kdy nařízení č. 2157/2001 je doplněno směrnicí č. 2001/86/ES o zapojení zaměstnanců v rámci SE. Čtvrtá část zachycuje reálnou situaci evropských akciových společností v praxi a pátá předkládá a hodnotí výhody a nevýhody této stále relativně nové formy podnikání.

Klíčová slova: evropská akciová společnost, evropská společnost, societas europaea, SE, kritika SE, nařízení o SE, nařízení 2157/2001, evropská akciová společnost v ČR, status evropské společnosti, zapojení zaměstnanců

Abstract

Economic development through the economic integration was the main reason for creation of the European Union. After finishing Internal Market, the Commission realized that another step needed to be taken was to adapt the conditions for doing business inside the then Communities to the international environment. The Commission decided to allow European businesses to establish completely new kind of company. Its name was European Company – Societas Europaea, which was enacted through the Council Regulation (EC) No 2157/2001 that was, after the long and arduous process, issued on 8 October 2001.

This thesis covers the European Company (SE – Societas Europaea), i.e. a company established by the European Law as an attempt to allow European businesses to form indeed a multinational public limited company with seat inside the EU, possibility of moving the seat around the EU member states and creation through cross-border merger, registered capital in EUR and all necessities covered by the above-mentioned regulation and related directive on employees involvement. The first part of this thesis describes the circumstances around creation of the legislative act allowing establishment of SE. The thesis then continues on to analyse the Council Regulation No 2157/2001 and explores the legislation given by this regulation. Description of the connection between the issued regulation and national laws of the EU member states and of the Czech Republic follows. Also included is the topic of implementation of the regulation in the Czech Republic. The third part describes the employees' involvement regime under the Council Directive No 2185/86/EC. The fourth part analyses real situation of the SEs inside the European Union 7 years after the date that the regulation on SE came into effect. The last part lists advantages and disadvantages of this, still relatively new, business form.

Keywords: European public limited company, European company, Societas Europaea, SE, SE criticism, Regulation on SE, Regulation no. 2157/2001, European company in the Czech Republic, Employees involvement, European Company Statute

Seznam použité literatury a zdrojů

Monografie

BRODECKI, Zdzisław. *Polish business law*. Hague: Kluwer Law International, 2003. 591 s. ISBN 90-411-1992-2.

DĚDIČ, Jan; ČECH, Petr. *Evropská akciová společnost*. Praha: BOVA Polygon, 2006. 619 s. ISBN 80-7273-133-5

DVOŘÁK, Tomáš. *Akciová společnost a Evropská společnost*. 2. aktualizované vydání. Praha: ASPI Publishing, 2009. 936 s. ISBN 978-80-7357-430-7.

DVOŘÁK, Tomáš. *Přeměny obchodních společností a družstev*. 1. vydání. Praha: ASPI Publishing, 2008. 432 s. ISBN 978-80-7357-376 .

GRIFFIN, Stephen. *Company Law : Fundamental Principles*. Harlow : Pearson Education Limited, 2006. 536 s.

ŠIŠKOVÁ, Naděžda; STEHLÍK, Václav. *Evropské právo 1 : Ústavní základy Evropské Unie*. Praha: Linde Praha a.s., 2007. 310 s. ISBN 978-80-7201-680-8.

WATERBLEY, Arthur. *Succesvolle bedrijfsfinanciering en investeringsbeleid*. Antwerpen-Appeldoorn : Maklu-Uitgeverij, 2006. 472 s. ISBN 90-466-0063-7.

Odborné články

NERUDA, Robert. Societas Europaea. Stručný úvod do právní úpravy a několik zamyšlení. *Právní fórum*, Praha, ASPI Publishing. ISSN 1214-7966, 2006, vol. 2006, č. 5,

PETR, Michal. Evropská společnost - 1. část. *Právní rozhledy*. 2005, č. 2,

PETR, Michal. Evropská společnost - 2. část. *Právní rozhledy*. 2005, č. 3,

Odborné články online

POSPÍŠIL, Michal. Evropská společnost. *Aplikované právo*. 2006, č. 1.

Dostupné z WWW: <http://www.aplikovanepravo.cz/clanky-pdf/46.pdf>

ZÍSKALOVÁ, Tereza. Přeshraniční fúze. *Ekonomika a Management*. 2009, č. 1.

Dostupné z WWW: <http://www.ekonomikaamanagement.cz/cz/clanek-preshranicni-fuze.html>

SIROTKOVÁ, Jana. *EPRAVO.CZ – Sbíрка zákonů, judikatura, právo*. 2007. Organizační struktura evropské společnosti.

Dostupné z WWW: <http://www.epravo.cz/top/clanky/organizacni-struktura-evropske-spolecnosti-49103.html>

MARYCHURCH, Judith M. *Societas Europaea: Harmonization or Proliferation of Corporations Law in the European Union*. *University of Wollongong Research Online*. 2002, č. 25.

Dostupné z WWW: <http://ro.uow.edu.au/lawpapers/25/>

CHETCUTI CAUCHI, Maria. *The European Company Statute: : Corporate Governance under the Proposed European Company Statute*. 2001. Chetcuti Cauchi Advocates.

Dostupné z WWW: <http://www.cc-advocates.com/publications/articles/corporate-governance.htm>

BOHINC, Rado. *One or two-tier corporate governance systems in some EU and non-EU countries*.

Koper: Megatrend Review, 2011. 18 s. Original Scientific Paper. University of Primorska.

Dostupné z WWW: <http://www.megatrendreview.com/files/articles/015/RadoBohinc.pdf>

POSPÍŠIL, Michal. *Evropská společnost. Aplikované právo*. 2006, č. 1.

Dostupné z WWW: <http://www.aplikovanepravo.cz/clanky-pdf/46.pdf>

E. Economides & Partners LLC. 2005. *The Societas Europaea*.

Dostupné z WWW: http://totaljuris.eu/index.php?option=com_content&view=article&id=65%3Athe-societas-europea&catid=25%3Athe-project&Itemid=34

KREJSA, Jan. *EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo*. 2004. *Societas Europaea – Evropská akciová společnost II (struktura SE-VO, povaha, sídlo a firma SE)*.

Dostupné z WWW: <http://www.epravo.cz/top/clanky/societas-europea-evropska-akciová-spolecnost-ii-struktura-se-vo-povaha-sidlo-a-firma-se-27157.html>

SALAČ, Jaroslav; DOLEŽIL, Tomáš. *IPrávník*. 5.5.2004. *Evropský soudní dvůr dotváří svobodu usazování (podnikání) obchodních společností – k rozsudku Inspire Art*.

Dostupné z WWW: http://www.ipravnik.cz/cz/clanky/pravo-evropske-a-mezinarodni/art_3740/evropsky-soudni-dvur-dotvari-svobodu-usazovani-podnikani-obchodnich-spolecnosti-k-rozsudku-inspire-art.aspx

LOKAJÍČEK, Jan. *VŠEHRD: Časopis českých právníků*. 10. 9. 2011. *Přeshraniční přemístění sídla obchodních společností*.

Dostupné z WWW: <http://casopis.vsehrd.cz/2011/09/preshranicni-premisteni-sidla-obchodnich-spolecnosti/>

TUROŇOVÁ, Jana. *EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo*. 2. 7. 2008. Obchodní zákoník a jeho soulad s právem EU.

Dostupné z WWW: <http://www.epravo.cz/top/clanky/ustanoveni-22-a-26-obchodniho-zakoniku-a-jeho-soulad-s-pravem-eu-54993.html>

CHETCUTI CAUCHI, Maria. *Chetcuti Cauchi Advocates*. 2001. Freedom of movement of the Societas Europaea.

Dostupné z WWW: <http://www.cc-advocates.com/publications/articles/freedom-of-movement-european-company.htm>

JuraWiki.dk : Aben Jurisdik Information. 1. 12. 2010. Incorporation theory vs. real seat theory.

Dostupné z WWW: http://jurawiki.dk/filer/2/2a/2_-_Incorporation_theory_vs_real_seat_theory.pdf

LENOIR, Noëlle. The Societas Europaea (SE) in Europe: A promising start and an option with good prospect. *Utrecht Law Review*. 2008, č. 4.

Dostupný z WWW: <http://www.utrechtlawreview.org/index.php/ulr/article/viewFile/57/57>

Oficiální studie a zprávy

CREMERS, Jan; KLUGE, Norbert; STOLLT, Michael. *Worker participation: a 'burden' on the European Company (SE)? : A critical assessment of an EU consultation process*. Amsterdam: University of Amsterdam, 2010. 49 s.

Ernst & Young Société d'Avocats. *Study on the operation and the impacts of the Statute for a European Company (SE) : Report drawn up following call for tender from the European Commission*. London: Ernst & Young, 2009. 294 s.

REHFELDT, Udo, et al. *Employee involvement in companies under the European Company Statute*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2011. 92 s

BOLKENSTEIN, Frits. The new European Company: opportunity in diversity. In *Speech by Frits Bolkenstein : Address to conference at the University Of Leiden*. Leiden: University of Leiden, 2002.

Bílá kniha Dokončení vnitřního trhu (Completing the Internal Market: White Paper from the Commission to the European Council (Milan, 28-29 June 1985) COM (85) 310, June 1985,

Proposal for a COUNCIL REGULATION on the Statute for a European Company, COM (89) 268 final, Proposal for a COUNCIL DIRECTIVE complementing the Statute for a European Company with regard to the involvement of employees in the European Company

Davignonova zpráva, květen 1997 - Evropský systém zapojení zaměstnanců (s přihlédnutím ke statutu Evropské společnosti a dalším dosud nevyřízeným návrhům

Právní předpisy

Smlouva o fungování Evropské Unie

Nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE): ve znění nařízení Rady (ES) č. 885/2004 ze dne 26. dubna 2004

Směrnice Rady 2001/86/ES ze dne 8. října 2001, kterou se doplňuje statut evropské společnosti s ohledem na zapojení zaměstnanců

Třetí směrnice Rady 78/855/EHS ze dne 9. října 1978, o fúzí akciových společností

Šestá směrnice Rady 82/891/EHS ze dne 17. prosince 1982, o rozdělení akciových společností

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/35/EU ze dne 5. dubna 2011, o fúzí akciových společností

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/56/ES ze dne 26. října 2005 o přeshraničních fúzí kapitálových společností

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/58/ES ze dne 16. července 2003, kterou se mění směrnice Rady 68/151/EHS, pokud jde o požadavky na zveřejňování týkající se některých forem společnost

Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 627/2004 Sb., o evropské společnosti

Zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev

Regulation (EC) No 1606/2002 of the European Parliament and of the Council of 19 July 2002 on the application of international accounting standard

Koninkrijk der Nederlanden. WETBOEK VAN VENNOOTSCHAPPEN. In *Burgerlijk Wetboek*.1999

United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland. Companies Act 2006

Judikatura

Evropský soudní dvůr: Rozsudek C-81/87 ze dne 27. září 1988, Daily Mail and General Trust plc.

Evropský soudní dvůr: Rozsudek C-212/97 ze dne 9. března 1999, Centros Ltd proti Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Evropský soudní dvůr: Rozsudek C-208/00 ze dne 5. listopadu 2002, Überseering BV proti Nordic Construction Company Baumanagement GmbH (NCC)

Evropský soudní dvůr: Rozsudek C-167/01 ze dne 30. září 2003, Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Amsterdam v. Inspire Art Ltd.

Evropský soudní dvůr: Rozsudek C-210/06 ze dne 16. prosince 2008, CARTESIO

Elektronické zdroje

<http://curia.europa.eu>

<http://ec.europa.eu>

<http://eur-lex.europa.eu>

<http://eurofond.europa.eu>

<http://www.evropska-spolecnost.eu>

<http://www.evropskespolecnosti.cz>

<http://www.ipodnikatel.cz>

<http://www.smartcompanies.cz>

<http://www.worker-participation.eu>

<http://www.mvcz.cz>

<http://www.businessinfo.cz>

<http://www.euroskop.cz>

<http://www.zakladani-spolecnosti.cz>

<http://www.legislation.gov.uk>

<http://portal.gov.cz>

<http://akont.cz>

<http://www.formacompany.com>

<http://www.podnikatel.cz>

<http://www.justice.cz>

<http://www.ceskenoviny.cz>

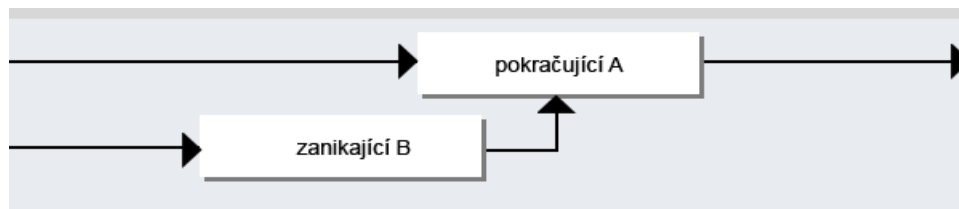
<http://www.porsche-se.com>

<http://www.economist.com>

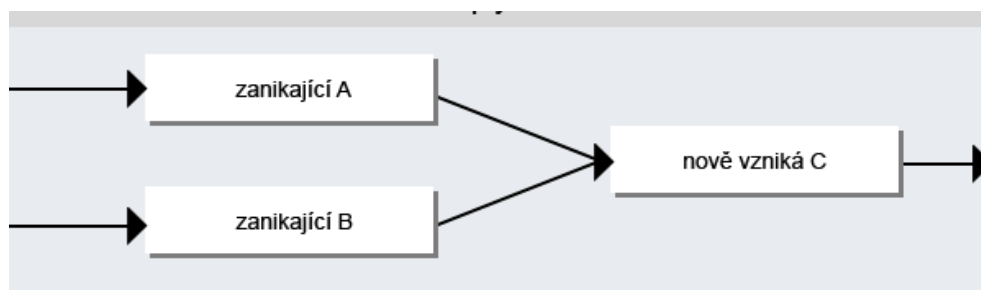
Přílohy

Příloha č. 1 – Grafické znázornění možností vzniku SE uznaných nařízením o SE

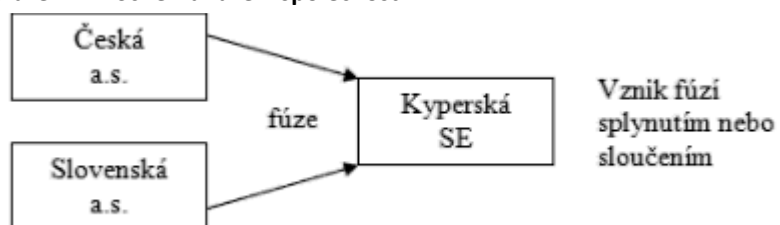
Obrázek 9 - Fúze sloučením:

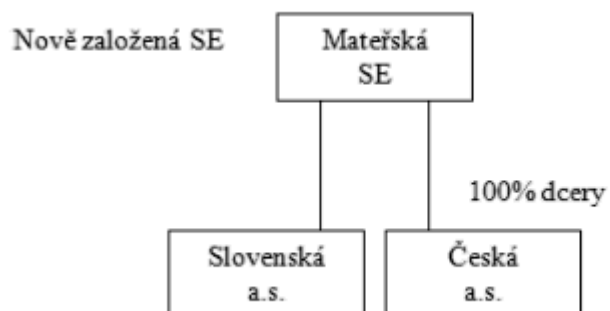
Obrázek 10 - Fúze splynutím:

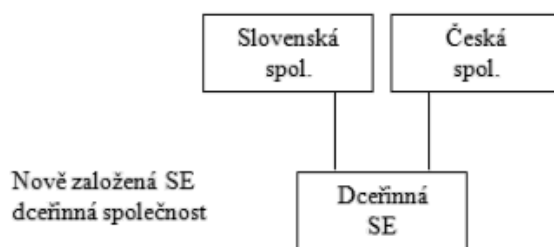
Obrázek 11 - Schéma fúze 2 společností:

Obrázek 12 - Schéma založení holdingové SE

Obrázek 13 - Schéma založení dceřiné SE

Obrázek 14 - Založení dceřiné SE již existující SE

